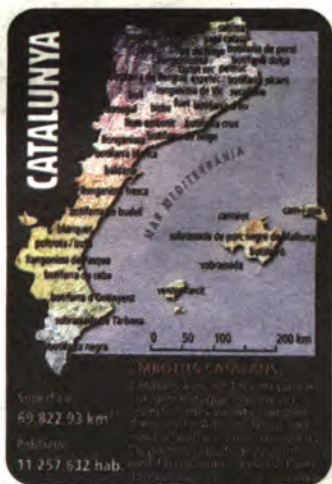

«Arrencaren nostres fruits i branques, cremaren nostra soca, però nostres arrels no pogueren matar» («Popul Vuh», llibre sagrat maia en parlar de la bestial conquesta forastera i l'acostumat genocidi espanyol contra els autòctons, 1523-1542).

L'ESTEL

Amb el suport de:

GOVERN DE LES ILLES BALEARS
Conselleria d'Educació i Cultura
Direcció General de Política Lingüística

A.P.P.E.C
ASSOCIACIÓ
DE PUBLICACIONS
PERIÒDIQUES
EN CATALÀ

XX ANYS DE
L'ESTEL

paisoscatalans.org/estel
E MAIL focifum@teleline.es

ANY XXI. NÚMERO 475

1er DE FEBRER DEL 2002

PREU: 1,80 € - 300 PTS

C I U T A T

Fa 4 mesos que en Miquel Enfedaque ha obert la botiga de compra venta de cotxes d'ocasió Tot Cotxo al carrer de Nicolau de Pàcs de Ciutat. Importa cotxes d'Alemanya i de la resta d'Europa. Tel. 871 945 347

Fa 35 anys que en Xesc Campins va obrir la botiga d'Electrodomèstics Tele Hogar al carrer Nicolau de Pàcs de Ciutat. Té sucursal al carrer Velázquez. Tel. 971 460 083

Fa 4 anys que na Caterina Mulet va obrir la Perruqueria Cati a la Plaça de les Columnes de Ciutat. A la foto amb la seva oficiala Aina Betlem. Tel. 971 468 858

EUTANÀSIA DOLÇA PER A CATALUNYA: ELS SOTERRADORS

Per si no us n'havíeu adonat, gran part dels autòctons catalans només cerquen una eutanàsia dolça i espolsar-se les puces, per dos camins que porten al mateix desastre:

-El pensament políticament correcte, profundament acomplexat i sense coratge ni caràcter, satèl·lit d'un progressisme d'amos i referències forasteres. Són els «colonitzats» de sempre amb excuses i dissimulació «moderna».

-Un autoctonisme poc fi, capquadrat, de capdesetmana als Pirineus, incapaç de cercar aliances ni de dividir el camp enemic, que sols planteja un voluntarisme «de boqueta» pel qual fa, en realitat, massa poc, cada dia. Naturalment la gent pensa: «amb tants enemics, impossible: deixem-ho córrer!».

Els uns i els altres porten la mateixa marxa des de diferents llocs mentals: soterrar Catalunya.

Per què?: per covards, bocafluixes i indignes. Per manca de regeneració moral i d'airejament mental. Ω

Ricart Colom

ALS MALLORQUINS I CATALANS QUE SE CONSIDEREN ESPANYOLS:

«Estim la Llibertat, i l'estim més a mesura que conec millor la submissió del poble a l'esclavatge, a l'opressió i a la tirania, i a horribles ídols del passat que brillen, lluits pels ressecs llavis dels esclaus. Però, en aquest amor per la Llibertat, també estim aquells esclaus, perquè cegament van besar els morros de bèsties ferotges, en calma i beneïda inconsciència, sense sentir el verí dels escurçons i cavant, sense saber-ho, llurs tombes amb llurs pròpies ungles».

(Jubran Khalil Jubran, escriptor i artista libanès emigrat als Estats Units)

ANDRATX

En Bernat Jofre és l'amo del Hotel d'Agroturisme So n'Esteva a Andratx. So n'Esteva, una possessió ja documentada en l'època de dominació musulmana, fou el centre d'una extensa alqueria denominada Alcanig. Després de la conquesta catalana fou fortificada per tal d'afrontar els atacs dels corsaris berberiscs. La torre fou acabada durant el segle XV per Bartomeu Esteva. La finca fou comprada per la família Jofre l'any 1898. En Bernat Jofre fa articles d'opinió al Diari El Mundo i va a les tertúlies de Ràdio Montuiri. Tel. 971 235 272

Inmigrante que te consideras español

Esta es nuestra casa, la tierra de nuestros antepasados, Catalunya.

Cada cual tiene derecho a tener las llaves de su propia casa, a organizarse lo suyo, a mandar en su tierra.

No tenemos más casa ni tierra que esta que pisas.

A nadie le gusta que otros le digan lo que tiene que hacer y hablar en su propia casa, en su propia tierra.

Pregúntate por qué tuviste que dejar tu casa, tu tierra. Te echaron tus señoritos, los chupasangres españoles que echan la culpa a Cataluña hasta de la «pertinaz sequía» y de que no te haya tocado el gordo. Ellos quieren que nos castellanices.

Pregúntate quiénes son los que te acogen y quienes los que te echan y sabrás cual es realmente tu patria.

Seas bienvenido si vienes a trabajar y a adaptarte a nuestra lengua y cultura.

No pretendas imponer la lengua y cultura de los señoritos que te mataban de hambre (y a nosotros también, porque son los que siempre han gobernado desde Madrid).

Vosotros y nosotros juntos podemos hacer mucho. Ω

INMIGRANTES SI, COLONOS NO.

LLIBERTAT

CASTELLÀ I FRANCÈS OPTATIUS
NO A LA IMPOSICIÓ DEL CASTELLÀ
CASTELLÀ VOLUNTARI I OPTATIU.

SOM A EUROPA
VOLEM L'ANGLÈS O L'ALEMANY
QUE TENEN MÉS FUTUR.

A CASTELLA, CASTELLÀ,
A PARIS, FRANCÈS,
A CA NOSTRA, CATALÀ.

**Especial dedicat a
CIUTAT DE MALLORCA**
Si vos ha agradat, telefonau al
971 26 50 05
i el vos enviarem cada
quinze dies.

LA
REVISTA
DELS
EMPRESARIS

Foc i Fum

MATEU MARIÓ DE SANT JOAN

Amb 144 anys d'història, la pesseta espanyola és aquests dies recollida, capolada i tirada als fons. Amb l'euro, recuperem la moneda europea perquè la lliura i els diners eren també d'origen europeu. La crearen els romans i la restaurà el pare d'Europa, el bon rei Carlemany, l'any 779, que la implantà a Catalunya des d'on arribà a les illes Balears i Pitiüses i als Països Valencians. Amb la reial Cèlula d'Aranjuez, Carles III de Borbó, el 1768, ens va imposar la pesseta i l'ús del castellà. Els imperis, cauen, però Europa i les seves nacions continuen i ara més unides que mai per la moneda.

va, com a valencià d'origen, que ací és el mateix que a la meua terra i que no m'anava a sentir foraster. Tot això i molt més s'ha aconseguit".

En Rabasco de s'Arenal ha tornat a farcir les nostres carreteres de tanques publicitàries demanant que cadascú pugui estudiar en la seva llengua. Ho te pelut, perquè al terme de Llucmajor hi ha gent de 38 estats i no sabem de quantes llengües. Si ha de cercar mestres per totes les llengües i nacions, això serà el caos.

Dia primer de febrer a les 20'30, al Teatre Municipal de Manacor és farà lliurament del

Formentín va rebre les autoritats: Francesc Antich, Maximilià Morales, Joan Fageda, Angel Reigosa i el bisbe Úbeda.

Per que la moneda uneix i uneix la nació: El comandant general de les Balears i Pitiüses general Tomàs Formentín ho va voler deixar ben clar, en el decurs de la celebració de la Pasqua Militar al Palau de l'Almudaina de Ciutat, dient en bon català de València que aquesta seria la darrera vegada que presidia un acte d'aquests característiques després de quatre anys en l'exercici del càrrec: "Quan arribí ací, manifestí la meua esperança, d'obtenir la col·laboració de les autoritats i del poble d'aquestes meravelloses illes, suport i col·laboració que fan falta per la vida i funcionament de les nostres unitats militars. I també pensa-

Reconeixement de Mèrits 2001 al senyor Gabriel Barceló i Bover per la seva constància en la lluita per la defensa de la llengua catalana en tots els àmbits, les seves aportacions en l'ensenyament del català -sobretot en els anys de més dificultat, i la seva dedicació a l'estudi de l'obra i la persona de Mn. Alcover. La nostra enhorabona a l'amic Barceló de Manacor.

També la nostra enhorabona a l'amic i col·laborador esporàdic de l'ESTEL, Josep M. Vall i Comaposada per haver estat escollit president de la sectorial de Cultura i membre del Consell Nacional d'ERC. Ω

Polícia espanyola, policia feixista

esprai@cataloniamail.com

La policia espanyola continua aplicant la seva "democràcia" als ciutadans que intentem lluitar contra la presó de pobles que és l'estat imperialista espanyol.

En els darrers dies, els elements parafeixistes que conformen aquest sector de les FOE (Forces d'Ocupació Espanyoles) ens han regalat un parell de mostres de com s'aplica el patriotisme constitucional que prediquen els del seu braç polític, el PPSOE.

La primera història és la d'un veí de Perpinyà, Alà Baylac Ferrer, al qual la policia espanyola va impedir que passés la frontera per portar l'adhesiu CAT al cotxe. Aquest català del nord ja ha anunciat que denunciarà l'Estat espanyol davant la Comissió de Petició del Parlament Europeu.

Alà Baylac Ferrer i la seva dona es dirigien a La Jonquera quan el van aturar i li van demanar que tragés el CAT de les dues matrícules franceses del seu vehicle perquè, segons van dir, «això era il·legal» i «Catalunya no existia». Baylac Ferrer s'hi va negar i va haver de donar mitja volta davant l'actitud provocativa, agressiva i amenaçant que començaven a mostrar els agents espanyols.

El segon cas és la brutal agressió que van rebre 2 joves a Ciutat de Mallorca a mans de la policia antiavalots espanyola. Els fets van tenir lloc en una plaça poc concorreguda de la capital balear, estona després d'haver acabat un acte polític, el 31 de desembre passat. Un cop acabat l'acte, un grup d'amics van anar a un bar a prendre alguna cosa. Poc després van aparèixer policies antiavalots espanyols i van seure a beure cervesa. Davant de tan desagradable visita, els joves van marxar del local, però els policies els van seguir i quan van enxampar una parella que s'havia despenjat del grup els van clavar una pallissa. Els nois van haver de ser atesos per ferides i hematomes de diversa consideració.

Ja ho veieu. Aquesta és la seva democràcia!

QUARTA DE LES 20 IDEES DE LA CAL PER FER AVANÇAR EL PAÍS.

Relaciona't el màxim possible, ja sigui mitjançant associacions de treball social, esplais, entitats culturals, etc. amb aquelles persones que viuen en zones majoritàriament castellanoparlants i amb dificultats

socials. L'intercanvi d'experiències i la relació interpersonal pot afavorir la sensibilitat envers la llengua i la cultura catalanes.

EL DIRECTOR DEL PERIÒDIC "MEDITERRANEO" A JUDICI.

Jesús Montesinos, director del Periòdic Mediterraneo, hva d'anar el dia 14 de Gener de 2002, a les 10:00, a prestar declaració davant del Jutge del Jutjant d'instrucció n°2 de Castelló (Plaça Borrull de Castelló de la Plana), un cop admesa a tràmit la querella presentada per calumnies i injúries per part de Carles Mulet.

Montesinos, i el seu periòdic va dir el 24 de Novembre que Carles Mulet havia estat destituït de tots els càrrecs d'Esquerra Unida per la seua postura radical, i que aquest col·laborava amb ETA i el seu entorn.

Aquesta notícia, òbviament sense cap fonament, es va quedar impune, sense atorgar en cap moment el dret a rectificació al querellant.

Ara, serà el Jutge qui diga si veu delictes o no en les mentides llençades per Mediterraneo. Per altra banda, aquesta querella ha causat comentaris gens afortunats en els Jutjats, al ser la primera que es presentava en català.

CARTA D'UN USUARI DE L'ESPR@I SOBRE EL CORTE INGLÉS

És a la vegada amb tristor i revolta que us vull exposar el que em va tocar viure el passat dia 8 de gener d'enguany. Cap a les 19.30 h, se'm va acudir entrar a El Corte Inglés de la plaça Catalunya de Barcelona. Vaig anar a informació (entrant per la porta central a mà dreta) per a demanar si disposaven del producte en qüestió.

Em vaig dirigir en català a la persona que em va atendre. Al veure que feia una cara d'estranyesa, li vaig repetir la pregunta, en català. I quina va ser la meua sorpresa quan em va dir: 'català?' !!! Al dir jo que sí, em va dir que no m'entenia i em va demanar que li parlés en castellà (de fet, crec que va dir 'español').

Considero aquest fet de la més gran gravetat i, evidentment, ni que sigui tant sols per dignitat, no penso tornar a posar els peus mai més en aquest lloc.

Us adjunto el correu electrònic que he difós àmpliament.

Hola

Avui, dia 8 de gener del 2002, cap a les 19.30 h, he anat a comprar una agulla de 'tocata' a El Corte Inglés de la plaça Catalunya. M'he dirigit a informació per a demanar si en tenien. Literalment, he preguntat: 'que teniu agulles de 'tocadiscus'?'. La noia que m'ha atès ha fet una cara estranya. Feia pinta de nòrdica.

Portava la vestimenta de la casa i una bandereta que no he pogut identificar a la solapa. Li he repetit la pregunta. Ella, amablement, m'ha preguntat: 'català?'. Jo li he dit que sí. Ella ha respost: 'No lo entiendo'.

Me puede hablar en castellano, por favor?'

1.- Què haurieu fet?

2.- Estic molt fart d'haver de conviure amb catalans calçasses, acomplexats i traïdors al seu país, a la seva cultura i a la seva identitat. Estic molt fart de molts polítics de MERDA que només miren pels seus interessos personals i partidistes, i tot això se'ls enrefot (i no parlo dels del PP, evidentment !!).

3.- Tinc clar que jo continuaré sent fidel al meu país, a la meua cultura i a la meua identitat, tot i que em quedi ben sol.

4.- Suposo que em direu que ja m'està bé, per anar-hi a comprar. Però no és això. Volguem o no, aquests magatzems són un referent a la ciutat. Hi va molta gent. I el català ha de ser present a tot arreu!

De nosaltres en depèn. Ω

Salut, república i independència!

Pep

HI HA GENT A QUI LI MOLESTA QUE ES PARLE, ES PENSE I S'ESCRIGA EN CATALÀ

ÉS LA MATEIXA GENT A QUI LI MOLESTA QUE ES PARLE ES PENSE I S'ESCRIGA

M a l l o r q u í

La llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, és oficial a Mallorca.

Els teus fills tenen el dret i el deure de saber-la. Exigeix escoles catalanes al teu poble o barriada

Nacionalisme espanyol a Mallorca

Pere Felip i Buades

De la seva presència política se n'encarreguen, radicalment, grups extremistes tipus ASI o Falange Espanyola... llavors, d'una forma més suau i més ferma, ho fan els sindicats i partits polítics tals com el PSOE, amb el lideratge no qüestionat del PP.

A títol personal, les voluntats nacionalistes espanyoles es reparteixen tant a l'esquerra com a la dreta dins el panorama polític de les Illes Balears i Pitiüses. Així ens trobam amb una Nàjera o un Félix Pons dins el marc de l'esquerra, de reconeguda tendència espanyola, o un González Ortea, o un Jaume Mates, dins el marc de la dreta liderada per l'ultra-

valladolità Aznar.

Llavors, en l'economia, els més radicals espanyolistes són els hotelers, sota aquesta bandera han aconseguit les seues fabuloses fortunes, la majoria d'elles sota l'ampara i la protecció d'unes lleis i d'uns governants excessivament permissius amb els seus desaforaments legals, quan no il·legals... I sempre protegits, políticament, fins al punt de causar vertaderes situacions d'injustícia i oprobí en contra dels natius de les illes, o involucrats, directament en el negoci hotelier.

Els, els hotelers, formen la segona línia de combat en contra del Govern Balear del Pacte de Progrés. La primera línia, evidentment, la forma el PP.

Seguidament, ens trobam amb els mitjans de comunicació: premsa, ràdio i TV. Tots fortament espanyolitzats amb la única excepció del Diari de Balears i algunes publicacions de la Premsa Forana, però amb la nota fortament radicalitzada d'espanyolisme de que fan gala la COPE en l'apartat de la ràdio, i El Mundo, en els mitjans escrits, sense oblidar-nos dels excessos radicals d'espanyolitat, que moltes vegades se converteixen en xenofòbia antimallorquina, d'algunes locutores d'emissores i convidats a les tertúlies radiofòniques illenques, que quasi sempre llancen vertaderes proclames d'insults i vexacions a tot allò que representa lo mallorquí. I això passa a la Ciutat de Mallorca.

Que podem dir dels articles d'opinió que surten cada dia a El Mundo? Idò això, que tots són una vertadera exaltació dels valors patriòtics, dels valors patriòtics dels espanyols. I quasi sempre

empren aquests valors per foter-nos als desgraciats illenques que som per a ells, el rebost d'on treuen la materia primera: ens treuen els impostos, ens espanyen el territori, esgoten els nostres recursos naturals. I ens estan fotent les nostres tradicions, els nostres costums, la nostra cultura. En poques paraules: el nacionalisme espanyol ens està robant la nostra identitat, i ho fan perquè nosaltres no som com ells. No ho som perquè no parlem igual que ells, perquè no pensam igual que ells, perquè no tenim els mateixos costums, ni la mateixa moral, ni la mateixa cultura. Som diferents, i això, el nacionalisme espanyol no ho aguanta. No ens ho consent. Això, avui dia, i gràcies a l'extremisme aznarista, cada dia és més visible. La llàstima és que els partits illenques (que a més de nacionalistes haurien d'enlairar la bandera dels justicialisme contra els desaforaments de l'espanyolisme) no són capaços de demostrar als illenques de bona fe, la maldat o al

manco la manca de bondat que implica tot allò que és espanyol, en contra lo balear.

Allò que està fora de tot dubte, és que l'afany, que l'objectiu prioritari de l'espanyolisme a les illes és l'exterminar qualsevol vestigi cultural autòcton i especialment el lingüístic. I si no, mirau les tanques publicitàries dels d'ASI i companyia, que mal-den per eliminar lingüísticament als mallorquins, en profit d'ells, dels fills del vell i trastocat imperi dels "Una Grande i Libre", dels fill del centralisme dels més vells i rancis valors d'una espanya caduca que intenta tornar enrera en el temps de la mà d'un il·luminat com n'Aznar, que somnia en espanyolitzar a tot deu. Ho intenta amb el seus "Real Madrid", el seu "Espanya va bien i el seu "hableme ustet en cristiano. I per això fins i tot ha aconseguit l'ajuda de la religió, la del "Dios rogando i sobretot con el mazo dando": La Santa Mare Església Catòlica Apostòlica i Romana. Ω

S A C A P O L A D O R A

EL FRED VE DE MADRID?

Aquest Nadal hem sentit una senyora que explicava a una nina de sis o set anys que era normal que aquí fes tant de fred perquè a Madrid hi estava nevant.

Aquesta senyora, per cert, estava comprant un diari, cosa que ja permet suposar un cert nivell d'interès per les coses del món (no oblidem que aquí només llegim devers un 15% dels ciutadans: la resta ja en té prou amb la televisió), i hem de creure que tenia prou capacitat intel·lectual com per haver vist damunt un mapa que Madrid és molt-molt enfora del nostre país i per haver entès a través dels informatius meteorològics que les onades de fred ens vénen habitualment des de Marsella o Gènova més que no des de Madrid.

Així, ¿perquè posava Madrid com a causa de la gelada?

¿Ho feia perquè suposava que aquest nom té uns efectes pedagògics demoledors i evita més preguntes que demanen respostes més complexes? Com que la xiqueta es queixava del fred, ¿pretenia associar un estímul negatiu amb el concepte "Madrid"?

No sabem si la resposta fou políticament correcta o incorrecta, però podem assegurar que científicament és aberrant.

SAMNUN

Com ens comentava un veïnat, es veu que el príncep d'Espanya és prou llest com per haver entès que li convé fer com son pare: casar-se amb la dona que li triï i després allitar-se amb els amics o les amigues que més li agradin, ja que la condició de príncep o de rei sempre facilita moltíssim les coses.

MATAS

Els seus companys de partit li estan preparant molt hàbilment la tomba: la pèrdua de les eleccions per segona vegada consecutiva el durà definitivament a ell i als descendents de Canyelles a l'ostracisme polític.

Mirau per on, les derrotes d'uns poden ser victòries per a d'altres, fins i tot tractant-se dels "mateixos", cosa que només es pot entendre si es tracta de política, aquí i a Sicília.

PRESONS

Les dades indiquen que un terç dels presos que hi ha a les nostres presons són de fora de l'Estat espanyol i que prop de la meitat d'aquests tenen el castellà com a llengua pròpia.

Els altres dos terços, que sí que han nascut a l'Estat espanyol, també tenen majoritàriament el castellà com a llengua pròpia, de manera que en una població com la de les Illes Balears en la qual els castellanoparlants no arriben al 50% del total, aporten més del 80% dels presos.

Troba que ens convé substituir la nostra cultura catalana de la pau per la cultura espanyola de la violència?

DISCURS REIAL

La televisió basca no va transmetre el discurs de Nadal del rei dels espanyols.

Podem dir que es tracta d'un poble afortunat; el basc, és clar.

LA PESSETA HA MORT

Alabat sia Déu! Gràcies també a Alà, Jahvé, Buda i totes les altres divinitats i idols dels diferents santuaris que hi puguin haver contribuït.

El problema és que l'inici de la dissolució dels referents espanyols pugui haver arribat massa tard per garantir la nostra supervivència en un context on els més grans lluiten per sobreviure a la globalització a costa d'annexionar-se tot allò de més petit que els envolta, contribuint a la construcció d'un nou ordre fonamentat en la uniformitat i la desigualtat extrema, on l'ètica i el respecte a la diversitat no hi tenen cabuda.

De tota manera, obliden que el seu refran-

yer diu: "Cría cuervos y te sacarán los ojos".

ISQUÈMIA CEREBRAL

Les campanyes contra la droga indiquen explícitament que la cocaïna ataca directament el cervell i pot ser causa directa d'aquestes greus patologies.

TRANSFERÈNCIES DE SANITAT

Baixada de calçons del Govern de les Illes Balears. Mani qui mani, sempre acabam banyuts i pagant el beure.

MILITARS RECICLABLES?

Ens apuntem a l'opinió de Clemenceau, estadista francès, segons el qual un civil sempre pot ésser militaritzat, però un militar difícilment pot civilitzar-se.

CATALUNYA - XILE

En acabar el partit, un jugador xilè comentava que els havien dit que anaven a jugar a Espanya, però que ell no havia vist res que concordés amb el que li havien contat d'aquest país; és a dir, que prengué consciència que Catalunya no és Espanya o bé que Espanya exclou Catalunya, tant se val.

EUROS AMB CAPS DE...

(Reproduït de www.vilaweb.com)

Els 12 estats de la UE que han adoptat l'euro com a moneda (Alemanya, Àustria, Bèlgica, Espanya, Finlàndia, França, Grècia, Luxemburg, Holanda, Irlanda, Itàlia i Portugal), han pogut triar les imatges que apareixen a les monedes d'euro que encunyen. Les imatges dels

bitllets d'euro són comunes a tots els estats. Pel que fa a les monedes, un grup d'estats ha volgut que aparegui l'efigie dels seus monarques; són Espanya (Juan Carlos), Bèlgica (Albert II) i Holanda (reina Beatriu). Luxemburg tindrà les monedes d'un i dos euros amb la imatge del Gran Duc. D'altres estats s'han inclinat per símbols 'nacionals'; l'àguila alemanya, l'hexàgon francès o els escuts d'armes portuguesos. I finalment, hi ha el grup d'estats que ha triat motius culturals o històrics. Són, potser, les cares més 'amables' de l'euro. Als euros austríacs es podran veure les figures de W.A. Mozart i Bertha von Suttner, una militant pacifista. Finlàndia ha triat el vol d'una parella de cignes i una flor. Els euros grecs tindran motius artístics; una oliba, que apareixia a una peça de ceràmica de d'Atenes del segle V abans de Crist, i un motiu d'un mosaic d'Esparta. A Irlanda, es pot veure una arpa cèltica. Leonardo da Vinci i Dante Alighieri apareixen als euros italians.

És evident que els espanyols s'apunten a totes les collonades.

UNIÓ ECONÒMICA

L'Euro ha suposat un gran avanç en el camí cap a una Unió Europea que volem que acabi amb els diferents estats que ara encara tenen poder de decisió propi, uns estats que només serveixen per oprimir les nacions dominades que sobreviuen al seu interior.

FORMENTÍN

El general en cap de les Balears, ara retirat, va declarar fa poc: "soy valenciano, así que no tuve problemas con el idioma. [...] Adaptarme a la sociedad mallorquina, menorquina y pitiusa no me ha resultado difícil".

És una forma de reconèixer que som del mateix país i mostra l'habilitat poc usual de diferenciar entre illenques: si hagués parlat de la societat balear només s'hi reconeixerien els mallorquins, ja que per a la resta Balears no deixa de ser gairebé exclusivament Mallorca. Ω

EL FET I EL SEU CONTEXT

L'evolució geogràfica i demogràfica de les principals religions mundials

Odon Vallet 03/01/2002

Odon Vallet, professor de les Universitats de París-I i París-VII, va exposar en un article publicat a Le Monde (26-X-99) l'evolució geogràfica i demogràfica de les principals religions mundials. Encara que l'estudi té més de dos anys manté la seva vigència, des d'E-cristians ens ha semblat interessant rescatar-lo i publicar algunes de les seves dades.

Amb 1.700 milions de batejats, el cristianisme continua sent la primera religió mundial. La bona implantació del cristianisme en regions d'alta natalitat (Àfrica, Amèrica Llatina) compensa el seu declivi a Europa. (...) Els canvis al mapa del cristianisme són espectaculars. El 1939 els tres principals països catòlics del món eren França, Itàlia i Alemanya (que s'havia anexionat Àustria). Avui són Brasil, Mèxic i Filipines. El segon país protestant del món (el primer és Estats Units) és ara Nigèria, en igualtat amb Alemanya i Anglaterra. I la majoria dels anglicans són negres d'Àfrica, d'Amèrica o d'Oceania).

(...) L'Islam també està convertint-se en una religió mundial. Amb 1.100 milions de creients, la segona religió del món és relativament estable. En contra d'una opinió estesa, els seus efectius no augmenten més ràpidament que els del cristianisme. Però l'Islam és cada vegada menys àrab i d'Orient Mitjà. Més de la meitat dels musulmans viuen a l'est de l'Índia (...). Els quatre països del món amb més musulmans són Indonèsia, Pakistan, Bangla Desh i l'Índia: quatre nacions que afronten greus tensions socials i ètniques.

El subcontinent indi té la particularitat de comptar amb 400 milions de musulmans i 800 milions d'hindús. L'hinduisme és la tercera religió mundial i una de les poques que experimenten una gran estabilitat geogràfica: el 95% dels hindús viuen a l'Índia. (...) El budisme conserva la mateixa concentració geogràfica: el 98% dels budistes viuen a Àsia. Contra el que habitualment es creu, el budisme ha retrocedit en termes relatius en l'últim segle (...). Com l'ortodòxia a Europa, el budisme ha hagut de patir a Xina i Indonèsia la persecució del marxisme ateu. (...) El budisme tibetà, molt minoritari (menys de l'1% del budisme mundial), està bastant allunyat de les dues principals escoles (la Petita i la Gran Canoa), que es reparteixen per meitat els 350 milions de budistes del planeta.

La persecució nazi va reduir terriblement els efectius del judaisme: els 14 milions de jueus (més o menys la mateixa xifra que fa un segle) no són amb prou feines més nombrosos que els 10 milions de mormons i els 6 milions de testimonis de Jehovà o que els Bahais. (...) Les noves religions", aparegudes des de la revolució industrial del segle XIX, no cessen de progressar i agrupen avui 150 milions de fidels.

(...) al si del protestantisme, les principals Esglésies, luteranes i calvinistes, són avui minoritàries respecte les Esglésies dissidents, sortides de l'anglicanisme (com els metodistes), dels reformadors radicals (com ara els baptistes) o del baptisme reformat (com el pentecostalisme).

Creat el 1906, el pentecostalisme pot comptar (segons estimacions imprecises) entre 100 i 300 milions de fidels, és a dir, gairebé tants com totes les altres confessions protestants juntes. Ja en l'actualitat, les diverses Esglésies dissidents representen entre el 10 i el 15% dels cristians d'Amèrica Llatina, subcontinent abans tancat a la Reforma. Sovint fonamentalistes, conservadores i proselitistes, aquestes noves Esglésies trastocquen la sensibilitat protestant, tradicionalment oberta a l'exègesi crítica, al pluralisme doctrinal i a la societat laica, i plantegen el problema de la representativitat de les institucions protestants, lligades a Esglésies en relatiu declivi numèric.

(...) d'altra banda, la pertinença a una religió no implica sempre la fe, ni la pràctica: els 14 milions de catòlics indis, practicants en un 80%, van en major número a Missa que els 45 milions de catòlics francesos, nou de cada deu dels quals només freqüenten ocasionalment l'església. D'e-cristians. Ω

(...) al si del protestantisme, les principals Esglésies, luteranes i calvinistes, són avui minoritàries respecte les Esglésies dissidents, sortides de l'anglicanisme (com els metodistes), dels reformadors radicals (com ara els baptistes) o del baptisme reformat (com el pentecostalisme).

Creat el 1906, el pentecostalisme pot comptar (segons estimacions imprecises) entre 100 i 300 milions de fidels, és a dir, gairebé tants com totes les altres confessions protestants juntes. Ja en l'actualitat, les diverses Esglésies dissidents representen entre el 10 i el 15% dels cristians d'Amèrica Llatina, subcontinent abans tancat a la Reforma. Sovint fonamentalistes, conservadores i proselitistes, aquestes noves Esglésies trastocquen la sensibilitat protestant, tradicionalment oberta a l'exègesi crítica, al pluralisme doctrinal i a la societat laica, i plantegen el problema de la representativitat de les institucions protestants, lligades a Esglésies en relatiu declivi numèric.

(...) d'altra banda, la pertinença a una religió no implica sempre la fe, ni la pràctica: els 14 milions de catòlics indis, practicants en un 80%, van en major número a Missa que els 45 milions de catòlics francesos, nou de cada deu dels quals només freqüenten ocasionalment l'església. D'e-cristians. Ω

Campanyes premsa esportiva

Colomtaube@hotmail.com

A muntó gent al nostre voltant no vol entendre de política o de cultura o de principis, però sí que parla de temes més popularitzats pels mitjà a fi de controlar les masses amorfes, com ara el xafardeig, els esports... El mateix futbol és política i nacionalisme encriptat en claus de consum populista, per això els poders i l'espanyolisme esmercen tants diners amb el Real Madrid, les seleccions espanyoles, la manipulació de la informació esportiva, etc.: és una àrea estratègicament clau, que nosaltres hem d'aprendre a interpretar i a saber intervenir-hi.

M'ha arribat aquest email sobre campanyes envers la premsa esportiva:

Benvolguts amics i amigues. Alguns teniu tota la raó del món quan dieu que no podem pas esperar més temps per fer campanyes organitzades. Cada dia passen coses noves i, per tant, hem d'improvisar sobre la marxa. Amb tot, no us oblideu de proporcionar alguna adreça electrònica més per tal d'augmentar la xarxa. Es tracta, doncs, de fer

campanyes per internet sense que ningú no estigui obligat a res. Tothom pot proposar campanyes-més aviat cal vendre-les ben preparades i tothom pot participar-hi o no.

D'altra banda, sempre hi ha la mandra a l'hora d'escriure cartes. Amb tot, de vegades només amb dues o tres ratlles n'hi ha prou. Avui us en mostraré alguns exemples, ara sobre esports. Quedi clar també que no volem pas suplantar la CAL, la Plataforma o d'altres entitats prou meritòries. Tan de bo que algunes de les nostres campanyes se les puguin fer seves! Serà senyal que tindran un ressò més gran que les nostres. Així sigui.

I ara anem al gra.

DIARI D'ESPORTS

Des de fa uns dies tenim al nostre abast la possibilitat de comprar cada al quiosc «EL 9», el primer diari esportiu català de tota la història. Més endavant s'implantarà a les Illes i més tard al País Valencià. No és això una gran notícia? No és una forma directa d'arribar en català, escrit i pensat, al poble? Doncs bé, pensem que cal encoratjar els seus promotors. Hem de valorar sempre

les coses positives, que n'hi ha moltes, i no solament les que es fan malament. L'adreça del diari és: el9@el9.com Ronda de Sant Pere, 19-21/7è/6/-08010 Barcelona. Tel 9023669999

El director es diu Jordi Grau.

Nosaltres hem enviat aquest correu: «Felicitats pel primer diari esportiu pensat i escrit en català. Esperem veure ben aviat l'edició de les Illes i del País Valencià. Fareu història. Gràcies»

ELS BOTIFLERS

Fins ara al Principat teníem dos diaris esportius pensats en espanyol i amb mentalitat espanyola. El seu màxim objectiu es vendre a Espanya. Per això han menystingut les terres catalanes. El conseller de Cultura els oferia subvencionar-los l'edició en català. S'hi van negar i van acordar entre ells que ningú no faria un diari esportiu en català. Es pensaven que ningú no seria capaç de fer-ho. Doncs bé, han errat de totes totes. Cal, doncs, que els piquem la cresta. No cal anar amb embuts.

SPORT: C/València, 49-51.08015 Barcelona -Tel 932279410. Telefax: 932279410. Editor: Josep Maria Casanovas. Correu electrònic:redaccio@diariosport.com MUNDO DEPORTIVO: C/Tallers 62-64 - 08001 Barcelona. Tel 933444100 Correu: cd@elmundodeportivo.es. Director: Santi Nolla.

Els hem enviat aquest correu: «Estem molt sorpresos que gent de comarques siguin capaços de fer dia-

ris esportius en la nostra llengua i en canvi vosaltres només us preocupeu del mercat espanyol. Esperem que rectifiqueu ben aviat. En cas contrari ens veurem obligats a fer accions col·lectives per tal que el poble català sàpiga qui es cadascú a casa seva»

LA VANGUARDIA

Curiosament La Vanguardia que duu prou informació d'allò que més li convé no va dedicar ni mitja línia al l'aparició del diari esportiu català. També ha de rebre la nostra protesta.

LA VANGUARDIA. C/Pelai, 28 - 08001 Barcelona. Tel 934 812 200. Director: José Antich.

Correu:redaccion@lavanguardia.es. «El vostre diari no ha dedicat ni una línia a l'aparició del diari esportiu català «El 9». Ens sembla una greu falta informativa i una manca de respecte a la llengua catalana. En prenen nota i potser en el futur ens veurem obligats a fer accions per denunciar l'espanyolisme d'aquest diari editat a Barcelona».

LES SELECCIONS CATALANES

Els partits amistosos de Catalunya contra Xile(futbol)-i fins i tot el partit del País Valencià -i contra Itàlia (hoquei patins) han estat un èxit. Més de cinc-centes mil persones volen les seleccions catalanes. Tothom, menys algunes federacions internacionals i els acollonits de la Generalitat. Precisament un pacte «secret» entre el PP i CIU

es carregava les seleccions. Malgrat que es tanquen algunes portes, hi ha possibilitat de ser reconeguts internacionalment en alguns esports, per exemple, hoquei patins.

El president de la Catalana, Pere Torres, ha culpats els polítics de no fer res per tal que Catalunya sigui independent, malgrat que la federació internacional d'aquest esport, la CERS, no ho veu pas amb mals ulls. Recordem que Catalunya és la primera potència del món. Us imagineu un Catalunya -Espanya i guanyar per golejada?

Enviem telegrams de suport al senyor Torres. Els necessita.

FEDERACIÓ CATALANA DE PATINATGE - C/Mallorca, 253,1^a - 08008 Barcelona. Tel

932 152 543. President Pere Torres Correu: fecapa@ctv.es «Us felicitem pel vostre coratge i valentia en denunciar els entrebancs dels polítics per aconseguir una Federació Catalana independent. No defalliu. Tard o d'hora ho aconseguirem».

Bé, amics i amigues, ara no defalliu vosaltres i si pot ser envieu alguns correus, proposeu idees, proporcioneu alguna adreça i engresqueu familiars i amics a treballar pel país d'una forma planera a través d'internet. Ω

Bon Any!
Cordialment,

RAMON SERRA

AMICS DE LA LLENGUA CATALANA
LA CRIDA DEL SEGLE XXI

Restaurant Sa Curva

Menús 950 ptes.

Diumenges buffet a 2500 ptes.

Hípica de Son Pardo. Tel. 971 201 017

MALTA I GOZO: UN MODEL POC DESITJABLE

No direm que la via maltesa sigui absolutament indesitjable com a model per a les Illes Balears i Pitiüses, però el context seu i el nostrat són prou semblants i diferents alhora com per esbossar-ne una breu comparació imperfecta.

Les illes de Malta i Gozo (els mallorquins no ens hem de comportar com els centralistes madrilenys i hem de reconèixer a Gozo la seva existència i la seva importància) són com una tercera part d'Eivissa i Formentera, respectivament, en proporcions territorials, i tenen una ocupació humana del territori vuit vegades superior a la mitjana nostrada, de manera que hauríem d'imaginar una Mallorca amb uns cinc milions d'habitants o uns 40.000 residents permanents a Formentera, una illa petita que gairebé ja no és capaç de suportar aquestes xifres en els mesos estiuencs de màxima pressió turística.

Allà la fauna i la flora han estat explotades tan exhaustivament que els boscos i les aus i altres animals salvatges en són totalment absents, els habitatges ocupen zones extenses del terri-

tori disponible i l'abastiment d'aigua depèn gairebé absolutament dels processos de dessalació amb el corresponent consum desmesurat d'energia elèctrica.

Ara bé, un enfocament des del nostre model sociocultural i econòmic també hi pot trobar coses bones, començant per la independència política i la seva capacitat d'autoorganització interna i d'establir acords amb l'exterior sense passar per centres de poder aliens, de manera que han pogut mantenir un port franc que ha estat un dels principals suports de la seva economia al costat d'uns mitjans de transport que sovint no passarien aquí la ITV ni per miracle però que llueixen la matrícula europea des d'un parell d'anys abans que s'aprovàs la seva incorporació a la Unió Europea en la propera fase d'ampliació.

La independència política, la supervivència del port franc, el contingent turístic centreeuropeu, etc, han estat possibles perquè es tracta d'una ex-colònia britànica i, com ja se sap, els anglesos peguen fort però al final també saben arribar a acords

mútuament profitosos quan cal (la Commonwealth n'és el millor exemple), mentre que els nostres dominadors espanyols sempre s'han caracteritzat per explotar les colònies fins a l'extenuació i quan els n'han fet fora han mantingut una posició d'orgull i d'arrogància que els ha garantit l'enemistat i l'animadversió dels seus antics súbdits.

Amb l'entrada a la Unió Europea, tanmateix, Malta i Gozo veuen perillar tant el port franc com certes llicències que formen part del seu atractiu turístic: des d'una mínima restauració dels nuclis històrics que els aporta el precís aire vetust fins una flota d'autobusos que destaca tant per la seva alta freqüència i mòdics preus com per la manca de fiabilitat tècnica.

Malgrat tot, confien que els ingressos per turisme seran la seva salvació i els permetrà reconduir una situació actualment molt precària. Així, el constant creixement urbanístic per incrementar l'oferta turística els duu a augmentar la pressió sobre un territori ja excessivament malmès (irreversiblement deteriorat, diríem).

A hores d'ara, la massificació poblacional és sostenible gràcies a un model social en què la família i la solidaritat entre els seus membres encara es manté sòlidament, però els nous valors d'individualisme a ultrança podrien malmetre l'equilibri maltès i gozità a curt termini: aquella terra no pot permetre tantes fortunes individuals com les que permet somniar un model econòmic liberal en què cadascú respon pràcticament només de si mateix, de manera que el trencament de l'actual ordre econòmic fonamentat en la solidaritat intrafamiliar i interfamiliar podria tenir conseqüències desastroses pel que fa a la mínima pau social desitjable perquè un poble prosperi.

Ningú no pot predir científicament on es troba el límit de l'equilibri entre l'home i el territori, entre el localisme i la globalització, entre l'individu i la societat, però el que sí podem assegurar és que Malta i Gozo esdevindran cobradors afavorits dels recursos procedents dels fons de cohesió europeus, mentre que nosaltres seguirem essent-ne pagadors, sobretot perquè

allà hi haurà durant molts d'anys un risc important de trencament econòmic i social que a ningú no convé que es produeixi mentre siguin una peça simbòlica rellevant en la necessària "comunicació" (pura retòrica) entre occident i orient.

Podem envejar la independència de Malta i Gozo, però també podem estar segurs que la nostra situació actual té tot un conjunt de potencialitats fonamentades en els recursos naturals geogràfics i humans que els maltesos i els gozitans desitjarien tenir per a ells mateixos, més que no pas els referents simbòlics que actualment els caracteritzen en el si de la Unió Europea.

I no volem acabar sense deixar constància, un altre cop, que parlar de Malta ignorant Gozo és com parlar de Mallorca referint-nos al conjunt de les illes Balears i Pitiüses, deixant de banda que cada illa aporta la seva pròpia fisonomia i comportament. Alguns nacionalistes de per aquí potser ho haurien d'assimilar. Ω

Josep Serra

Les nacions que s'independitzen de debò, pregunten nacionalment

LES NACIONS QUE S'INDEPENDITZEN PREGUEN: EXEMPLES D'IRLANDA I LITUÀNIA

(Els catalanets -que no ens independitzem-, parlem de grans teoritzacions ideològiques -que cap persona corrent no sol entendre ni interessar-s'hi mínimament- en les nostres tertúlies, fem solemnes manifestos per a les Diades de guardar, intercanviem medalles... i a les primeres de canvi parlem foraster... És a dir, parlem de boira i fum, d'ombres, no pas de realitats).

«Prec per tots els valents que compleixen llur deure segons llur enteniment».
(James Connolly, dirigent obrer i independentista irlandès afusellat l'any 1916 pels ocupants britànics).

Jo, en qui rau més sovint l'odi i la ira, delesc per unir-me a Vós, qui sou amor intrínseca.
Vindicau-me, Pare, i apartau-me de la persona menyspreable que duc a dins de mi.
Enviau la Vostra claror i la Vostra Veritat.
Que sia conduït cap al gran sacrifici que prepara

per nosaltres (en la creu)
Jesús el Messies, el Vostre Fill i germà nostre.
(Oració dels màrtirs lituans sota l'ocupació russo-staliniana).

PER A PREGAR SEGONS ELS INDEPENDENTISTES IRLANDESOS HO FEIEN CAP ALS 1918-1920, ÈPOCA EN QUÈ IRLANDA ATENYÉ LA LLIBERTAT DESPRÉS D'UN MIL·LENI D'OCUPACIÓ ANGLESA

(Pregària adaptada catalanescament, presa de l'excel·lent llibre «A terrible Beauty is born», d'Ullick O'Connor, que em regalà una bona amiga de Falls Road, Belfast).

«NO PODREU MATAR LA PASSIÓ CATALANA PER LA LLIBERTAT»

Deixau-me dur la Creu Vostra per Catalunya, Déu meu!
Que l'hora de la veritat és arribada i les angoixes i les penes del sacrifici poden començar a ésser enteses per les estimades companyones i companys.
Tanmateix, Tu, Senyor, pren-nos

d'entre la gent que ja s'hi ofrena; n'hi ha molts, de lluny, encara menys preparats, tot i que ansiosos, ells hi són, qui sap si a mort; que és menester que vetllem, per tot Catalunya.
Deixau-me dur la Creu Vostra per tots els Països Catalans, mon Déu!
Els meus afers en aquest món al capdavant són secundaris, i poques o moltes les llàgrimes que per mi rodolaran, que reguin el nostre camí devers Tu.
A qui pertoquei, Senyor, guarda'l per als seus éssers estimats: el germà, l'amic, la mare, cada valent, que Tu l'il·luminis, que la causa de la justícia no hagi de morir mai a la terra del desig del cor nostre.
Deixau-me dur la Vostra Creu, per tot Catalunya, Senyor! per Catalunya prec, feble, amb llàgrimes.
Dels turons de Montserrat, el Canigó, Lluc, Mariola, Penyalgosa, pels vells del front ennuvolat i pel nin de tendra edat, per les esperances de llur futur: també per això!
Deixau-me dur la Vostra Creu per la nostra pàtria Senyor! contra les cadenes de la mentida i de l'opressió, per la causa d'en Ramon Llull. Ω

CIUTAT

Fa un any que n'Ángel Pozas ha obert la botiga Acústic Fidelity Imatge i So a la barriada de Pere Garau de Ciutat. Tel. 971 273 368

Na Mariela Vassileva Mitchencheva de Bulgària és la dependenta de la Sabateria Daniel's a la barriada de Per Garau. Tel. 971 250 772

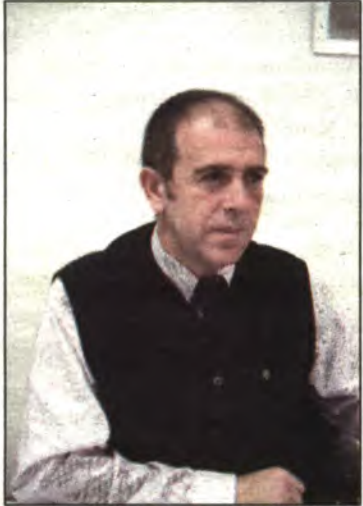
Fa 25 anys que n'Antoni Canyelles i en Joan Henry obren el Taller Sant Vicenç Ferrer a la barriada de son Forteza de Ciutat. Tel. 971 272 856

Fa 40 anys que n'Andreu Gordiola regenta el Taller Gotu al carrer d'en Marià Canals de Ciutat. Tel. 971 247 150.

Fa 2 anys que en Santiago Puente regenta l'empresa Illenca d'Informàtica al carrer del Marques de la Font-santa de Ciutat. Tel. 971 910 083

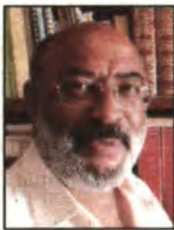
En Josep Lluís Menéndez és el delegat de la Immobiliària Gaona al carrer de Joan Maura de Ciutat. Tel. 971 909 690

Fa 2 mesos que en Miquel Garcia i na Soledad Relaño han obert una botiga de cereria i articles de regal. També tiren les cartes i fan tarot reiki, conxes... Tel. 971 278 771

Fa 12 anys que n'Ascensió Navarro va obrir el Gimnàs Centre Natura al carrer de Marià Aguilo de Ciutat: cursets de natació, taekwondo, aerobics... Tel. 971 276 206

UN MAL FITXATGE AL PARLAMENT - Capítol VII

Cecili Buele i Ramis

L'AUTOR DE LES FITXES, PRESUMPT E INNOCENT

A diferència del funcionari responsable d'Informàtica, el Cap del Gabinet del President del Parlament, **Francesc Garí**, opinava: «*em sembla un plantejament menys preable que es faci una cosa com aquesta, i qui n'és el responsable no té la menor ètica*». El braç dret de **Maximilià Morales** negava haver vist els documents publicats, amb una dada de la qual discrepaven els empleats de la Cambra autonòmica. (**DIARI DE MALLORCA**, 15/06/01, 'Ataque a la intimidad. El presunto autor quita importancia a las fichas del Parlament. Sabater niega haber escrito «unas notas personales de escasa relevancia»').

Els comentaris periodístics a aquella notícia, no torbaren gaire a sortir. Al mateix diari, i a la mateixa pàgina 3, el periodista Antoni Ruiz expressava: «*Les fitxes del Parlament ens recorden fets d'un temps que hom creia oblidat... Fitxes com les actuals eren pròpies de règims com els de Hitler, Mussolini o Franco... Estam davant la invasió del respecte a la intimitat d'un treballador, que conculca els drets de la persona, que ataca els principis ètics de la democràcia i que només es pot resoldre depurant les responsabilitats, no només de l'autor d'unes notes execrables, sinó de qui les va encarregar o consentir*» (**DIARI DE MALLORCA**, 15/06/01, 'Una historia con tintes casi olvidados').

La secció «Pingüinos» del diari **ÚLTIMA HORA** es feia ressò de l'assumpte relatiu a les «fitxes íntimes del Parlament» i, entre d'altres afirmacions, manifestava: «*No podem mantenir tants d'idiotes a càrrec de l'erari públic. L'autor d'aquesta desvergonyida idiotesa ¿va creure en algun moment que no s'arribaria a descobrir l'existència d'aquelles fitxes?*...» (**ÚLTIMA HORA**, 16/06/01)

Un altre comentari periodístic aprofitava la jornada per fer a saber a l'opinió pública que «*un dels funcionaris que figurava com a problemàtic a les fitxes íntimes del Parlament havia estat convidat per un altíssim càrrec de*

la Cambra a sol·licitar l'excedència. El més curiós és que el funcionari problemàtic treballava al mateix departament del sospitós autor de les fitxes íntimes, amb el qual no mantenia ni la més mínima relació. La persona problemàtica no va trobar cap dificultat a l'hora de trobar una nova feina. I no és l'únic cas.» (**ÚLTIMA HORA**, 16/06/01).

El periodista LL. Capellà treia a rotlle «*alguns exemples de la baixesa moral en què es pot incórrer amb aquestes pràctiques policiaques, a jutjar pel contingut d'algunes fitxes de control... per a adonar-se dels fins perversos que aspiren a aconseguir els fitxers que toquen els aspectes privats de les persones*». I feia una puntualització per a evitar malentesos: «*Aquestes fitxes corresponen als arxius antics de Falange. No les he tretes del Parlament*» (**DIARI DE BALEARS**, 17/06/01, 'Les fitxes').

Matias Vallés, a la secció «boulevard», afirmava que «*ningú no sap quines sorpreses ens reservaran les fitxes policials del Parlament, però un sondeig d'urgència demostra que Maximilià Morales no té qui l'estimi. Mai un polític qüestionat ha rebut tan pocs suports. Cap, per ser exactes*» (**DIARI DE MALLORCA**, 17/06/01, 'boulevard. Maximiliano no tiene quien le quiera').

Un altre comentari periodístic, sense signatura, parlava sobre «*el Parlament fitxat i els seus treballadors classificats segons la mentefrosia d'un*

personatge que se sentiria més realitzat si exercís d'espia de la CIA» (**DIARI DE MALLORCA**, 17/06/01).

A la pàgina «Opinió» del **DIARI DE MALLORCA**, un dibuix de J.M. Barceló reproduïa l'entrada al Parlament de les Illes Balears, davant la qual dos ciutadans comentaven «*Diuen que és una institució molt propera als ciutadans... Sí, especialment als que hi treballen*». (**DIARI DE MALLORCA**, 16/06/01, 'A tira limpia')

Antoni Carmona, l'únic empleat de l'àrea d'Informàtica del Parlament que figurava a les fitxes confidencials amb comentaris negatius i que s'havia acollit a l'excedència voluntària de cinc anys, manifestava als mit-

UN MAL FITXATGE AL PARLAMENT

Capítol I.-

Primer dia i primeres declaracions públiques

Capítol II.-

Primeres reaccions davant l'opinió pública (1)

Capítol III.-

Primeres reaccions davant l'opinió pública (2)

Capítol IV.-

Primeres contradiccions que surten a rotlle (1)

Capítol V.-

Primeres contradiccions que surten a rotlle (2)

Capítol VI.-

Fitxes a la Fiscalia i descoberta de l'autor

Capítol VII.-

L'autor de les fitxes, presumpte innocent

(De dreta a esquerra: Gaspar Sabater, Cap del Servei d'Informàtica; Joan Ferrer, Oficial Major; Antoni Carmona, Tècnic de Sistemes, en situació d'excedència laboral)

jans que aquell cas era molt desagradable. «Això té noms i llinatges i cadascú haurà de carregar amb les seves responsabilitats... Vaig comentar la situació amb el President, però ara no és el moment de parlar-ne... L'any 1994 el Parlament era el més ben mecanitzat d'Espanya. Venien d'altres cambres a veure-ho, rebien consultes de la UIB, de caixes d'estalvi, del Govern; ara, pel que diuen, sembla que no s'hi ha mantingut aquesta posició... La xefatura d'Informàtica és un lloc molt complex i sensible... S'hauria de veure si hi ha queixes dels usuaris sobre la confidencialitat, si hi ha usuaris privilegiats i marginats, quin material i a qui ha estat comprat... i en sortiran conclusions» (**DIARIO DE MALLORCA**, 23/06/01, 'El caso fichas "tiene nombres y apellidos" según un ex empleado').

Segons escrivia el periodista **Torres Blasco**, el mateix **Gaspar Sabater** havia conversat amb el periòdic i havia assenyalat que no hi volia afegir res més i que romania a l'espera dels esdeveniments. Havia manifestat que, prèviament a la seva publicació, no havia vist mai aquelles fitxes. I que el peritatge cal·ligràfic no era infal·lible «aquest peritatge no estableix la meua autoria i jo no la reconec» (**EL MUNDO**, 16/06/01, 'El fiscal pide al juez que investigue las "fichas" del Parlament').

El mateix **Gaspar Sabater** presentava la seva renúncia com a membre de la Junta de Personal del Parlament, i deixava el lloc que havia ocupat a les llistes del sindicat CSI-CSIF.

Era divendres, dia 15 de juny. S'havia fet present al seu lloc de treball a les 9 del matí, cosa que havia creat una gran agitació a la Cambra, i se'n va anar a les 10 hores (**DIARIO DE MALLORCA** (16/06/01). Havia aprofitat l'avinentsa per escampar un missatge electrònic als ordinadors de la Cambra, mitjançant el qual es defensava d'aquelles sospites i assegurava que no podia acceptar «infundades imputacions sobre la base d'igualtats insuficients» (**ÚLTIMA HORA**, 16/06/01).

El missatge de **Gaspar Sabater**, redactat íntegrament en castellà, deia així:

«Vos prec vulgueu llegir l'escrti que vos adjunt. Gràcies.

Sobre las «fichas» del Parlament Esta es una historia real. Durante muchos años he tratado de mantenerla olvidada pero ahora aquellos hechos me vienen, necesariamente, de nuevo a la memoria. Y voy a contarlos sucintamente. Ocurrió en 1971, en plena dictadura del General Franco, y tuvo que ver directamente con aquella situación política. El Tribunal de Orden Público, en sentencia derivada del sumario 369/71, me condenó, en concepto de autor, por un delito de propaganda ilegal, a la pena de seis meses y un día de prisión menor, habiendo sido solicitada inicialmente por la fiscalía una pena de seis años. Presidía la sala del TOP el magistrado don José Francisco Mateu Cánoves, quien años más tarde sería asesinado por ETA. Y actuó como fiscal en aquel proceso el magistrado Mariscal de Gante, padre de la ex ministra de Justicia del PP. En los resultados de la sentencia condenatoria se declaraba probado que a primeros de 1971 había difundido, remitiendo por correo a diversos establecimientos de Palma, varios sobres conteniendo un panfleto impreso a ciclostil en el que se solicitaba una movilización de las masas contra la dictadura y aludía a la próxima celebración de Consejo de Guerra de Burgos en el que se iban a juzgar dieciséis nacionalistas vascos. «Nos dirigimos a todos los trabajadores —rezaba el escrito en cuestión— con el fin de que se den cuenta de un régimen político como

una dictadura al servicio de una minoría oligárquica... Nos dirigimos a las fuerzas armadas de la policía y a la justicia para que se percaten como el régimen los está utilizando contra el pueblo; a todos pues va dirigido este llamamiento para que se decidan sin recelos a formar un frente unido». La sentencia consideraba que los hechos, que se declararon probados, eran constitutivos de un «delito de propaganda ilegal —comprendida en el artículo 251 número 1 del Código Penal— pues la acción consciente y voluntaria de enviar por correo los panfletos de que queda constancia en el oportuno facto es medio idóneo para lograr la difusión de su contenido y como tal es tipificado legalmente de propagandístico. Por otro lado el conocimiento que el procesado tenía de los textos en los que se desprestigia al Estado e incluso se hacen llamamientos para derrocar la vigente estructura estatal, peyorativamente calificada como dictadura, cubre el subjetivismo de su quehacer, agotando la totalidad de los requisitos objetivo y anímico que condiciona la existencia de la figura penal de que viene acusado». Francisco Téllez, mi abogado defensor, nada más pudo hacer. Y menos hubieran logrado probablemente Raúl Morodo o Gregorio Peces-Barba, entonces activos abogados en lucha contra la dictadura, quienes se habían también ofrecido para llevar mi defensa. Detenido en Ibiza por funcionarios de la Brigada de Investigación Social (BIS), incomunicado, trasladado a Palma, encerrado en los calabozos del Gobierno Civil e interrogado durante cuatro días —por aquellas fechas el país estaba bajo estado de excepción— se utilizó como elemento incriminatorio contra mí la ficha de registro de entrada en el hotel de Ibiza donde me había hospedado durante unos días; una ficha que, paradójicamente, había sido rellena por mi entonces novia. Luego, en comisaria, para el correspondiente cotejo caligráfico, me hicieron copiar a mano medio listín de teléfonos. Al ser entregado finalmente al juzgado, el fiscal Miquel Miravet, de grata memoria en la isla, logró que me dejaran en libertad condicional, situación en la que, bajo fianza, permanecí durante dos años. Efectuadas pruebas caligráficas comparando la grafía de los sobres en los que se habían difundido la propaganda calificada de ilegal con pruebas de mi letra tomadas por la policía, peritos calígrafos de la Dirección General de Seguridad, afirmaron que entre una y otra existían «ciertos rasgos de similitud». Mi defensa, por contra, aportó, durante el proceso, pruebas caligráficas realizadas por peritos calígrafos independientes pertenecientes al Instituto de Medicina Legal de Madrid, en los que se descartaba cualquier parecido entre las letras objeto de cotejo. Estas pruebas sin embargo fueron rechazadas por el tribunal y, por consiguiente, se dictó la sentencia condenatoria. Aquello me supuso la inhabilitación y privación de mis derechos cívicos por espacio de cinco años, hasta la cancelación de los antecedentes penales, y la retirada de pasaporte con prohibición de salir del país. Viene precisamente a cuento esta vieja historia para sustentar lo que a continuación voy a afirmar: no puedo ni debo aceptar infundadas imputaciones sobre la base de «igualdades suficientes». Me resultó «suficiente» conque una vez, durante la dictadura, me condenaran por indicios. Con suposiciones se cobran sólo «cabezas de turco». Y en la charca de la política actual, de intereses tan encontrados, donde brilla por su ausencia la presunción de inocencia, suceden ahora este lamentable tipo de cosas: parece que es preciso tener que salir a demostrar la inocencia cuando lo que procede, en todo caso, es justamente todo lo

contrario. **Gaspar Sabater**». (Assumpt: Fichas del Parlament Data: Fri, 15 Jun 2001 09:21:31 +0200 De: **Gaspar Sabater i Vives** <gsabater.informati@parlamentib.es>)

Responent aquell missatge electrònic enviat per **Gaspar Sabater Vives**, el diputat del PSM-Entesa Nacionalista, **Cecili Buele**, li contestava molt succintament:

Benvolgut Gaspar:

¿Qué t'estimes més? ¿Que faci córrer el teu escrit, ara mateix, o que n'ajorni la difusió? Faig comptes fer allò que em diguis, respecte d'això. Una abraçada. CIL. (Assumpt: Re: SORPRESA IASTORAT Data: Fri, 15 Jun 2001 12:21:30 +0200 A: **Gaspar Sabater** gaspisabater@teleline.es)

Aquell missatge electrònic del diputat nacionalista no va merèixer cap casta de resposta, per part del destinatari, **Gaspar Sabater Vives**.

El text íntegre d'aquell mateix missatge electrònic, que havia estat escampat per **Gaspar Sabater** als ordinadors de la Cambra Parlamentària, sortia publicat l'endemà mateix, dia 16 de juny, al diari **EL MUNDO**, com a article d'opinió. Anava signat per **Gaspar Sabater** i duia per títol: «Polèmica a la Cambra Balear - Sobre les "fitxes" del Parlament». S'hi remarcava en subtítol central: «Sembla que és precis haver de sortir a demostrar la innocència, quan allò que procedeix, en qualsevol cas, és el contrari».

Tots els partits polítics, després que s'havia atribuït l'autoria d'aquelles fitxes confidencials del personal del Parlament al funcionari de la institució, **Gaspar Sabater**, exigien que «s'arribàs fins al final» en la depuració de responsabilitats.

«Amb totes les reserves que exigeix la situació, si això es confirmava des d'instàncies judicials, s'hauria de veure si el fet es limita al nivell funcional o si transpassa a instàncies polítiques, és a dir, s'hauria de veure si, a més d'un autor, hi ha inductor o inductors» - **Andreu Crespi**, portaveu del Grup Socialista (**DIARIO DE MALLORCA**, 16/06/01).

Amb les mateixes reserves, des del PSM-Entesa Nacionalista, el diputat **Antoni Alorda** propugnava «l'obertura d'un informe reservat al Parlament al funcionari assenyalat, perquè es desmenteixi amb rotunditat o s'incoï un expedient disciplinari, segons correspongui». A més de l'autoria, «s'hauria de veure qui li ho ha demanat i amb quina finalitat». (**DIARIO DE MALLORCA**, 16/06/01).

EU-Els Verds en un comunicat exigia «la màxima celeritat en l'aclariment de l'autoria d'aquelles fitxes repugnants». Al marge de les valoracions penals que aquell fet pogués comportar, «s'hi han d'aplicar les sancions de caràcter laboral màximes». Aquella formació política demanava «que s'investigui fins al final si hi ha altres persones, funcionaris o polítics implicats, per acció o per omissió, a fi de depurar completament les responsabilitats». Qualificava com a molt preocupant que l'única persona de la secció d'Informàtica que apareixia valorada com a «problemàtica» havia deixat de treballar a la Cambra (**DIARIO DE MALLORCA**, 16/06/01).

La Presidenta d'UM, **Maria Antònia Munar**, declinava fer declaracions i, enlloc seu, les feia el Secretari General d'UM, **Bartomeu Vicens**, qui considerava «penós» aquell assumpte: «Hem parlat amb **Maximilià Morales** - president del Parlament - i ens ha dit que ni ell ni **Gari** - el seu braç dret - no hi han tengut res a veure. Confiam en la seva paraula». (**DIARIO DE MALLORCA**, 16/06/01, 'Los partidos piden que se llegue hasta el final en el caso de las fichas del Parlament'). (CONTINUARÀ). Ω

CIUTAT

Fa 39 anys que en Miquel Sabater regenta la Perruqueria de Senyors Sabater a la barriada de Pere Garau de Ciutat. Son pare la va obrir fa 56 anys. A la foto, amb el seu fill Pep que continuarà l'empresa. Tel. 971 270 209

Fa 27 anys que na Josefina Muñoz regenta amb el seu home la Carnisseria Equina Figuerola a la barriada de Pere Garau de Ciutat. El seu sogre, va obrir aquest establiment fa 50 anys. Tel. 971 272 394

N'Antònia Maria Obrador i Bennasser nascuda al Brasil, d'ascendència felanitxera, acaba d'obrir amb la seva filla la botiga Leliar al carrer de Marià Aguiló de Ciutat. Tenen objectes de regal i fan tarot. Tel. 971 243 105

RESTAURANT

La Balanguera

Joan Maura, 6
Tel. 871 94 08 56
Cantonada Vinyassa
Devora El
"Corte Ingles"

REINDESA
piscinas

AV. GABRIEL ALOMAR i VILLALONGA, 13
TELS. 971 46 04 50 - 54 - FAX 971 46 28 37
07006 PALMA DE MALLORCA

SANTIAGO BOGARRA, C.B.

MATERIALS BELLES ARTS
MARCS, LLENÇOS, PINTURA

C/ Miguel Calafell, 48 • Son Sardina
Tel. 971 438 436 • Fax 971 438 102
07120 Palma de Mallorca

Nave 2 Polígono Industrial Son Llaüt
Tel. 971 621 619 - 971 621 618
07320 Santa Maria • Mallorca

E-mail: bogarra@guifi.com

INVOLUCIÓ DE LA LLIBERTAT DE CONSCIÈNCIA A LES REPÚBLIQUES ISLÀMIQUES EXSOVIÈTIQUES (2000-2001)

KAZAKHSTAN I KIRGUÍSIA.

El Parlament kazakh presentà al Ministre de Justícia, per a examen, un projecte de llei per prohibir a les organitzacions cristianes qualsevol forma d'evangelització, de difusió, de literatura o de treball social. Fins ara, Kazakhstan i Kirguísia eren les úniques exrepúbliques soviètiques d'Àsia amb llibertat religiosa.

A Kirguísia també preparen una llei que limitaria severament la llibertat religiosa.

TURKMENISTAN.

La situació dels cristians hi empitjora sobretot per als indígenes, sembla com si hi hagués tornat l'època soviètica.

Moltes esglésies hi ha estat tancades i evangelistes foragitats del país. Nous convertits hi resten sense pastor.

Batyir Nurov (23 anys, casat, amb nen petit), Kokhrat Pirijev (27 anys, casat, dos nins), Kosh Karov (25, casat, un nin), tres responsables de l'església casolana d'Ashgabat, la capital de Turkmenistan, foren greument torturats per la policia a les darreries de novembre del 2000. Foren detinguts perquè en llur cotxe duien vídeos del film "Jesús". Reberen cops de puny i de peu, descàrregues elèctriques, etc., com solen fer la gran majoria de policies de tot arreu.

Els obligaren a signar una declaració per la qual "donaven voluntàriament" tots llurs béns al president, això permeté foragitar llurs famílies de casa. A primers de desembre els confiscaren les cases on vivien i els foragitaren al carrer, amb llurs famílies. Babamurat Gaebov (27 anys, fadrí) fou també torturat al novembre. Se senten acaçats, han entrat en la clandestinitat amb llurs famílies, i han d'anar de cada en

casa. Un d'ells diu: "No sabem què fer ni on anar. Comptem amb l'ajut de Déu. Necessitem vostres pregàries". Els podeu escriure en anglès, poseu llur nom en un sobre que cal ficar dins un altre adreçat a: Portes Ouvertes, C.P. 267, 1008 Prilly, Suïssa.

Xokhrat, Unit, Batir i Babamurat, cristians torturats, finalment pogueren anar-se'n a l'estranger amb mullers i fills. Xokhrat té un ull mal i un tímpan fet malbé, Umit els dos tímpan i Batir té problemes cardíacs. El president Nyamov digué a TV que serien atrapats. El president turkmèn, terrible empelt de stalinisme amb islamisme, es fa venerar com un déu (megalomania típica del granleninisme), a l'estil del cap stalinia hereditari de Corea del Nord o de la secta del final d'"Apocalypse Now".

Xaguildy Atakov (38 anys) rau a presó des de fa dos anys i li'n queden quasi dos més, té muller i 5 nins que pateixen tota mena d'entrebancs. Greument torturat físicament i moral, no pensava sortir-ne viu. Però per pressions internacionals ha estat transferit a l'Hospital de la presó de Mary. Li oferiren de ser deportat amb la família als EUA, cosa que ell refusà. Gúlia Atakov ha estat molt pressionada per tal que es fes musulmana, ella s'hi ha negat sempre. L'han convidada a deixar Turkmenistan i també s'hi ha negat.

En llur darrer encontre amb autoritats judicials, els Atakov han rebutjat de renegar de llur fe ni d'abandonar llur país. Durant la primavera del 2001, Xaguildy i Gúlia Atakov foren enzats per separat primer i després els dos junts, perquè emigrassin als EUA. Cas contrari, Xaguildy havia de complir tota la

pena de 4 anys de presó, fins al desembre del 2002. Malgrat tot, ells s'hi ha negat i han restat fidels a llur país (el bon pastor no fuig quan ve el llop, diu l'Evangeli). Aquesta oferta és per pressions polítiques internacionals.

En Xaguildy no està ni autoritzat a rebre correu, però si el camp on està es veu negat de lletres i postals potser les autoritats quedaran impressionades de veure la gran família que té a l'estranger i, a més, si tan sols rep alguna lletra, això ja li serà d'encoratjament:

74500 Turkmenistan
MVD Turkmenistan BL-T5
Police Department Balkansko-g
Velayata
g. Turkmenbashi
Nachalnik T.B. Meretklytchev
Podpolkovnik Vnetrenney
Sluzhby
Atakov Shagildy.

Quant a Gúlia (Ariutugul), rep constants pressions de la policia per fer-se musulmana, amb amenaces de llevar-li la custòdia dels fills. També podeu animar-la tot escrivint-li a:

745340 Turkmenistan
Achalski Velayat
g. Kaachka
ul. Beazernaya 10
Takavova Artigul.

Rahim Yashov, responsable d'església casolana, pateix residència vigilada, tal com la patien els antifranquistes empaitats per la policia secreta espanyola.

Per segona volta en alguns mesos, Vassili Korobov, un pastor de l'església baptista d'Ashgabat, ha vist com li confiscaven els seus llibres cristians. La primera vegada l'arrestaren quan tornava dels paï-

sos Baixos on assistí al Congrés Amsterdam 2000. Els participants en aquest Congrés, organitzat per B. Graham, havien rebut bíblies, cintes i vídeos que els duaners turkmens li confiscaren. La segona volta la policia el retingué 18 hores, quan els demanà la llei per la qual el detenen, l'amollaren, però sense tornar-li bíbliques, notes ni cintes. A Turkmenistan cap llei no prohibeix la possessió, importació o transport de literatura religiosa, però el governs fan la vida impossible als cristians, tal com a ca nostra el govern i la seva premsa esbirra i ferdosavaters pagats pel poder acacen, calumnien i satanitzen l'independentisme democràtic català o basc.

Dmitri Melnitzenko ha rebut tortures greus per la policia. Pertany a l'Exèrcit però refusa de prestar adoració al president Nyamov, un tirà autocràtic. És el mateix dels cristians a l'Imperi romà envers el Cèsar divinitzat.

UZBEKISTAN.

El pastor Stanislav Kim, de Txirtxik, prop de Tatkent, damnat a 6 anys de presó el febrer 99, fou alliberat el 9 octubre darrer per una amnistia general.

Un funcionari del govern uzbek ha elogiat públicament la Bíblia, "font inestimable de coneixença", arran una cerimònia sobre la primera aparició en aquest país, el 30-3, d'un llibre de la Bíblia, els Proverbis, en llengua uzbeka. El govern n'autoritzaria la publicació i la difusió per la Societat Bíblica.

L'Església continua creixent-hi. Fa 6 anys no hi havia cap cristià indígena. El creixement de l'església uzbeka ve de la mà d'un augment

de la persecució, si bé és menys greu que al veí Turkmenistan.

Totes les esglésies deuen ser enregistrades, cas contrari són il·legals.

TATGIKISTAN.

El 1er oct 2000 hi hagué un devastador atemptat amb bomba contra l'església protestant de Sonmin de la Gràcia a Dushanbé, amb 9 víctimes mortals i 39 ferits. Uns estudiants (taliban) havien gitat explosius dins l'església durant el culte. Malgrat això, l'església de Dushanbé no ha estat mai tan plena com ara, sols a mig reconstruir i sense calefacció, amb una gelor glacial. Al novembre 2000, mes i mig després, ja feren un servei d'acció de gràcies amb 500 adults en un nou lloc d'aplec encara en construcció.

Un nou atemptat, el 31-12-00 fou confirmat: la catedral ortodoxa de St. Nicolau i l'església adventista del 7è dia, a Duchanbé, eren buides en aquell moment, i sols han pres danys materials. El giny explosiu era dissimulat dins una panera de xocolates enviades a una església. Un evangelista hi veié una bateria i se'n malfià. Llavors, un home corregué per traure la panera al carrer, on esclatà al moment. No hi ha hagut ferits. Aquesta vila està al cor del moviment islamista del Tatgikistan.

Devers Cap d'Any moltes esglésies han patit atemptats amb bombes, gràcies a Déu, sense víctimes.

El 13-7-01, la Cort suprema tatgik damnà a mort dos estudiants integristes de 20 i de 24 anys culpables de l'atemptat amb bomba contra l'església protestant de Dushanbé. Representats d'aquesta església, amb membres d'origen rus, coreà o tatgik, declararen que estimaven que la pena era massa severa. Després l'atemptat, l'església ha crescut a muntó en nombre de fidels. Ω

D I T E S R E L A C I O N A D E S A M B E L V I

Darrera cada mossegada, una tirada fóra massa vinada, però darrera de cada tres, bo beure vi és.

Darrera d'un ou begut o dur, vi pur.

Darrera de la carn, bon vi i bon trago.

Darrera de la carn, bon vi i si és porc encara més fort.

Darrera de les figues aigua i darrera de les peres vi.

Darrera de les peres bon vi begues.

Darrera el porc fi, bon vi.

Darrera la carn, bon vi, i si és de porc encara més fort.

De bon vi, bon vinagre.

De bon vi, molt per mi; de xerigot, ni molt ni poc.

De casar filles i vendre vi, mai te'n tindràs de penedir.

De la vinya plantada per Sant Martí, en surt el millor vi.

De pa florit i de vi agre ningú és de plànyer.

De Sant Jordi a Sant Miquel, ni dona, ni vi, ni peix.

De Sant Sadurní, les dones i el vi.

De terra d'escorpins, pa poc i poc vi.

De tragueta en tragueta, fa el vi profitoset.

De vegades tan dolent és el vi com les mares.

De vell amic, vella espasa i vi vell, no sol hom desfer-se'n.

De vi el més vell, d'amor el més novell.

De vi, cada hora un picotí.

Deia el savi Sadurní: Terra d'alls terra de vi.

Deia el vi a la panxa de l'home: Sóc valent i trincant; i la pa li responia: Si jo vaig davant!

Del bon vi, la meitat aigua.

Del bon vi, tothom n'és bevedor.

Del celler que hi entra el sol el vi se'n dol.

Des del setembre fins a l'agost, deixa el vi vell i deixa reposar el most.

Després de begut el vi, es diu mal del veí.

Després de beure molt vi, demana consell per poder-se

tenir.

Després de beure vi bo, tothom vol tenir raó.

Després de l'amanit, bon trago de vi.

Després de la llet beu aigua, però si vas de camí beu vi.

Després de Sant Martí, deixa l'aigua i beu el vi.

Després del cep, el vi.

Després del préssec i el meló beuràs el vi millor.

Déu n'hi do de pa al sarró i de vi a la bóta.

Dona bonica i vi bo no duren gaire.

Dona jove i vi vell.

Dona que estima el marit, darrera la sopa un tragueta de vi.

Dona que li agrada el vi, tant és per tu com per mi.

Dones i vi donen goig i fan patir.

Dones i vi fan perdre el camí.

Dones i vi, més que goig donen que sentir.

Dones, vi i foc: són la perdició dels homes.

L'ALGUER I EL NORD DE SARDENYA

NOTES DE VIATGE (I)

Si bé Sardenya és una illa, en aquest cas el concepte és enganxós per a nosaltres: la sensació que té el viatger (amb el benentès que totes aquestes notes són molt subjectives i poc exhaustives) que es desplaça pel territori és que es troba en un continent, tot i que els mapes i el fet d'arribar-se a trobar amb la mar seguint qual-sevol direcció ens confirmen racionalment que allò s'ha de definir com una illa, immensa, que fa unes sis vegades l'extensió de Mallorca, però illa al cap i a la fi. Ara bé, més illa geogràfica que no pas psicològica i socioeconòmica.

El territori

El fet de ser una illa gran, molt gran, fa que els contrastos no siguin tan evidents com els que puguin presentar Malta o Formentera, posem per cas, ja que la diversitat geològica, climàtica o biològica no és fàcilment perceptible en la seva totalitat, sinó que els canvis són molt més subtils i van sobretot associats a la més òbvia diferenciació entre la serralada de ponent i les planes de llevant que es reparteixen l'illa de nord a sud.

Uns plans relativament i moderadament ondulats, de terra apta sobretot per al cultiu de cereals i certes plantes que admeten sols calcaris i pedregosos, com les carxofes, per exemple, tot i que l'abundància de torrents i petits rierols acompanyada del sol mediterrani que tan bé coneixem pugui fer pensar en nous sistemes de producció tecnològicament més avançats i costosos que facilitin el cultiu d'altres espècies vegetals amb major valor de mercat.

Una vegetació escassa a la part baixa, però, es veu absolutament compensada per una serra dominada per l'alzina surera, un arbre que també és la principal font de riquesa dels nombrosos i freqüentment petitissims pobles de cases construïdes amb bona pedra (en contrast amb l'ús del marès a les terres baixes) que mostren un nivell de benestar que han d'agrar especialment a l'extracció i l'elaboració del suro, sense deixar de banda alguna guarda de porcs, petits ramats de vaques o abundants manades d'ovelles, de manera que el fet de trobar-se relativament aïllats per mor del més difícil accés no es pot associar

mecànicament a la consideració de zones més endarrerides.

La població

Si Malta presenta una ocupació excessiva del territori, amb un nivell indesitjable per a qual-sevol de les nostres illes, Sardenya es troba tan poc poblada que ens duu a pensar en la demografia d'aquí en el segle XIX: als prop de cinc milions que correspondrien a Mallorca segons el model maltès, ens tocarien uns tres-cents mil residents segons la proporció sarda, dades que per a Formentera serien de vuitanta mil i d'un milenar escàs, respectivament. Si poguéssim triar...

L'administració

L'estat italià, amb una limitada autonomia per a les regions com ara o amb centralisme pur i dur, sempre s'ha caracteritzat per un comportament paternalista de Roma envers les regions més poc desenvolupades, en què els principis de competitivitat i de productivitat no s'arriben a imposar en la mentalitat dels seus habitants. En aquest sentit, Sardenya s'assembla moltíssim al sud

italià i presenta un estadi evolutiu general que es troba endarrerit en el marc de la modernització internacionalitzada: neteja dels espais públics, rehabilitació dels cascos antics, manteniment de les edificacions existents i estètica de les construccions modernes, coneixement de l'anglès, presència a Internet i ús de la xarxa, etc.

Actualment s'hi poden detectar "plans mirall" a tort i a dret, tot i que encara els manca molt per assolir el nostre estat de rehabilitació i no es veu prou clara l'associació entre valors ecològics i paisatgístics i turisme (amb o sense "qualitat"), cosa evident, per exemple, en la substitució de les parets de pedra seca en territori rural per partions fetes amb eucaliptus o figueres de moro, o amb uns nuclis urbans que creixen i es modifiquen al marge de criteris estètics "homologables": ús d'alumini i PVC en edificis antics, parets de blocs sense referir ni pintar, etc.

La intervenció paternalista de l'Estat, del govern romà, s'evidencia, en canvi, per un nivell d'inversió molt superior a la mit-

jana dels organismes regionals o municipals: la dotació dels aeroports, dels trens o dels carrabiners és semblant a la que trobaríem a Milà o a Gènova, tot i que els serveis estatals siguin absolutament deficitaris i que Sardenya sigui un territori que encara viu en gran mesura a costa dels recursos generats pel nord d'Itàlia.

Així, no és d'estranyar que la consciència regional estigui atenuada i que el nacionalisme sard sigui poca cosa més que testimonial i mínimament representatiu, ja que els sards obtenen beneficis de la redistribució dels recursos estatals, mentre que els habitants de l'illa veïna, els corsos, per exemple, han estat tradicionalment castigats a pa i aigua per l'administració francesa a causa de la seva manca de ferm esperit patriòtic francòfon. Canviem el nom de Sardenya per

Extremadura o Castella i podrem entendre perfectament de quin peu calcen. Ω

Josep Serra

Terra i Llibertat

Després d'un llarg procés de debat, Terra i Llibertat neix de la convicció que en l'escenari polític del nostre país cal una nova organització que, tot arrelant en múltiples memòries i experiències de lluita, sigui capaç de generar i difondre una nova cultura política d'alliberament i canalitzi les seves capacitats en la perspectiva de construir un ampli moviment popular d'alliberament nacional.

Terra i Llibertat emprèn la seva trajectòria arrelant en les tradicions emancipatòries i transformadores del nostre país que es concreten per a nosaltres en una plataforma política de set punts:

- Independència dels Països Catalans. Confederació dels diferents territoris dels Països Catalans -comarques, illes, regions... i exercici del dret a l'autodeterminació, com a principi democràtic fonamental.

- Català única llengua oficial. Normalització social de l'ús del català en el conjunt del territori i desenvolupament d'un model de societat plurilingüe.

- Autoorganització social a tots els nivells. Defensa de les llibertats col·lectives i potenciació d'un model de democràcia directa en tots els sectors de la societat.

- Socialisme Català. Construcció d'una societat lliure i

justa, sense discriminacions i que garanteixi l'accés del poble al poder polític i econòmic, desenvolupant processos d'autodefensa front al model cultural i de desenvolupament que imposa la globalització capitalista.

- Sobirania sobre els recursos. Creació d'òrgans de decisió nacionals i populars en matèria energètica, urbanística, econòmica, comunicativa i de defensa.

- Solidaritat internacionalista. Potenciació del coneixement internacional del fet nacional català i participació en organismes internacionals per a la cooperació i la solidaritat amb tots els pobles i nacions que lluiten per al seu alliberament.

- Espai mediterrani de civilització. Configurar un espai natural de desenvolupament de la realitat catalana en el marc de la Mediterrània, com a marc d'intercanvi i espai civilitzatori.

Si creus que aquesta proposta és adequada a la realitat actual del nostre poble i sents interès per participar-hi, pots posar-te en contacte amb nosaltres a través de l'adreça de correu electrònic: terraillibertat@correu.vila-web.com

Rep una cordial salutació,
Secretariat Nacional de Terra i Llibertat. Països Catalans, 1 de gener del 2002. Ω

Franciscans i dominics demanen a Pakistan la fi de la discriminació religiosa

Posar fi a les discriminacions contra els cristians i protegir els drets humans és la demanda que els Franciscans i els Dominics van dirigir al Pakistan a través de «Dominics per la Justícia i la Pau» i la «Internacional Franciscana» organismes de les dues Ordres que estan en permanent connexió i col·laboració amb les Nacions Unides a Ginebra, on participen en els debats i les investigacions sobre aquests temes.

El pare Philippe LeBlanc OP, Provincial Dominic de Toronto, a Canadà, responsable també de les iniciatives de «Justícia i Pau» per a Amèrica del Nord, va revelar que arran de la matança de 16 cristians a Bawalpur (Pakistan), el 28 d'octubre, els Franciscans i els Dominics van dirigir una crida urgent al govern del president Pervez Musharraf. En aquesta crida, quatre són les reclamacions. La primera és «l'abolició» del sistema «dels electorats separats», que limita els drets de participació, dels cristians en particular i de les minories religioses en general, en la vida política. En segon lloc, demanen que es

«cancel·lin» totes les lleis discriminatòries i, en particular, la que es refereix a la blasfèmia, utilitzada per aplicar condemes indiscriminades i privar els acusats de tot dret. En tercer lloc es demana «ratificar els tractats sobre els drets humans que encara no van ser ratificats», inclosos, entre altres, la Convenció contra la Tortura, la Convenció sobre els drets de tots els treballadors migrants. Finalment, el pare LeBlanc va subratllar que és ocupació «convidar el Relator especial sobre la llibertat de religió de les Nacions Unides i de culte a visitar Pakistan, garantint-li un accés ple i lliure a les minories religioses».

Per la seva part els Superiors Majors, que reuneixen els superiors provincials de totes les congregacions religioses masculines i femenines que actuen al país, van demanar a Musharraf que es reconeguin les minories religioses. En una carta dirigida al president Musharraf els Superiors Majors de Pakistan van demanar la fi de les discriminacions contra la minoria cristiana, subratllant que ha arribat l'hora de passar de les declaracions de princi-

pis als fets.

Assenyalen, en particular, que és necessari revisar els texts que s'utilitzen a les escoles, eliminant les referències ofensives contra les altres religions i que poden estimular l'odi. A més, l'Estat ha «d'assegurar que es reconegui davant la població el paper de les minories a la formació i el desenvolupament del país».

En referència a l'atac del 28 d'octubre contra una església cristiana, els religiosos assenyalen que ha estat important «el suport» prestat als cristians pel President, però ara, afegeixen, és ocupació «arribar a una solució dels problemes relatius a la discriminació contra les minories religioses». El compromís del President per combatre el terrorisme internacional, diuen els superiors religiosos, «va mostrar al món que Pakistan és un país valent que pot exercir una funció important per canviar el món». Però «la violència no pot ser substituïda per una altra violència. Hi ha altres millors possibilitats. I les causes de la violència poden ser superades per la justícia». cristians.net. Ω

Cap a la consagració del pensament únic?

Andreu Salom i Mir

La sotragada del passat 11 de setembre, després de les reaccions lògiques d'espant i de solidaritat amb les víctimes d'aquella tragèdia, sembla haver portat arreu del món un revifament important del pensament únic i reaccionari, que amenaça fins i tot democràtiques tan sòlides com la nord-americana. **Robert Redford**, l'actor de tantes pel·lícules d'èxit i director de prestigi, ha expressat recentment la seva preocupació en aquests termes: "Vivim una situació perillosa, perquè de la mateixa manera que necessitem entendre el que ha passat i estar units en aquests moments, crec que la llibertat d'expressió, entre d'altres molts drets democràtics pels quals sempre hem lluitat, està en perill. Fóra trist i perillós que perdéssim la llibertat d'expressió pel simple fet de ser patriòtics. Vaig estar molt orgullós del meu país amb la mostra de solidaritat donada després de l'atemptat, però no del darrer procés electoral, que em semblà vergonyós. No puc tolerar que hom pretengui fer callar les veus dissidents". Unes paraules força assenyades, certament.

El perill evident que amaga una guerra desbocada contra el terrorisme ha estat també recordat amb valentia pel secretari general de la ONU, **Kofi Annan**, en el sentit que aquest fet i, sobretot, els mitjans emprats, atemptin contra principis i valors bàsics. És en aquesta faïça que les conquestes morals de l'home, pel que fa als *Drets de l'Home i dels Pobles*, juntament amb els

més elementals valors democràtics, podríem veure's qüestionats, retallats i, encara buidats de tot el seu contingut i significat ètic, amb la justificació d'una suposada "lluita per la llibertat" i contra el "terrorisme internacional", qualificació aquesta que en estats com els USA, Israel o Espanya sembla que s'hi pretén encabir fins i tot tots aquells que són únicament dissidents o opositors. El cineasta i poeta compromès **Pier Paolo Pasolini** ja parlava, fa més de trenta anys, d'una certa corrupció, d'una manipulació iniciada per la societat de consum, que només permet que sobrevisqui allò que li interessa, i que suprimix, que liquida, tot allò que no ajuda a vendre més i millor. Una vegada establert aquest desert cultural resulta tot més fàcil vendre, perquè en un desert tot és només un mirall, uns il·lusions.

L'actual Estat espanyol, amb el govern hodiern del senyor del bigotet i del *Partido Popular*, s'enquadra perfectament en aquest estat de coses, i més ara amb la gestació del seu "patriotisme constitucional", un concepte ideològic i polític hereu d'una concepció altrajacobina i obsoleta l'estat i que els mateixos gestors han definit com una visió d'Espanya que els permetrà, a ells i al conjunt dels ciutadans —això asseguren—, "sentir-se orgullós de ser espanyol", alhora que rebutja el que anomenem l'"esquizofrènia autonòmica", el "microestat particularista" o les "pissarres plenes d'aldeanismo" a les escoles. Es tractaria, per tant, d'una mena de refundació de la nació

espanyola sobre "la grandesa ètica dels principis constitucionals", que tendria uns valors morals "infinitament superiors als dels nacionalismes" (!), que ells titllen d'"ètnics" i "tribals", i als quals atorguen, amb aquests postulats, una visió regressiva de l'individu —el seu nacionalisme—, doncs, deu ser una cosa de l'altra món.

L'espanyolisme postreforma política i constitucional, com veiem, ja no dissimula gens no es mossega la llengua. És per això que, fent gala de la bravagera característica del pícar castellà, intenta bastir un rearmament ideològic global que pivota entorn de la dita Constitució espanyola, a la qual, curiosament, el mateix *Partido Popular* (aleshores es feia dir *Alianza Popular*) es va oposar quan s'aprovà l'any 1978. Els qualificatius d'"il·luminats" i "visionaris", que tot sovint ells utilitzen en parlar de catalans i bascs, els escau d'allò més.

Per a cloure aquests mots he trobat escaient reproduir, ací, una reflexió en què el professor universitari de **La corrupció**, film de Mauro Bolognini, exposa un concepte de la història força obtús i molt més respectuós amb els pobles i la humanitat que el jacobino-borbònic-messetari suaria esmentat. És aquesta: "La història de l'home sempre ha estat fruit d'un impuls moral. La raó pura, el racionalisme fred, algebraic i matemàtic no és la història, perquè la història humana és una aspiració conscient al bé. És una acte d'amor que abasta la humanitat. Això és l'alè de l'alt vent de la cultura. Això és la llibertat. **Ω**

125 anys de Centre Excursionista de Catalunya

Poques entitats cíviques han contribuït tant a revitalitzar la cultura i la consciència patriòtica del nostre poble com la que enguany celebra el 125 aniversari de la fundació: el Centre Excursionista de Catalunya.

Entitat senyera en la història del nostre país —des de la Renaixença fins a l'actualitat— el CEC ha estat una entitat cultural i esportiva d'interès públic que ha mantingut incansablement, al llarg de la seva dilatada existència, el compromís d'afavorir el coneixement de les nostres muntanyes, i el respecte pel patrimoni artístic i natural que en elles hi ha.

Des de la seva creació l'any 1876, els associats van unir la voluntat complementària d'investigació i esbarjo. Tant és així que per la qualitat, diversitat i quantitat de conferències i cursos estables que ofereix el centre, es va guanyar una merescuda aurèola d'universitat popular entre els ciutadans de Barcelona.

És en un context de recuperació nacional, que trobem entre els primers presidents de l'entitat a molts prohoms de la cultura catalana de l'època com Antoni Rubió i Lluch, Ramon Picó i Campamar i Jaume Massó i Torrents, només per citar-ne uns pocs. A partir del 1891 s'edita el Butlletí del Centre Excursionista de Catalunya que, dirigit per Francesc Carreras i Candi, ben aviat es converteix en una publicació de referència en el panorama cultural i científic del país.

En la seva etapa inicial el CEC estatja els Estudis Universitaris Catalans, i al voltant de l'entitat coincideixen alguns dels millors literats i artistes que ha donat la nostra terra: Jacint Verdaguer, Àngel Guimerà, Narcís Oller, Carles Bosch de la Trinxeria, Santiago Rusiñol i Alexandre de Riquer, entre molts d'altres.

Però a banda de les seccions estrictament excursionistes, se'n crearen d'altres com les de fotografia, folklore, arqueologia, història, enginyeria, geografia, geologia, ... La secció d'arquitectura comptava entre els

seus membres amb personalitats de gran prestigi com en Lluís Domènech i Montaner, Josep Puig i Cadafalch, Jeroni Martorell, Rafael Massó, Josep M. Jujol i Antoni Gaudí.

També el CEC fou una entitat no política capdavantera en l'ús social de la llengua catalana, i la primera que redactà exclusivament en català els seus estatuts i butlletins. Ja l'any 1891 hi foren donades les primeres conferències de la campanya lingüística de "L'Avenç", al temps que en Pompeu Fabra es distingia com un dels socis més rellevants.

També el CEC ha estat lloc de trobada de patriotes irreductibles, fins el punt que molts dels seus membres arriscaren llurs vides per la llibertat de Catalunya. De tots aquests valents, brillen amb llum pròpia dues figures senyeres de l'independentisme català: Josep M. Batista i Roca, etnògraf i promotor de l'educació de la joventut a través de l'excursionisme; i Andreu Xandri, fundador de la FNEC i heroi del Regiment Pirinenc núm. 1 de Catalunya, que morí amb el grau de capità a la batalla de la "bossa de Bielsa" l'any 1938.

Actualment, el CEC continua sent un dels centres excursionistes més importants d'Europa i, a banda de disposar una excel·lent escola de muntanya, conserva un petit però emotiu museu compost de donacions dels seus socis, on hi destaca la galeria d'excursionistes il·lustres. A més, la biblioteca especialitzada i la cartoteca disposen d'un excepcional fons històric, amb una important col·lecció de mapes antics i moderns, especialment catalans.

125 anys després, el Centre Excursionista de Catalunya segueix en plena vitalitat associativa, i es mostra ferm continuador de les paraules que en llatí, resen els tres vitralls que dominen el pati gòtic de l'entranyable seu del carrer Paradís: Patria, Libertas, Fides. **Ω**

Josep M. Vall i Comaposada -
President de la Sectorial de Cultura d'ERC

PER LA DIGNIFICACIÓ DE LA MARE I DE LA MESTRESSA DE CASA

Avui en dia sembla com si la noble feina de mestressa de casa fos una vergonya. Tanta de merda ha escampada el feminisme contra aquesta noble, nobilíssima funció, que som arribats a un punt que avui de deu dones nou se n'amaguen, de dedicar-s'hi. A la casa hi ha un fester de feines per fer. Culpa del consumisme porc d'avui en dia, el sou de l'home no basta ni per menjar.

Per això tots dos han de sortir a fer feina. Arriba el vespre, i en lloc d'estar la casa adesa, com passava el temps que la dona era "una esclava" no: tots dos han de començar a fer les feines. Els espera un altre jornal per hom. No tenen temps ni de mirar-se, i tot són morros i mala cara. Per això, de matrimonis de joves que travessin els deu anys, no em vendria gens de nou que sortís de mitjana a

un sí i un no, avui en dia. Ben igual com la maternitat: Quan la dona era "una esclava", segons diuen segons quines caps esflorats, dur un al·lot al món era una honor. Ara que la dona és "lliure", la maternitat és un empenyo, una nosa. Ni tan sols es poden dedicar a la criatura nou nada fins que té edat d'anar a escola, quan és tan important per a ella rebre la protecció, el contacte, l'estima i la formació de sa mare en els

primers anys de sa vida. El "progrés" les mares modernes a la feina. I l'al·lot, enroscat a una mare de lloguer, que en guarda trenta o quarante en una vegada. Tothom vol ser senyor. I s'estimen més fer bufes i pagar lletres d'un quatre per quatre o d'una segona o tercera residència que no proporcionar fills a la Pàtria. Llavors els ve de nou si han de venir moros o negres a fer feina. Si amb dos al·lots, o fins i tot amb

un, ja s'ofeguen, els "pares" i "mares" d'avui, com no volen que hagi de venir gent de l'altre cap de món, per fer feina? Occident travessa una època

de decadència que escarrufa i fa oi a les mosques. **Ω**

Jordi Caldentey

Necessitam comercials arreu de la nació catalana i especialment a Eivissa i a Menorca. Telefonau-nos a l'Estel. Tel. 971 265 005

TRANSPORT, AÏLLAMENT I DEPENDÈNCIA

Les illes Balears i Pitiüses continuem en una situació d'aïllament que podríem qualificar d'escandalosa. Així mateix, podem remarcar sense cap mena de dubte els desavantatges que la insularitat suposa per a nosaltres. I no podem oblidar, en el context en què ens trobam, l'elemental greuge comparatiu que suposa la nostra situació.

Faig totes aquestes reflexions en relació a la situació del transport aeri i marítim de les nostres illes amb el continent. Quan, acabat l'estiu, ens trobarem que es produïa una reducció dràstica de vols (no tant entre les pròpies illes com amb el continent) es va constituir la Mesa pel Transport, en la qual es troben representats tots els partits d'Eivissa sense excepcions. Aquesta mesa va reivindicar, inicialment, que s'establissin tota una sèrie de vols com a «vols d'interès públic», de manera que l'Estat en fes una concessió, previ concurs, a les línies aèries que el guanyassin. Es tractava de garantir, doncs, un mínim de vols que permetessin que les illes no quedassin completament aïllades del continent, a més de mal comunicades entre elles.

Ara, tal com era de preveure, ha començat una mena d'estira i arronsa entre els òrgans centrals de l'Estat espanyol i la conselleria de Transports de la comunitat autònoma de les Illes Balears. Davant la reivindicació per part del Govern de les Illes Balears d'allò mateix que reivindica la Mesa del Transport a Eivissa, el govern de l'Estat respon que, des del govern de les Illes, s'ha de fer una proposta d'allò que serien els vols mínims necessaris entre illes i de les illes amb el continent. Es tracta, al nostre entendre, de fer una proposta determinada perquè el govern de Madrid la pugui discutir, i a partir d'aquesta discussió es pot entrar en un estira i arronsa completament inacabable, que eternitzi el problema. El govern de les illes Balears ha respost que no pensa fixar quines línies serien les imprescindiblement declarades d'interès públic.

La resposta és lògica. El govern de les Illes Balears, juntament amb els d'Euskadi, Catalunya i Canàries reclamaren el traspàs de competències en ports i aeroports de l'Estat a les respectives comunitats autònomes. Si el govern de les Illes Balears tingués competències en aeroports s'hauria de plantejar la declaració pertinenent d'interès públic per a unes determinades línies i hauria d'organitzar les qüestions relacionades amb el transport aeri. Però, malauradament, aquestes competències es troben encara en mans de l'Estat espanyol, i, per tant, només el govern de l'Estat té competències en transport. Només el govern de l'Estat, insisteix, en conseqüència, té responsabilitats en relació a la pessima situació en què es troben les comunicacions per aire i per mar entre Eivissa i la resta de les illes i entre Eivissa i el continent.

Potser podríem pensar que també correspon en exclusiva a l'Estat la responsabilitat del greuge comparatiu entre la situació de les illes Balears i la de les illes Canàries. A les Canàries, els vols entre illes són molt més barats que no entre les Balears (malgrat que les distàncies són més grans), i es garanteix una millor comunicació -i més fluida- amb el continent (malgrat que es troba més lluny, si ens referim, lògicament, al continent europeu). Les Canàries, emperò, s'han guanyat aquesta situació beneficiosa a base de pressions unitàries, serioses i ben organitzades, exercides davant els organismes de l'Estat espanyol.

És hora, idò, que les Balears exerceixin, des de les institucions i des de la societat civil, les pressions que garanteixin un mínim de dignitat. Caldria abaratir els preus del transport aeri fins aconseguir, com a poc, uns estàndards similars als canaris; s'haurien de declarar línies d'interès públic encara que fossin deficitàries, per tal de «vertebrar» la comunitat autònoma (en aquest sentit, entenem que s'hauria de reestablir la línia aèria entre Eivissa i Menorca); i s'hauria de garantir un mínim de vols que ens permetessin poder desplaçar-nos, en qualsevol època de l'any, amb tota comoditat.

Si no aconseguim tot això, no només se'n ressentirà la nostra comoditat i els nostres drets com a ciutadans, sinó que se'n ressentirà també el conjunt de la nostra societat, a causa dels prejudicis econòmics que la situació actual comporta. Ω

BERNAT JOAN I MARÍ

President d'ERC-Illes Balears i Pitiüses

LA VIA ANGLOSAXONA

pessigot <pessigot@menta.net>

Va escriure:

El nostre costumari no és precisament molt americanista. Ara mateix recordo la famosa habanera «El meu avi» on de la seva mort es diu: «tingueren la culpa els americans»

Cantar: «tingueren la culpa els americans» és miserable. Sóc català i em sap greu quant veig que ens deixem enredar com a ximples, vitorejant una cançó imperialista espanyola que amb un crit de Visca Catalunya! com a llatinadura per fer-nos-hi picar com a tararots, treu la culpa al decrepit imperi espanyol d'una guerra que portà els nostres avis a morir lluny del país i que omplí Cuba de camps de concentració contra els illencs independentistes.

Després la gent es pregunta: Com es que no aixequem cap? Dons mireu, si ens les continuen colant així de grosses, ho tenim malament. Estem cada dia més en la indòlia africana.

Aquells dibuixos de la premsa espanyola que representaven els nordamericans com a porcs encara fan el seu efecte més d'un segle després. Curiosament, ara que Espanya ressorgeix econòmicament i comença a entendre com és el món en realitat, és a Catalunya on tenen veu els projectes i idees que beuen directament del disbarat, on hi ha un antiamericanisme més somiatriu i més contrari als propis interessos nacionals i diplomàtics per atènyer la independència.

La Catalunya de darreries del XIX i principis del XX va saber tenir clars els referents de modernitat i nació. Això va dur al ressorgiment del país i contribuï a l'adveniment de la República. Actualment sembla que el discurs intel·lectual s'automargini del món en reempendre el pòsit d'antiliberalisme i antidemocràcia que havíem deixat enrere. Perquè per passar de la democràcia burgesa cal oferir una alternativa millor i, dissortadament, no n'hi ha. Sols hi ha paraules boiroses de «socialistes». El socialisme o és gestor fidel de l'Oligarquia (com el PsoE) o són Dictadures burocràtiques: no n'hi ha més, dissortadament.

Gràcies als USA, Cuba,

Porto Rico i Filipines deixaren de ser colònies espanyoles. Gràcies en gran part al lobby irlandès als USA s'independitzà Irlanda d'un Estat fins i tot tradicional aliat dels USA (Anglaterra). Gràcies als USA s'independitzaren després de la Primera Guerra Mundial (per activa: Doctrina d'en W. Wilson) i després de la caiguda dels Estats stalinians (per passiva: deixar fer de l'administració Bush) multitud d'Estats: Polònia, Hongria, Txecoslovàquia, l'exJugoslàvia, l'exURSS...

A Catalunya el pensament ha d'entendre d'on vénen realment els trets i adaptar-se a un món que no para de canviar. No hi ha solucions màgiques a res, així com no hi ha culpables de tots els mals.

Tant de bo haguéssim seguit l'esforç del lobby català creat als EUA l'any 1945 per pressionar una mica el seu govern per aconseguir la independència de Catalunya en lloc d'apuntar-nos a aventures socialistes. Els jueus se'n van sortir molt millor.

Fins i tot fa l'efecte que ha fet més la diplomàcia EUAd'acostar-se i demanar a l'independentisme català -per qüestions de pressionar Madrid, normalment- que no pas a l'inrevés.

L'alliberament de Kosova l'han fet els americans?

De qui, si no, Marta? (Crec q a la TV ho deien ben clar).

D'ells mateixos, dels albanesos, que no podien?

D'Europa, que no hi feia res i que, induïda per França i Grècia, deixava que els serbis exterminassin els albanesos?

De Rússia i Xina, totes dues prosèrbies?

Dels països islàmics que no hi van dir gaire i sols van enviar alguns mujahidins?

Fa uns anys, a la plaça de bous de València van llegir no sé quin manifest de rigor sobre la intervenció nordamericana a l'exJugoslàvia i uns jovenalls pocasoltes van començar a xiular a tomb de la intervenció nordamericana (Per cert que l'11 setembre 01 també van xiular prou, a Barcelona a l'acte d'en Llach, un manifest de rebuig als atemptats contra les Twin Towers, mira si hi ha a canostra un antiamericanisme oligofrènic, irre-

sponsable, bàrbar i salvatge). Indignat, em vaig ficar davant de tots ells i els diguí en veu alta: -I què faríeu vosaltres si fóssiu bosnians o albanesos? Com us en sortiríeu? Com els envieu la vostra solidaritat? Amb manifestos? (quina burla!!) Amb la marxa fúnebre de Beethoven quan els serbis els matin a tots?...Me'ls quedí mirant i diguí: Visca l'OTAN!!

Sí, estic tip d'aquests estúpids insolidaris, d'aquests fòssils rutinaris -joves o no tan joves-, perquè han heretat els prejudicis dels progress majors que ells, igual que els anticatalans joves hereten l'anticatalanisme dels franquistes i espanyols majors que ells.

Si els espanyols estiguessin matant catalans, no em sabria gens ni mica greu que els ianquis bombardejassin el Ministerio del Interior o el Santiago Bernabeu. Sí: em conhortaria saber que algú pensava en nosaltres, que algú fotia alguna cosa. Perquè els catalans, amb la poca traça que tenim, poc hi fariem, això és palès, ens durien als forns crematoris com van fer amb els fenicis jueus, que no abandonaren Alemanya per la «boja aventura» d'anar-se'n com a pioners a Palestina.

I és que, antiamericanisme visceral i rutinari a banda, és digne i humà posar-se alguna vegada, si us plau!! en el lloc real de les víctimes, sien quines sien. Sota la pell de les víctimes que estan assassinant, rai, prou de burlar-se'n amb posats de solidaritats fictícies i formalistes, més falsses que un fariseu.

Parlar sols de solidaritats boiroses i retòriques i xiulets antiianquis és burlar-se ignominiosament dels genocidats i és no voler entendre res. És un insult cruel i insensible a les víctimes i al dolor, és un acte nauseabund, oiós. És maldat i estupidesa (la maldat i l'estupidesa van tan sovint de la mà, que trob que deuen ser la mateixa substància llefiscosa).

Actuar amb tals rutines i prejudicis com els jovenalls de la Plaça de Bous de València és ben bé merèixer la desgràcia per a la pròpia nació i per a si mateix.

Patètic i indignant.

No, no mai més, si us plau!.

Ricard Colom. Ω

CRONOLOGIA DE LA HISTÒRIA DE TOT CATALUNYA

Any 1521: Germanies i l'apogeu genocida-inquisitorial de l'Espanya Negra

PER RICARD COLOM -

Colomtaube@hotmail.com

De com els espanyols censuren, escapen i reescrueixen la Història.

A les capitulacions de Sta. Fe els Catòlics concedien a Colom un 10% de totes les possessions que descobrís en el seu viatge. Lluís de Santàngel, ric hom valencià tresorer de la Confederació catalanoaragonesa, pagava l'expedició.

Quan els Catòlics s'adonaren de què havia descobert Colom, maniobraren per fer-se arrere en això del 10%: era massa.

En aquella època Castella tenia uns 8 milions d'habitants i la Corona catalanoaragonesa sols un milió, en molta inferioritat política i militar (Fernando, anomenat «catalanote» i «viejo catalán» per la xenòfoba aristocràcia castellana deia: *la boñigas de Castilla son oro en Aragón*).

Castella anà maniobrant durant els pròxims anys per a quedar-se en exclusiva amb tot l'or americà.

Llegiu aquest documentat estudi d'en Puigneró i Bilbeny: <http://www.unitat.org/colomn.htm>

Durant els Àustries tot llibre sobre Amèrica era estretament vigilat, censurat i reescrit, els vaixells sistemàticament escorcollats a fi d'amagar el gran Genocidi contra els amerindis (més de 100 milions de morts en dos segles). D'això en digueren la «leyenda negra inventada por los luteranos».

«Espada de infieles, martillo de herejes y forja de Imperios», però en realitat «picaros, soplones, inquisidores y caciques». Ja els coneixem, no cal ni que ens ho expliquin.

3-1-1521: Butlla d'excomunió de Luter, on Lleó X afirma que «L'Esperit Sant vol que els heretges sien cremats». Els fets més aviat li ho desmentiran, car durant prou anys cap dirigent «heretge» mitjanament destacat no serà ja cremat a Alemanya. Voldran cremar-los però no podran.

25-1-1521: El Kaiser Karl inaugura la seva primera Dieta, a Worms, vora el Rin.

Carnestoltes 1521: «Posaren un dia al mercat de València, a l'entrada d'un carrer dit el Trenc, una figura de l'Emperador amb la tiara al cap, cap avall i les cuixes descobertes».

6-2-1521: Comença la Germania a Mallorca, quan el virrei mana d'empresonar 7 menestrals, un d'ells en Joanot Colom, instador o cap de la revolta. Una mica més de les 2/3 parts de Ciutat és agermanada, bàsicament menestrals tèxtils. Els forans són tots agermanats, tret d'Alcúdia.

7-3-1521 a 23-8-1521: Solemne aplicació pels agermanats mallorquins de la «santa Quitació»: almenys 22.500 lliures de multes als mascarats, per la supressió dels drets.

10-3-1521: Edicte imperial per a incautar els llibres de Luter, malgrat que el Kaiser protegeix la vinguda de Luter a la Dieta de Worms amb un salconduit imperial, a causa de la divisió de la noblesa alemanya.

3-1521: Primeres defeccions de les Germanies: Ontinyent (la Vall d'Albaida) i Cullera (Ribera Baixa).

Queden suprimits a les ciutats valencianes els drets reials, de la Generalitat i municipals, sense compensacions, tal com a Mallorca.

30-3-1521: Rebuig de l'Emperador a les activitats agermanades. Les Germanies queden definitivament fora de la Llei, enfrontades directament a l'Emperador i aliades objectives de l'oposició luterana a Alemanya i als comuns de la burgesia castellana.

ca.4-1521: Dieta de Worms: Institució d'un Consell de Regència presidit pel germà menor del Kaiser, en Ferran, qui funda la branca austriaca dels Habsburg.

1521-1564: El germà menor de Karl, Ferran (1503-1564), nét dels Reis Catòlics, enceta la branca austriaca dels Habsburg-Trastàmara (1521-1740).

4-1521: Comença el setge de Cortés a Tenochtitlan (actual ciutat de Mèxic).

MOTECUHZOMA II XOCOYOTZIN, novè sobirà de Tenochtitlan

d.4-1521: Els agermanats miren de nomenar nou rei, pensen en Ferran d'Aragó, duc de Calàbria, de la Casa reial de Nàpols, expropiat el 1501 del seu tron. El duc els respon: «yo me echaría destas ventanas abaxo antes de verme en poder de tan vil gente como vosotros». És empresonat a Xàtiva.

16 a 26-4-1521: En Luter es presenta davant el Kaiser a la Dieta. Eck l'hi ataca de nou. No atenyen de fer-lo retractar dels llibres que ha escrit (al·legat luterà per la llibertat de consciència: «no és segur ni just d'actuar contra la consciència. Déu m'ajudi. Amèn»). El Kaiser Karl manarà cremar els escrits de Luter.

Luter davant del Kaiser a la dieta de Worms.

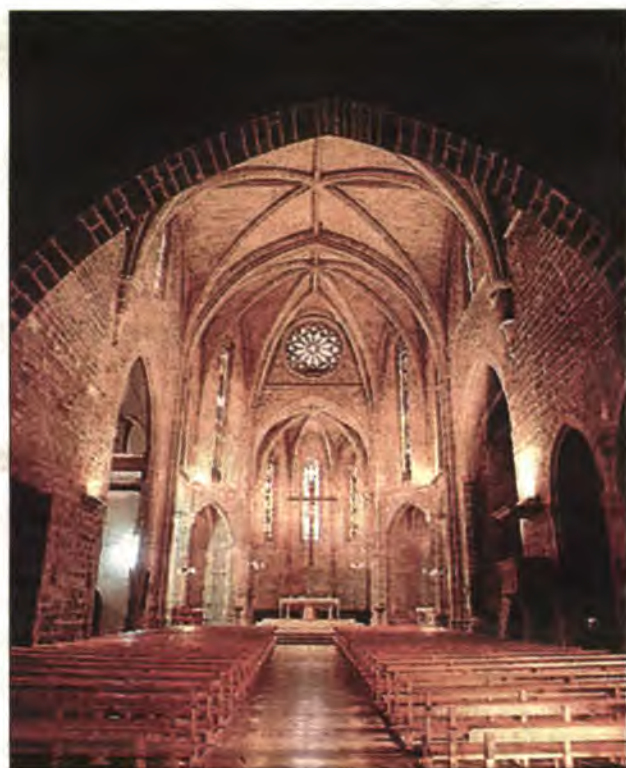
23-4-1521: Desfeta del moviment comuner castellà, fortament anti-Inquisició, moviment de la burgesia castellana més progressista i antiimperial, a Villalar (vora Valladolid). L'espanyolisme en gestació hi esclafa un normal nacionalisme popular castellà. D'ara endavant Castella queda del tot subjugada i utilitzada com a eina guerrera de les dèries imperials de l'Oligarquia castellanoandalusa.

5-1521: Incendi del raval de la Moreria a València. Nova elecció de jurats segons el sistema agermanat.

7-6-1521: Victòria de Cortés i dels seus aliats tlaxcalteques a Otumba.

9-6-1521: Saqueig de les cases dels cavallers a València.

6-1521: Els agermanats de St. Mateu (Baix Maestrat) es revoltent i maten el Governador. Saquegen les

ESGLÉSIA GÒTICA DE SANT MATEU (MAESTRAT).

cases dels rics.

El virrei Diego Hurtado de Mendoza amaneix l'enclavament de moneda al Castell de Dénia.

20-6-1521: El comanador de Montesa, en Francesc Despuig, ataca i pren St. Mateu.

Els caps agermanats comandats per en Coll són afusellats.

21-6-1521: Saqueig de Picassent (l'Horta).

30-6-1521: Degollina de moriscos a Alcalà de Givert (Baix Maestrat).

1-7-1521: El duc de Sogorb assetja els agermanats a Castelló de la Plana. la vila acaba essent presa a l'assalt i saquejada pels imperials.

7-1521: Agermanats de Castelló fugen cap a Orpesa (Plana Alta) on són Bremeu i Estellers.

3-7-1521: Setge al castell de Xàtiva per Vicent Peris. Els agermanats de València, comandats per Estellers, volen venjar els de St. Mateu i assalten el castell d'Alcalà de Givert, i saquegen i calen foc a la vila.

El mateix dia són atacats i desfets pel Duc de Sogorb, a Orpesa. Hi mor Miquel Estellers, els caps agermanats són fets presoners i penjats a Castelló.

17-7-1521: Derrota dels 8000 agermanats comandats per Jaume Ros, vinguts de València, als camps d'Almenara (Plana Baixa), a mans del Duc de Sogorb.

Ni Estellers ni Ros ni Bocanegra ni Garcia no són bons estratèges, dirigeixen pessimament les batalles (exactament igual que els nostres nacionalistes d'esquerra d'ara mateix) i manquen de cavalleria.

Els imperials compten amb a muntó soldaders (=mercenaris), sovint princepatins i castellans.

d. 18-7-1521: La repressió feudalista s'estén per la Plana.

24-7-1521: Ressonant victòria agermanada a Gandia (Safor).

1521-1526: Primera guerra contra França -sobretot devers Nafarroa- per disputes territorials (Navarra, Itàlia i Luxemburg). França-Venècia-Suïssa contra el Kaiser-Anglaterra-el Vaticà. França fracassa a Nafarroa i el kaiser ocupa Lombardia.

13-8-1521: Destrucció de la ciutat de Mèxic: hi moren 240.000 guerrers -50.000 morts de fam-astèques (nació indígena encara en el Neolític), a mans del genocida Hernan Cortés (amb ferro, cavalls i artilleria).

HERNAN CORTÉS, genocida als bitllets espanyols.

Estiu 1521: Bateigs forçats de moros valencians, que continuaran.

Afranquiment d'esclaus a Mallorca: «En Colom los avia fet frants», «estava molt alegre per quan dehia que en Colom los havia fets frants».

30-8-1521: Pedro Maza derrota els agermanats a Oriola (Baix Segura). La pluja havia inutilitzat l'artilleria agermanada, i la desfeta hi és total.

31-8-1521: Els espanyols, sols rendir-se Tenochtitlan, després de la tenaç defensa de Cuauhtemoc, van al gra i cerquen desesperadament el suposat tresor asteca a la capital conquerida, com a botí de guerra: torturen els cabdills asteques tot cremant-los els peus untats amb oli, i Cuauhtemoc i el senyor de Tacuba diuen que havien llençat l'or al gran estany de la ciutat.

Desfeta agermanada a Almenara.

20-9-1521: L'Exèrcit agermanat ix cap a Morvedre

(=Sagunt).

22-9-1521: L'agermanat Vicent Peris i el seu exèrcit, cansat per dos dies de marxa, és derrotat a Morvedre.

10-1521: **La Germania de Mallorca, radicalitzada, passa a ser dirigida per Joanot Colom**, qui decreta la fi de l'esclavatge ni l'abaratiment dels articles de primera necessitat. J. Colom succeeix com a cap agermanat el més moderat Joan Crespi, qui, amb sos col·laboradors, és mort pels radicals.

21-10-1521: El virrei promet perdó general als agermanats de la ciutat i l'Horta de València, però amb l'excepció de 51. Tanmateix, amb el pas del temps, en faran més d'exempcions (vella tàctica espanyola per dividir l'enemic feble).

11-1521: Vicent Peris i d'altres agermanats refugiats a València són esclafats.

1521-1530: Escalada de preus dels articles de consum a València.

1521: Atac dels pirates a Amposta.

Fi de la vida monàstica al Monestir benedictí de St. Pere de Casseres.

Pesta al Principat, que -segons el parer dels Consellers barcelonins- **impedeix l'extensió de les Germanies arreu el Principat**. Els Jurats de València escriuen: «Los oficiales de la present ciutat se **recorden que aquesta ciutat i regne estan units ab aqueix Principat de Catalunya**».

Els jurats valencians defineixen així el front enemic antiagermanat a l'arquebisbe de Tarragona: «Los militares e personas magnades...han fet col·ligacions entre ells...contra la dita ciutat (València), e format exèrcit contra aquella, unint-se ab los moros del present regne» i «deliberant venir ab mà forta per a devorar-la».

El virrei Mèlito escriu a l'emperador: «**De cristiano no hay de quien fiar en el Reino**». Allà on hi ha moros hi ha agermanats, i quasi la meitat de la població valenciana són llavors encara moriscos.

Apareix a València la 1ª edició de «Blanquerna» de Ramon Llull.

Estat bascoocità independent de Foix i Bearn.

Els comandants comuns castellans Padilla i Bravo són executats, per decapitació.

Motí del «Pendón Verde» a Seblia.

Ferdinando de Magalhães mor a les Filipines assassinat per nadius, Jon S. Elcano el substitueix.

A Alemanya hi han hagut ja fins a 18 traduccions bíbliques d'ençà la cristianització.

«Manifest de Praga» de Thomas Müntzer.

«Joci Communes», 1ª formulació teològica del luteranisme, de Felip Melancton.

Els turcs conquereixen Beograd/Belgrad, capital de Sèrbia.

«Les autoritats civils i eclesiàstiques, després de 1520, van emprendre una lluita aferrissada contra la llengua de la minoria musulmana del País Valencià: contra l'algaravia. Fou una lluita sense èxit. Els moriscos no renunciaren al seu dialecte àrab, ni tan sols sota les amenaces més dures. S'intentava obligar-los a parlar en romanç: en castellà o en català. Però la campanya contra l'algaravia, de retop, havia erosionat prèviament les ja trontollants conviccions idiomàtiques del poble valencià catalanoparlant. Els moros batejats, moriscos o <<nous convertits>> del segle XVI, van ser objecte d'una catequesi poc o molt insistent en llengua castellana, que ells no entenien. L'espectacle, doncs, no podia sinó confirmar l'escepticisme general en la matèria, que els predicadors per a <<cristians vells>> ja havien sembrat.

Els nobles del 1520 van salvar-se gràcies a les forces enviades per l'emperador; els botiflers de primeries del XVIII van sortir del pas per una mediació semblant; en el segle XX s'ha repetit la història. L'agraïment dels salvats envers els vencedors de les corresponents batalles té un corol·lari lingüístic... Els aristòcrates valencians que van sobreviure a la revolta dels agermanats s'apinyaren entorn de la virreina —reina, ex-reina, o reina-àvia— donya Germana de Foix. Donya Germana i els seus marits polaritzaren la <bona societat> de València després del 1523. Era una vertadera Cort, allò: un *tinglado* àulic, entre màgic i frívol, com ho és sempre tota monarquia, ni que sigui provincial». Ω

Joan Fuster.

L'any comença a l'Aràbia Saudita amb cristians encara a la presó

Segueix el calvari dels cristians empresonats a l'Aràbia Saudita. Almenys 13 cristians van passar la nit de cap d'any a la presó, tot i que el govern els havia promès alliberar-los el dia de Nadal. Tots 13, acusats de propaganda de la fe cristiana, van ser arrestats per la policia religiosa entre els mesos de juliol i setembre del 2001 a Jeddah i conduïts a la presó de Sharafiah. Els noms

dels perseguits són aquests: Prabh Isaac (indi); Eskinder Menghis, Kebrom Haile i Joseph Girmaye (eritreus); Gabayu Tefer, Tinsaie Gizachew, Bahru Mengistu, Beferd Fikri, Mesfin Berhanu, Gene Haileab i Worku (etíops); Afobunor Okey Bulanim (nigerià); i Dennie R. Moerno Lacalle (filipí). Set d'aquests cristians estan casats i tenen fills, i tots són treballadors immigrants que

treballen en companyies saudites. El seu 'pecat' era que es reunien a les seves habitacions privades per pregar adreçant-se a Jesucrist.

Segons l'organització Middle East Concern, després d'una amnistia general concedida al desembre del 2001 pel rei amb motiu del final de Ramadà, les autoritats de l'Aràbia Saudita havien promès l'alliberament dels cristians, tot coincidint amb les

festes de Nadal, i també la seva expulsió del país. Dos havien demanat, a més, la restitució d'objectes i béns confiscats, cosa que també havia estat concedida. El 24 de desembre, fonts consulars d'Índia i Nigèria van confirmar que havien rebut comunicació oficiosa sobre l'imminent alliberament dels seus ciutadans, una confirmació que després va ser desmentida. D'altra banda, la

vigília de Nadal, nou cristians van ser traslladats a la presó de Trahy on s'hi estan els detinguts que esperen l'expulsió del país.

Ara, però, es tem que la seva permanència en aquest centre penitenciari duri mesos. Amb aquest panorama, l'associació Christian Solidarity Worldwide (CSW) denuncia que les condicions dels presos a Jeddah són inhumanes. Ω

Dpt. Comercial

- Ordinadors Personals i Portàtils
- Multimèdia
- Software a Mida i de Gestió
- Xarxes Locals
- Programació de Pàgines Web
- Servei Tècnic Propi
- Contractes de Manteniment
- Conexions a Internet

Informàtica per a professionals

Illenca de Informàtica, S.L.
Grup Illenc

C/. Marqués de Fuensanta, 60 - 07005 Palma de Mallorca
Tel. 971 91 00 83 - Fax 971 91 00 84
e-mail: info@illenc.es - e-mail: illencainf@atlas-isp.es

TOT COTXO, S.L.
COMPRA-VENDA DE VEHICLES D'OCAIO

Miguel Enfedaque Castilla

C/ Nicolau de Pacs, 31
07006 PALMA
Mallorca (Balears)

Tel. / Fax: 871 94 53 47
Mòbil: 651 80 16 99
E-mail: totcotxo@hotmail.com

Acoustic Fidelity
A
F
Imatge i Sò

Miguel Angel Pozas

Francisco Manuel de los Herreros, 15 A
Palma de Mallorca 07005
Tel. 971 27 33 68 • Mòbil: 658 96 30 63

PETITS ANUNCIS

BORSA
IMMOBILIÀRIA

Traspàs saló de bellesa-perruqueria al carrer Antic a la zona dels molins de Santa Catalina, completament equipada. Tel. 971 739 940-609 783 949

SERVEIS
PROFESSIONALS

Leo Casanova. Tarot, massatges curatius, medicina natural. Marqués de la Font Santa, 6-2. Cita prèvia. 670 067 314

Duet de cançons en català s'ofereix per tocar arreu dels PPCC, Bústia Postal 223 de Torredembarra. El Tarragonès, 43830 jtp://paisoscatalans.org/tres.

PERSONALS

Som na Tànja i na Verònica, dues al·lotes molt sensuals. Tenim 19 i 21 anys i moltes ganes de parlar amb tu. Crida al 906 299 416... per a una xerrada molt calenta i sensual! Anima't i petonets on més t'agradi. Tànja

Als Països Catalans es fa molt bona música, però, en especial la que surt de Mallorca a càrrec d'en Tomeu Penya. Independentistes: si sommeu en una nació lliure, plena de música catalana i vibracions nos-

tres, escriuiu-me: Francesc Bujet. Passeig del Migdia, 32-2-3-17200 Palafrugell.

Cercam gent entre els 18 i els 45 anys per excursions, sortides etc. Abstenir-se els qui vagin de mala fe. Bústia postal 1792-07080 Ciutat.

Capritxós, especial, diferent i atractiu jove de 30 anys, cerca dona intel·ligent que vulgui companyia, carícies, massatges i sexe durant les seves estades al Principat. Tel. 907 843 901

Naturalesa, el mar, la muntanya, un cafè... si ets dona atractiva i divertida t'he de conèixer urgentment. Bústia postal 1174-07080 Ciutat de Mallorca.

Noi de 24 anys, independentista i romàntic, coneixeria noia de similar edat, soltera de Girona per sortir a cinema i platja. Carles Lloveres. Rocacorba, 15 Vilablareix 17180

Cerc femella per festejar fins al 40 anys. Òscar Pujol. Blanquerna, 58 07010 Ciutat de Mallorca.

COMUNICATS

El Consell Nacional Català ofereix diversos llibres a tot aquell que els demani, al voltant dels drets i història de la comuna pàtria catalana. Bústia postal 15.071 de Barcelona 080080

Si voleu rebre informació sobre

les Joventuts d'Esquerra Republicana, i rebre els nostres butlletins, escriuiu a: JERC, Santiago Russinyol, 1. Àtic 07012 Ciutat de Mallorca.

Acció Cultural del país Valencià és a Internet. ACPV@servicom.es

Subscripció gratis a còmics en català per a nins de 6 a 10 anys. El llaüt de Xàbia. Bústia postal 53 Xàbia 03730. Patrocinat per l'Ajuntament de Xàbia.

Cursos gratuïts de llengua andalus. Llengua (Ensenyans a distància de la Yenwa Andalus) P. Pedro Roman, 1-4-2 -14007 Còrdova.

Lluita, la revista de l'independentisme valencià és a Internet
http://www.estelnet.com/lluïta

Si voleu afiliar-vos a sindicats nacionals catalans: C.S.C * 934 411 188

Si vols rebre l'Euskararen Berri-papera (en foraster) gratuïtament escriuiu a: Hitzkunta Politikaroko. Wellingtono Dukea, 2-01020 Victoria Gasteiz.

A tots els valencians que vulguin contribuir a la reconstrucció nacional del País valencià, l'associació cívica Tirant lo Blanc us espera. Són els nacionalistes valencians. 963 879 408

El Call, la revista dels jueus dels Països catalans és a internet. http://www.fortunecity.com/victorian/coldwater/252.

Escalola, figures de tota classe: naixements, angelets... Som artesà, preus sense competència, ofertes periòdiques. Em trobareu a les principals fires de Mallorca tota, al tel. 971 294 444.

Ja ha sortit el número 5 de la revista de música popular i tradicional "La Canya". Podeu demanar-la a la Bústia Postal 696 d'Alacant 03080 (Catalunya Sud) Tel. 963 485 517.

BORSA DEL
MOTOR

Si vol un cotxe nou de la nostra gamma, vengui i en parlem. Agència oficial Renault. 971 413 867 Son Ferriol.

RECORDA
Quan hagis llegit aquest periòdic, si no en fas la col·lecció, regala'l a un amic, veí o parent
EL PAÍS HO NECESSITA

L'EURO, EUROPA I
LA LLENGUA

Hem estrenat l'any amb moneda nova. Això previsiblement ens ocorrerà poques vegades al llarg de la nostra vida i, per tant, podem afirmar amb convicció i sense les falses prevencions de sempre, que la data de l'u de gener del dos mil dos serà efectivament una data històrica. Amb l'entrada en vigor de l'euro, moneda única compartida per la major part de l'Europa occidental, s'ha fet un pas més en la construcció europea. No és tracta d'un pas específicament decisiu, ni molt manco del pas decisiu: calen altres mesures perquè Europa es vagi constituint, efectivament, en una unitat política. Però aquest pas té un pes simbòlic fortíssim. Ja no caldrà canviar pessetes en marcs, francs, lires, alguns tipus de corones, florins... L'euro ens permetrà cobrir un espai on habiten més de tres-cents milions de persones sense haver de canviar de moneda. La importància simbòlica radica en el fet que desapareixen monedes estatals i, per tant, s'afebleix l'univers simbòlic dels estats que constitueixen la Unió.

L'afebliment dels pes simbòlic no implica, emperò, l'afebliment dels estats en si. De fet, la Unió europea, fins ara, s'està construint fonamentalment a partir de paràmetres estatals. Són, sense cap dubte, els nacionalismes d'estat, encara, els dominants en el si de la Unió, molt per sobre dels nacionalismes de les nacionalitats que no tenen estat propi, i també per sobre de les solidaritats que pugui anar creant, de mica en mica, el conjunt de la unió. Si enquestàssim els ciutadans d'Europa i els demàssim quin és el seu país, probablement n'hi hauria pocs que resonguessin directament «Europa», de la mateixa manera que també constituïrien un petit percentatge aquells que respondrien «Bretanya», «Galícia» o «Occitània». La resposta més habitual continuaria, encara, fent referència a algun dels estats constituïts: «França», «Espanya», «Itàlia», etc.

En la dinàmica de construcció de la Unió europea resulta del tot imprescindible anar buidant de contingut els nacionalismes estatals (i el propi poder de cadascun dels estats que integren la unió), i això es pot fer en dues direccions: per una banda, aconseguint que la Unió compti per ella mateixa amb unes adhesions cada vegada més sòlides. Per l'altra, també caldrà eaminar cap a la descentralització d'estructures i cap al manteniment de la diversitat lingüística, cultural i nacional. Perdent poder per dalt i per baix, els estats que creà el model francès del segle XVIII poden anar deixant pas a una Europa més plural, més d'acord amb la pròpia identitat i, en certa manera, retrobada amb si mateixa.

Si el procés funciona d'aquesta manera, no caldrà dir, com fan actualment alguns analistes, que la millor Europa s'ha anat a construir als Estats Units d'Amèrica, perquè aquí haurem aconseguit una Europa més genuïna i, com a mínim, igual de democràtica.

Potser algun lector, a aquestes alçades, es demanarà què té a veure tot això amb la qüestió de la llengua. És obvi, almenys per a qui escriu aquest article, que el futur de la llengua catalana és impossible (i fins i tot il·lògic) dins Espanya i França. Espanya ja té una llengua pròpia, que és l'espanyol; i França té el francès. Per què en volen més? Dins Europa, en canvi, hi ha de cabre totes les nacionalitats. El sentit coherent de permanència del català es produirà en el context d'una Europa unida respectuosa amb la diversitat cultural i lingüística que li és inherent. Afeblir cadascun dels estats actuals d'Europa, en ares de la unió i en ares de les nacionalitats que la integren, pot ser l'única garantia, en el futur, de normalitat per a les llengües que avui dia encara es troben minoritzades. Ω

BERNAT JOAN I MARÍ
President d'Esquerra Republicana-
Balears i Pitiüses

ANUNCIAU-VOS DE FRANC A L'ESTEL

Nom.....DNI.....

Cognoms.....Tel.....

ATENCIÓ

- Escriuiu un sol anunci per cupó
- Usau lletres majúscules
- Escriuiu dins el requadre el text

Ompliu aquest cupó i enviau-lo a:

L'ESTEL. Apartat de Correus 124. 07600 S'Arenal de Mallorca

Assistència Sanitària
Europea Co

Centre de Dia

MARIA ALBERDINA

CENTRE D'ASSISTÈNCIA A PERSONES MAJORS O
INCAPACITADES

Carrer dels Trencadors, 1-bis

Tel. 971 445 101 s'Arenal de Mallorca

EL TROT ÉS COSA NOSTRA

Primeres corregudes del any 2002

Miquel Alemany i Bal.le

El dia de Cap d'any del nou any 2002 es celebrà a Son Pardo la primera reunió del any amb una novetat molt important que afectava molt a les butxaques dels aficionats, menadors, cavallistes i totes les persones que tenien que veure amb el trot de forma directa o indirecta. Era l'arribada de una nova unitat monetària com a dotze països de Europa i alguns petits estats com Andorra, Vaticà o Monaco.

Aquesta moneda era el euro. El nostre país és un dels dotze que han decidit la seva adopció i que va entrar en vigor el dia de Cap d'any i que fins el dia 1 de març conviurà amb la peseta fins que aquesta unitat desapareixi definitivament el 28 de febrer, després de que molta gent la emprés durant més de 125 anys.

Els aficionats al trot es desplaçaren en massa per gaudir les primeres corregudes del any amb un dubte molt seriós que lis semblava una equació diofàntica, és a dir un problema de difícil sol·lució per mor de que tota la vida havien estat avassats a emprar la unitat monetària nascuda a Catalunya i tenien molts de dubtes amb la nova moneda adoptada per les autoritats.

La moneda € (tal com es representa) provocà molts de mal de cap als apostants, a la gent que treballava a les finestres de apostes i als cambres del bar del hipòdrom.

Més de una persona patí la no adaptació a la moneda de la lletra € debut a que era la primera vegada de la seva vida que se enfrontaven amb ella. Fins i tot els preus de les apostes pujaren molt per mor de aquesta unitat comú europea, així ho notaren els apostants, mesura que obligà a algú de que se abstingués de acostar-se a les finestres per poder triar les possibles combinacions que li poguessin donar diners guanyats.

El primer dia del any 2002 es pogué pagar en pessetes, però els premis es pagaven en euros.

Destacà la victòria de «Diluvi», conduït per el mestre consagrat Joan Carles Rotger, que guanyà el Criterium de Velocitat, aturant el cronòmetre en 1'14"6. El cavall de Muro demostrà una vegada més de que quan ell es presenta a alguna carrera acompanyat del seu menador habitual: Joan Carles Rotger, els altres equins no tenen re a fer perquè la victòria es seva. Aquest tandem es guanyador abans de que es doni la sortida, be sigui en «autostart» o «handicap».

«Diluvi» és un quí digne de figurar en el Llibre d'Or del Trot de Balears pel seus mèrits.

A la primera reunió del any 2002 es lliuraren distincions als millors del any passat a Son Pardo. «Atas Nice Star L», com millor velocitat absoluta amb 1'12"9. «Detroit Hanover», com millor cavall nacional més

rapit amb 1'15"7 i Victòria A. Ginard com apranenta més regular del any.

«Atas Nice Star L» és un cavall que desde el primer dia que aterrà als hipòdroms mallorquins ha obtingut excel·lents resultats.

Nadal Orell ha aconseguit un altre victòria com regal de Reis.

A la darrera reunió del any 2001 celebrada a Manacor, el Pare Noël li regalà el Criterium de Velocitat «Sa Volta», gràcies al triomf magnífic obtingut pel seu altre cavall, que és tant bó com «Atas Nice Star L» i que es diu «Coolman».

Nadal Orell ha tingut bon ull alhora de comprar cavalls importats i ha sabut criar bé els cavalls que ha importat fora de Mallorca. Els conductors que li han menat els seus equins han tingut prou coneixements per portar lis cap a la victòria i establir un rècord que sol durar un temps indefinit.

Els rècords de «Coolman» a Manacor el passat 30 de desembre a «Sa Volta» i «Atas Nice Star L» aconseguit el any 2001 a Son Pardo seran difícils de batre.

«Detroit Hanover» és un cavall que també s'ha de tenir en compte. Té un problema que no pot

sol·lucionar de moment. No potser el líder de la seva generació: la «D», degut a que té «Diluvi» per davant. Però ha fet bones carreres i per distància curta ha demostrat que li va molt bé, clar que la llarga també dona bons resultats. A més es conduït per bons menadors com: Joan Bauzá «Càndil» (Amb el que ha obtingut grans triomfs) i Joan Antoni Hernández.

En quant a Victòria A. Ginard, cal dir que és una aprenenta que de cada dia va a més. Es supera reunió rera reunió. En poquisim temps que porta menant cavalls amb llicències ha esdevingut com la millor de Balears, tant en dames com aprenents. La placa que rebé el dia de Cap d'any és un premi al esforç realitzat durant el primer any del segle XXI. Aviat hi vindran més premis i en un futur no molt llunyà molt més.

La primera reunió del any 2002 a Manacor fou la Diada dels Reis.

Al recinte hípic de la carretera d'Artà, arribà també el euro i causà els mateixos mals de cap als apostants. La directiva del hipòdrom tingué la brillant idea de obrir una finestra on la gent podia baratar les seves pessetes per la nova moneda europea.

En aquesta primera diada del any, destacaren les victòries de Vicki Ginard amb el cavall «Flipo» i «Emilio Speed», a la sessió del matí.

Vicki sapigué treure profit del bon moment en que es troba, portant pel camí de la victòria als equins de la seva propietat.

També destacà el triomf de l'egua «Auba des Etangs». Aquesta fou el darrer triomf de la seva vida esportiva, ja que a partir d'ara, no correrà més i es dedicarà a la reproducció. «Auba des Etangs» té un bon historial com egua. El seu triomf més important fou l'any 1996 quan guanyà el Gran Premi Nacional. Joan Antoni Riera «Es Boveret», fou el menador que li portà cap a la victòria aquell dia de maig de fa cinc anys. A la Diada de Reis de 2002 es despedí de la competició per la porta gran, amb el mateix jockey que aconseguí el trofeu més important del trot: El Gran Premi Nacional.

«Auba des Etangs» serà una egua molt recordada pels aficionats. El seu propietari volgué que «Es Boveret» fos el jockey que despedís de la competició a la seva egua preferida i ho aconseguí aturant el cronòmetre a 1'19".

A partir d'ara, «Auba des Etangs», posarà fills al món.

Un bon semental que li aniria molt bé és «Tap Dance Kid». Avui e dia és el millor semental de Balears. Molt de propietaris somien en tenir algun fill de «Tap Dance Kid», els preus son elevats. Però val la pena que els propietaris que donin les eves egües per tenir un fill, pensin en aquest famós semental, fassin un esforç econòmic i per descomtat de que no se'n pederan mai. Un fill de «Tap Dance Kid» és una garantia de victòria. Les estadístiques ho confirmen, i qui no ho créu que ho vagi a cercar. Ω

Veient la nul·la confiança del poble de Catalunya en les seves institucions, som conscients de la mena d'homies que les governen? Els hem analitzat? Si ho fem, ens espantaran les conclusions? Sigui com sigui, cap societat pot progressar mai sinó sap en mans de qui disposa la difícil tasca de dirigir. Abans de res però, cal preguntar-nos si sempre hem tingut al capdavant tipus com els d'ara.

Encara que avui ens pugui semblar ciència ficció, l'humanista italià Luca Maríneo va arribar a descriure la grandesa de la ciutat de Barcelona en funció de la capacitat dels seus dirigents: "...la verdad es que aquella ciudad muy noble, y valerosa por los excelentes reyes, y condes, que tuvo muy famosos, de quien fue muy bien regida, y gobernada". De quina mena d'homies parlava Maríneo? Com a mínim podem estar segurs que no es referia a polítics pusil·lànim i embrutats per la corrupció. Escriure paraules així només podia fer-ho de gent de gran caràcter i patriotisme, així com d'un insubornable afany per servir dignament el seu poble. Les frases del cronista italià només podem entendre-les a través de fets com els que en el seu dia protagonitzaren personatges il·lustres com Ramon Desplà. Vegem-ho.

Cap al 1420, un cop entronitzada la dinastia castellana dels Trastàma-

ra a Catalunya, el rei d'aquell moment, Alfons el Magnànim, suscità els recels i queixes de les autoritats del país al fer de la seva cort una legió interminable de gent de Castella que xocava frontalment amb la mentalitat i costums catalanes, a més de voler començar a imposar (exactament com ara) la llengua del imperio. Davant d'això, i aprofitant una estada del monarca a la vila de Molins de Rei, Ramon Desplà, conseller en cap de Barcelona, s'entrevistà amb Alfons per tal de posar fi a aquesta actitud. Rovira i Virgili, en la seva Història Nacional de Catalunya, ens descriu com es produïren els fets: "Segons Leodisio Cribelli, el biògraf del "condotiero" Sforça, Alfons preguntà, davant les demandes dels catalans, si també havien d'ésser excloses les criades de la reina i el conseller en cap de Barcelona, Ramon Desplà, li respongué que si les mules que havia portat de Castella parlessin castellà, també hauria d'acomiarar-les."

No fa pas gaires mesos, durant una reunió mantinguda amb representants del grup municipal d'ERC a l'ajuntament de Barcelona, van comentar-me que aquell mateix dia hi havia plenari municipal, però que Joan Clos el suspendria abans de la seva fina-

lització. "Quin és el motiu?", vaig preguntar. Sofia de Borbó, em contestaren, era de visita en un edifici proper a la Casa Gran i calia que tots els regidors anessin a retre-li vassallatge. Cap d'ells, a excepció dels republicans, va negar-se a fer el paper de criat.

Amb qui ens plau més identificar-nos? Quin comportament ens encoratja més? El de l'històric conseller en cap o el de l'actual batlle? Amb tot, algú podrà pensar que són èpoques diferents i que, per tant, no es poden comparar. Però sigui ara o fa cinc-cents anys, hi ha coses que no canvien. Ni ara, ni mai, es pot comportar el primer representant polític de Barcelona com un vulgar majordom. En cap moment pot oblidar que, d'una o altra forma, el seu càrrec encarna la història d'uns homes que si calia es jugaven la vida en defensa dels drets de la ciutat. Una de les funestes conseqüències de quaranta anys de tirania franquista i vint-i-cinc d'idiotització borbònica, ha estat intentar fer creure que ser la màxima autoritat barcelonina significa donar saltirons per celebrar uns Jocs Olímpics o cridar des del balcó de l'ajuntament "Visca el Barça" i "Visca Catalunya. No era aquest precisament el cas de Manuel Ange-

lòu que, en la seva biografia de Joan Fivaller (coetani de Desplà) llegida amb motiu de la col·locació del retrat de l'insigne patrici barceloní en la galeria de catalans il·lustres de l'ajuntament de Barcelona l'any 1882, podia afirmar amb orgull: "El pueblo barcelonés, empero, tenía una educación política superior a su tiempo, y lo que es más, tenía UNACONFIANZA ABSOLUTA EN SUS AUTORIDADES."

Hem avançat? Tenim platges al mig de la ciutat, parcs i jardins i hem celebrat unes olimpíades que encara paguem. Però políticament parlant, estem millor que els barcelonins de l'època d'en Desplà o Fivaller? Abans de deixar-nos suggestionar infantilment per la Barcelona d'aparador del 92 o del 2004, potser que primer ens preguntem si no ens han reduït, en molts aspectes, a la categoria del nadó si ens comparem amb els nostres avantpassats que anaven en tartana. Ja és hora de plantejar-nos si hem de continuar mantenint amb els nostres vots a aquells que sempre procuren mantenir-nos com a criatures a les que cada quatre anys els expliquen les mateixes mentides.

Desenganyem-nos, el seu objectiu radica en intentar que tots ens sen-

tim a la capital de Catalunya com en un immens pati d'escola on només s'han de promoure festes i festasses mentre ells, això sí, cometen les màximes barrabassades. Educar al poble? Encarar-lo amb els autèntics problemes? Defensar la dignitat de la ciutat? I ara! Aquí només hi ha lloc per actituds tan "d'esquerres" com inaugurar luxosos i faraònics complexos comercials o fer de mosso dels Borbons. De fet, als nostres socialistes d'avui els plau un feudalisme que els antics governants de Barcelona sempre superaren amb èxit.

A cap barceloní, per molt que dissimuli, li pot entusiasmar tenir per alcalde a un lacai. Quin ànim pot infondre? Siguem pràctics. Per estalviar-nos més mals dels que ja patim comencem per exigir sempre de les nostres autoritats (a aquestes i a les que puguin venir) un capteniment polític com aquell que sempre havia distingit els venerables consellers del cap i casal de Catalunya. En els moments difícils de qualsevol període de la història, el poble no està per entreteniments absurds. Primer de tot, desitja més que cap altra cosa tenir uns dirigents al capdavant que, sense el posat de l'esclau, plantin cara amb dignitat a aquells que volen reduir Barcelona a una simple capital de província. Ω

SANTIAGO ESPOT

DESPLÀ, CLOS I LA MONARQUIA

Què ha fet Sr. Jordi Pujol?

Catalunya i Nord-amèrica estan agermanades per un 11 de setembre. I ho estem perquè, com nosaltres, han rebut l'atac d'una nació estrangera. L'única diferència és que, no estant acostumats, els ha colpit profundament la sagnant acció de guerra. En aquest sentit, serà bo de veure què fan en el futur els nord-americans quan rememoren el primer, el segon o el tercer aniversari de la massacre. Us els imagineu convidant a Washington a una xocolatada el cap militar de l'agressió que els ha causat tan de dolor i consternació? Creieu que els donaran cabuda, amb veu i vot, al seu Parlament? Deixaran que facin el Partit Democràtic Àrab, posem per cas, i es presentin a les seves eleccions?

Tot això és, certament, impensable que pogués passar a Nord-amèrica, però a Catalunya, el país on va néixer el surrealisme segons Carles M. Espinalt, és una realitat tangible.

Qui són els "assenyats": ells, no tolerant semblant vexació? O nosaltres, que suportem tanta ignomínia? Personalment, crec que Jordi Pujol, abans de retirar-se, podria fer una gesta històrica que ens fes passar a la Història per la porta gran. Així, el "nostre" president, podria exportar a Nord-amèrica tones ingents del seu "seny", bo i explicant-los que, com nosaltres, no han de tornar el cop, sinó tot el contrari: han de pactar, han de dialogar i, sobretot, han de tenir paciència. Molta paciència! I ell, que en gasta tanta, deu saber on la compra, per tant, àdhuc, els pot facilitar l'adreça del subministrador.

I, tanmateix, penso que als americans no els plauran gaire semblants recomanacions, però la molta mà esquerra i la pedagogia política pujolista pot acabar d'arrodonir la feina. Voleu dir que no és un bon moment per exportar el pujolisme, el cambonisme o el vicensvisme, que tot plegat és el mateix?

Amb tot, produeix indignació que, això que fora impensable recomanar a ningú en semblants circumstàncies, ho hagin aplicat la nostra "classe política" a Catalunya com la solució més brillant i beneficiosa. La nostra condició de "colònia", quins avantatges ens reporta ara? Els nostres enemics poden actuar amb total impunitat, car el món està mirant a l'Àsia central i al Orient Mitjà i, no tenint cap estat propi que ens defensí, podem restar tranquils? No hem pas d'oblidar que l'últim cop que entràrem en un conflicte internacional, Catalunya restà sota la bota militar durant quaranta anys. Qui ens escoltà? Qui ens ajudà? Qui troba ara forassenyada l'acció política que, sota la direcció del Prof. Carles M. Espinalt, intentava convertir el 1992 en l'any de la independència de Catalunya? Si, tal com suggeríem els psicoestetes, s'hagués convocat llavors el citat plebiscit, aprofitant el ressò internacional per ésser la capital dels JJOO, ara haguérem tingut veu i vot en el context internacional, podríem estar preparats per a qualsevol eventualitat i haguérem pogut limitar l'entrada d'àrabs al nostre territori. Moros que, encara no sabem si serveixen a Al·là o a l'"imperio", o a tots dos plegats! On és ara el "pragmatisme" pujolista? Qui són els boigs? La Comunitat Internacional que vol castigar l'acció? O els nostres minidirigents que obliden, perdonen i s'abaixen les calces davant els insults, imposicions, saqueigs i, quan convé, assassinats?

És a dir, se'ns ha obligat a suportar que els enemics de Catalunya – els colonitzadors – visquin amb nosaltres i quan comencen a repartir estopa indiscriminadament, àdhuc, se'ls defensa, se'ls justifica i no manca qui proposa col·laborar amb les forces d'ocupació. Voleu millor convivència? On és el problema? Si els uns reparteixen i els altres es deixen estomacar! En defensa de la llibertat de Catalunya? No pas! És en pro de l'estabilitat! No siguem pas arrauxats, la independència s'ha d'aconseguir a poc a poc i despistant als enemics. Que no s'adonin que volem alliberar-nos. És a dir, primer els hem de tenir ben distrets i atorollats. Quina penseu que és la missió de Xavier Trias a Madrid? Llavors, aconseguit aquest estat d'embriaguesa, nosaltres, molt discretament i sense fer soroll, ens divorciarem. Qui dubta que aquesta és millor estratègia que la de Francesc Macià o Carles M. Espinalt?

Així, el Parlament de Catalunya, aquella gran guarderia que tenim ubicada al parc de la Ciutadella, no ha de debatre pas la moció que reclamen cinquanta Ajuntaments i que exigeix la convocatòria immediata d'un Plebiscit per la Independència. No! El que ha de fer és posar a debat una moció per a decidir d'enviar a Nord-amèrica a Jordi Pujol i el seu estol, bo i començant pel "conseller en peus", per explicar-los això del diàleg, el pacte, la convivència, el pragmatisme, la paciència, la pedagogia política, la mà esquerra, la solidaritat, el seny i, sobretot, l'ES TA BI LI TAT!, no fos cas que un possible conflicte internacional tirés per terra, a Jordi Pujol, la "feina ben feta".

Encarna Parreño

El President com institució

En el discurs de Cap d'Any de Jordi Pujol, hi van destacar les referències al President Macià. Casualitat o no, igualment en va fer us Jordi Sales durant el seu parlament en la celebració de Nadal del Grup d'Estudis Nacionalistes. Altres grups com el Grup d'Estudis Coronel Guarnier o Unitat Nacional Catalana, a més d'amplis sectors de l'ERC, també el tenen en aquest concepte. I és que, cada dia és veu més clar: l'únic referent de tot el segle XX, útil als nostres interessos nacionals, té el nom de Francesc Macià.

No és el cas de la Federació Convergència-Unió, la qual tot sovint s'ha sentit incòmode amb els plantejaments del tot dràstics d'aquest polític. Per en Francesc Macià sols hi havia una divisa: aquesta terra i els seus homes i dones.

Qualsevol elogi dirigit a la persona del President Macià resultarà repetitiu. No obstant això convé esmentar que les referències esmentades de Jordi Pujol són obligades. La Generalitat, en tant que institució, no existiria sense la determinació de Francesc Macià.

El terme Generalitat comprèn tres àmbits: el del seu President, el del Govern o Consell Executiu i el del Parlament. Una sola paraula té molt diversos continguts. I si bé és confós no és pot comptar amb res més.

Aquesta dada tot i ésser així, no sempre s'ha interpretat de la mateixa manera.

L'hivern del 1939, en uns moments molt difícils pel nostre poble, el President de la Generalitat, aleshores Lluís Companys, va dissoldre el govern o consell executiu. Amb aquesta decisió no quedava extingida la institució. Ben al contrari, quedava el President i el Parlament (el seu president i tots els parlamentaris democràticament escollits per la voluntat popular).

En contra del que es pugui pensar, les coses no van anar com hagués estat

lògic. D'aquesta magnitud són les nostres mancances. La dissort va fer que la Generalitat perdés el seu President el 1940: la Gestapo el va lliurar als espanyols, els quals sabedors de la dimensió institucional de la seva persona, el van afusellar sense cap mena d'angúnia.

Sense President ni Govern, quedava el Parlament. I aquest no va aparèixer fins una reunió mantinguda el 1954, a l'ambaixada de la República Espanyola a Mèxic.

De 1940 a 1954, durant 14 anys, què va succeir? Què en va quedar de la Generalitat, la institució legítima del poble català?

La solució la van anomenar Consell Nacional de Catalunya, sota la direcció de Carles Pi, essent secretari Josep Maria Batista. Des de Londres, aquest òrgan polític, que no institucional, va desfer temporalment la legitimitat de la Generalitat de Catalunya. Hom parla, amb perplexitat, de la inoperància d'aquesta associació.

Va actuar més com col·lectiu cultural que com òrgan polític o militar, tal com els temps reclamaven.

Molts exiliats, i amics personals dels dirigents del «Consell» encara s'exclamen de la passivitat d'idees i formes que van oferir els seus dirigents. Ni Carles Pi ni Josep Maria Batista van fer honor als seus antecedents patriòtics, sigui a l'ERC o a Palestra, respectivament.

Si les persones o dirigents són dolents o s'hi tornen, però la institució roman, les situacions adverses, en la continuïtat del temps, es superen. No així, si morta la institució, els seus líders esdevenen un frau per la col·lectivitat nacional, el fracàs puntual origina un càncer que amenaça la supervivència nacional.

Alexandre Galí en va fer una profunda pedagogia de la força de les institucions. Altres homes de lletres també.

Però els militars catalans són els que més han tractat d'explicar-ho: Vicenç Guarnier, Carles Botet, ... i Francesc Macià.

A Francesc Macià li devem el que ara som, i de que puguem disposar d'una feble institució d'autogovern, de tres braços, igualment limitats. Però no sols això, sinó també poder disposar d'una rotunda autoritat històrica i personal que n'eclipsa qualsevol altre en tot el segle XX català.

Macià, mesos abans de morir va ésser aclamat per una gran multitud de gent a la plaça de braus de València.

Aquest home no sols va fer molt pels Països Catalans, sinó que dient les coses pel seu nom, es va guanyar el respecte arreu d'Europa. Fins i tot, els espanyols el van tenir en compte, tot i que per en Francesc Macià això no tenia cap importància.

El President Macià torna a l'actualitat, i el seu llegat polític i militar resta intacte. És un llegat que només poden assumir els catalans, d'aquí i d'arreu.

De tot el grup de Londres, que durant 14 anys van dedicar-se a marejar la perdiu, hi ha una honrosa excepció. És en Josep Trueta. Aquest home de ciència, no va usar la victòria del General Franco per malmetre la seva dignitat nacional. I com si res, va treballar. I com si res va escriure «L'esperit de Catalunya», obra que no traspuja ni ressentiment ni por, i si esperança i seny.

Les institucions les fan les persones, però a vegades sense les institucions les persones no poden demostrar el que són. Els catalans, molt més que qualsevol altra nació del món, no en podem prescindir, per més «sobrats» que ens creguem. Ω

Llorenç Prats-Segarra

(campusjove@correu.vilaweb.com)

El poble palestí te dret a tenir un estat

En un any hi ha hagut més de mil morts a Palestina. Darrerament l'exercit israelita ha bombardejat moltes ciutats palestines amb helicpters i avions F-16, els tancs invadiren El Birek i l'aeroport internacional de Rafah. El govern israelita declarà la autoritat palestina com a entitat que recolza el terrorisme. Ari Fleische (portaveu de la Casa Blanca), parlant dels atacs israelites, afirma: "Israel te el dret defensar-se", i el president Bush ho entén així. Una altra font de la casa Blanca afirmà també que en Busch estava fart de n'Arafat.

Que significa tot això?

Que no saben com resoldre la crisi que ha obert Palestina. Han permès a Israel utilitzar al força, però saben que no és una solució viable. Ara sols els queda una sortida: preparar el terreny per una intervenció USA a Palestina. La Administració Nortamericana està dividida perquè sap que una intervenció en Palestina significaria un risc de traslladar la crisi palestina als Estats

Units. Però sabem que una intervenció dels Estats Units o de l'ONU en palestina significaria seguir l'opressió del poble palestí i tendria com a objectiu esclafar la lluita del poble palestí per les seves reivindicacions democràtiques. L'acceleració de la crisi d'Orient Pròxim confirma que els acords de pau d'Oslo no poden dur Palestina a al Pau, sinó tot el contrari.

Totes aquestes dades me confirmen que no hi ha pau sense justícia. En Palestina la justícia significa que el poble palestí te dret a tenir un Estat, significa també el dret dels refugiats a tornar a la seva terra.

Per tots els qui pensen que la solució és la partió de Palestina en dos estats, record a de les reivindicacions del poble palestí que fou: "(...) l'establiment d'un Estat laic i independent en tot el territori palestí, on musulmans, cristians u jueus visquin en pau, amb els mateixos drets i deures (...)"

Per entendre la situació del poble palestí convé recordar aquestes dades:

1947: la ONU votà la partió de Palestina en dos estats.

1948: Proclamació de l'Estat d'Israel i èxode de 600.000 palestins

1967: ocupació de Gaza i Cisjordània

1982: massacres de Sabra i Xatila.

1993: acords d'Oslo que van més enllà la la partió de Palestina.

En el món hi ha set milions de palestins: Quatre milions estan fora de la seva terra, un milió d'ells viu en camps de refugiats. Hi ha centenars de palestins desplaçats sense estar registrats.

El 20% de la població de l'Estat d'Israel són palestins i estan considerats com a ciutadans de segona.

Més del 65% de la població dels territoris palestins estan a l'atur.

En aquesta regió l'aigua és fonamental; els palestins tenen dret a sis vegades menys aigua que els colons i la paguen fins a vint vegades més cara. Ω

Pere Felip i Budes

Espantalls a la carta

Un dimecres de juliol de 2000, la policia de Filadèlfia (Pensilvània) va atonyinar a base de bé Thomas Jones, un negre sospitós d'haver robat a mà armada. Els fets, que foren enregistrats pels serveis informatius d'una televisió, capten com alguns dels agents que rodejaren i colpejaren Jones eren negres. El batlle de la ciutat, John Street, que va minimitzar l'incident i va evitar parlar de discriminació racial, també és negre. L'orgull de ser negre passa per un mal moment. I, aleshores, molts negres actuen amb la fe del convers. És a dir, tenen una necessitat impetuosa de mirar-se el món amb els ulls de l'home blanc, encara que sovint aquest els menyspreï pel sol fet de ser negres.

El rebuig a la negror ha arribat als extrems que hi ha joves kenyans d'avui que malden per emblanquir-se la pell amb productes cosmètics. «Moltes dones negres han decidit abjurar del seu color i anhelan semblar-se a les top model ianquis o europees», assenyala la corresponsalia a Nairobi de la revista Kalegorria (número 2, agost de 2001). Les campanyes de comercialització insinuen la possibilitat d'aclarir la pell amb l'aplicació de tints per a les ungles, gel de bany, barres de llavis, fluids per al cabell, cremes corporals... I, per acabar d'espessir el suc, els esmentats articles de bellesa tenen noms tan humiliants com «Lady Claire», «Ultra clear», «Fair Lady», «Black opal» (l'òpal és un mineral d'aspecte lletós), etc.

Se'm fa difícil pensar que hi hagi gent que pugui anar en contra dels seus orígens, en contra de la seva identitat. No cal anar sempre als Estats Units o a Kènia per constatar-ho. Un exemple molt proper fou l'estomacada infligida pels Mossos d'Esquadra als camperols que a començaments de tardor de 1999 intentaven bloquejar carreteres i els centres de distribució de carburants. Un gruix important d'aquests agents catalans han nascut i crescut a pagès o bé hi tenen lligams. Tampoc s'explica que quan aquest cos policial i d'altres de municipals han determinat iniciar protestes en reclam de millores laborals, una de les formes de fer-ho hagi estat negant-se a usar la llengua pròpia dels Països Catalans en les seves actuacions quotidianes. La ponència sobre patriotisme constitucional enllestida pel català Josep Piqué i per la basca María San Gil, en què reivindiquen l'orgull de ser espanyols, és un altre cas d'aquells que reneguen d'ells mateixos per passar a una suposada millor vida.

Investir d'aquesta manera contra les pròpies arrels és trencar amb els teus referents col·lectius, amb el teu passat. En definitiva, amb tu mateix. Perquè d'aquests referents, d'aquest passat, te n'han parlat una i altra vegada com d'una cosa xarona, antipàtica, que fa més nosa que servei. I per allò que fa nosa no hi ha res més senzill que fer servir la memòria selectiva, aquella que et permet foragitar les incomoditats de la consciència. Els caporals que ordenen estomacar sense solta ni volta no fan altra cosa que ensenyar a estimar l' statu quo a través de l'odi, la fredor, la indiferència. I posats a fer proves, per què no assajar amb els de casa, amb aquells que ara negues, amb aquells menys valorats socialment, amb aquells qui coneixes els punts febles? La socialització fa creure coses que no són. Tant és així, que hi ha persones que arriben a pensar que exercint de repressors milloren la seva estratificació social. I que de tenir una condició humil passen a una de més benestant. El psicòleg Vicent Bello ho defineix com «les braçades ridícules de l'espantall que vol trencar l'espill que li retorna la seua deformada i grotesca imatge». Ω

Quim Gibert,
psicòleg

El català i les companyies telefòniques

Jordi Casals i Fernández
<grogui@wanadoo.es>

Benvolguts companys i companyes de lluita i esperança:

Aquest cop la Xarxa de Material Explosiu Català (XDEMEC) s'adhereix a la campanya de fustigament continu, SENSE TREVA, a les companyies telefòniques per la plena normalització dels seus operadors telefònics, facturació, instruccions tècniques en els telèfons mòbils i àdhuc de bilingüïtzació defectuosa i marginal de les companyies pretesament democràtiques.

Aquesta campanya està pensada per portar-la a terme en moments d'avoriment que tothom en un moment o altre del dia pateix: fent cua en un tren, quan esperes en la consulta del metge, quan el son és irreconciliable, quan has estat tancat en un ascensor o, simplement, a casa tot el dia i necessites parlar lliurement amb algú frívolament sense compromisos o responsabilitats... En resum, la campanya està pensada per rentabilitzar a aquells minuts morts que tothom sol tenir per fer servei al país de manera olímpicament relaxada i neta.

Simplement, consisteix, per exemple, en marcar qualsevol d'aquests números de telèfon a fi d'incordiar i marejar al màxim el pobre operador i de retruc al seu departament de marketing i de vendes per queixar-se, qüestionar o simplement exposar dubtes i preguntes, com a usuari del seus serveis o com a persona interessada en la seva companyia però que objecta les següents possibles angoixes:

1. Per què ningú no em pot atendre en català?
2. Per què l'operador que en teoria m'hauria d'atendre en català no ho fa?
3. Per què m'he hagut d'esperar més de mitja hora per parlar amb «el pringat» que atén o sap català?
4. Per què les instruccions del Motorola, Alcatel, Noika no hi ha l'opció de la llengua en cat?
5. Perquè la facturació no és en cat.?
6. Per què, per què i per què?...

És a dir, de la manera més amable, assenyada -pròpia dels catalans- o ingenua o simplement per manca de coneixement de l'espanyol perquè vius a les montanyes, ets de la Catalunya Nord o nascut als EEUU de pares catalans emigrants. En fi, amb imaginació i amb el mínim esforç és pot fer molta feina pel País.

PER TANT, DES DE LA XARXA DE MATERIAL EXPLOSIU US HI ENCORATGEM! LLISTAT DE TELÈFONS D'ATENCIÓ AL CLIENT GRATUÏTS

Retevisión 015
Amena 1474
Tele2 1073
Ignite (ex BT, British Telecom) 1434
Telefónica 1004
Jazztel 1567
Wanadoo 900 902 502

Seria bo que si algú de vosaltres volgués afegir algun número de telèfon de més d'alguna altra companyia, ens ho fes arribar.

Salut i rebeu una encaixada independentista nadalenca! Ω

CAL UN MAPA DEL TEMPS CLAR I CATALÀ A LA TV3

Si us hi fixau, veureu com aquell mapa de Catalunya sencera (de Salses a Guardamar), que fins no fa gaire sortia ben clar i llampant en els espais meteorològics de la TV3, darrerament, com més va més el difuminen i dissimulen amb els territoris hispànics i gèl·lics que envolten la nostra nació.

Voldria anar errat, però atesa la línia que segueix la TV3, de cada cop més accentuadament espanyolista de llenguatge, terminologia i continguts, tot fa sospitar que aquesta difuminació és una passa prèvia a l'eliminació de l'esmentat mapa. Llavors ja només mancarà que ens entaferin el mapa dels «patriotas constitucionales». Fixau-vos com aquests sí que mostren el seu mapa més clar i lluent que el sol en els seus canals de televisió per donar el temps. Es pot saber què volen els polítics convergents amb la seva política de sistemàtica claudicació davant l'actual embranzida ultraespanyolista? En renunciar al projecte d'unificació i d'independència de Catalunya, es pensen fer-nos cap favor, als mallorquins, menorquins, pitiusos, valencians, nordcatalans, catalans de la Franja i algueresos que resistim i que lluitam per la reconstrucció de l'espai català de comunicació? No veuen aquestes criatures que, el favor, no el fan a ningú més que als espanyols i als francesos, entestats avui més que mai en esborrar del mapa de la Terra fins al més mínim vestigi de tot allò que ens pugui unir com a comunitat? Que no dubtin gens que només han canviat els mètodes -avui més fins, més imperceptibles, però alhora més eficients que mai- però per res del món han canviat l'objectiu. Una mica de seny, senyors convergents! Ω

Jordi Caldentey

TVC i Canal 9, les seves

esprai@cataloniamail.com

Fa pocs dies hem rebut un correu electrònic signat per Racó Català (<http://www.racocatala.com>) on es denunciava que el primer anunci de l'any a TV3 s'havia emès en castellà. Alhora, al web de la gent de Contrastant, podem gaudir d'un article titulat «El València no és un equip català» on la queixa anava referida al discurs d'arrel espanyola de la cadena autonòmica del Principat, TV3, que considerava negatiu pel nostre futbol que el partit entre l'Espanyol i el València el guanyés l'equip de la capital del sud dels Països Catalans. Hem de tenir clar que en un partit on s'enfronten dos equips de la mateixa nació, com són l'Espanyol i el València, no és possible que la derrota o la victòria d'un o l'altre sigui negativa per si mateixa.

Que ningú s'equivoqui! Televisió de Catalunya i Canal 9 fa molt de temps que treballen per l'enemic. Potser TVC ho camufla més i Canal 9 va a pit descobert amb la bandera del blaverisme espanyolista, però fan la mateixa feina bruta al servei de l'imperialisme espanyol.

El seu discurs informatiu funciona, excepte honroses excepcions, sobre el mapa de l'Estat espanyol i no pas sobre el mapa dels Països Catalans. Es dediquen a fomentar el sentiment de pertinença i d'identitat espanyola i no pas l'autòctona. En definitiva, TVC i Canal 9, per citar dos dels mitjans de comunicació que operen en el nostre territori, són els seus mitjans de comunicació.

Per sort, no tot són notícies dolentes en aquest àmbit.

Sabem que hi ha professionals que, des de la Vall d'Albaida, des de Barcelona o des de les Illes, estan treballant per canviar el trist panorama comunicatiu català i des de l'Espr@i no els podem demanar una altra cosa que es coordinin i comencin a treballar per aconseguir capgirar l'estructura mental espanyola dels ciutadans/es dels Països Catalans. Ω

L'antifranquisme a Mallorca. VIII LLIBRE

(Les lluites dels anys noranta)

Campanya d'agressions contra l'esquerra nacinalista i revolucionària de les Illes

MIQUEL LÓPEZ CRESPI

A les tretze hores i deu minuts del dia vint-i-set d'octubre de 1994, qui signa aquest article va haver de ser ingressat en la secció de traumatologia de l'Hospital de Son Dureta. Segons consta en l'informe oficial del Servei d'Urgències (apartat «Anamnesi i exploració»), el pacient (Miquel López Crespi) ha estat intervingut després de patir: «Puñetazo en región cervical tras ser agredido». I un poc més avall concreta: «Conmoción cervical». Una mica més avall es recomana un tractament (amb els corresponents medicaments) en vista a la meua recuperació. Sortosament vuit dies després ja estava novament enmig del carrer, escrivint com de costum. Havia estat una agressió física directa per part dels sectors més rancis i dogmàtics de l'estalinisme illenc, sulfurats a conseqüència de la publicació d'una petita part de les meves memòries. Tot havia començat una mica abans. Quan per l'estiu-hivern de l'any 93 seleccionava alguns curts capítols d'aquestes memòries -a petició del meu bon amic Leonard Muntaner- incloent-hi un que portava per títol «Artistes i escriptors contra la dictadura» (pàgs 30-36 de *L'Antifranquisme a Mallorca (1950-1970)*, El Tall Editorial, núm. 18), mai no m'hauria pensat que s'armés tal enrenou (i menys encara que m'agredissin físicament anant tranquil·lament pel carrer!). Potser imaginava que algun sector de la dreta més cavernària arrufaria el nas. Però no hauria suposat mai que els atacs venguessin de la pretesa esquerra; principalment, dels sectors procedents de l'estalinisme, que en els darrers anys de la dictadura s'especialitzaren en els pactes amb els hereus del franquisme.

Aquesta inicial brutor contra els militants de l'esquerra revolucionària illenca anava signat per Gabriel Sevilla, Albert Saoner, Bernat Riutord, Ignasi Ribas, Gustavo Catalán, José M. Carbonero, Jaime Carbonero, Antoni M. Thomàs i Salvador Bastida

El primer pamflet contra les memòries d'un senzill antifranquista mallorquí (qui signa aquest article) va ser obra dels màxims responsables d'una ben concreta política antipopular (els famosos Pactes de la Moncloa, per exemple). Aquesta inicial brutor contra els militants de l'esquerra revolucionària illenca anava signat per Gabriel Sevilla, Albert Saoner, Bernat Riutord, Ignasi Ribas, Gustavo Catalán, José M. Carbonero, Jaime Carbonero, Antoni M. Thomàs i Salvador Bastida. Aquest pamflet calumniós contra l'esquerra va ser publicat a un diari de Ciutat el 28 d'abril del 1994. Més endavant, per si no bastassin els atacs, encara s'hi afegí un estudiós despistat. Un jove que no va viure aquells anys de llui-

HOSPITAL DE SON DURETA
INFORME D'URGÈNCIES
INFORME DE URGÈNCIES
TRAUMATOLOGIA URGÈNCIES

NOM DEL PACIENT: Miquel López Crespi
Nº DE REGISTRE: 123456
DATA: 27/10/94
HORA: 13:10
LLOC: Urgències

DIAGNOSTIC: Contusió cervical
TRAUMATISME: No
FRACTURA: No
HEMORRAGIA: No
CONTUSIÓ: Sí

TRATAMENT: Reposició, analgèsics, curatius.

EVOLUCIÓ: Buena.

COMENTARI: Agredido por la espalda.

SIGNATURES: Miquel López Crespi, Miquel López Crespi, Miquel López Crespi.

Els metges d'urgència de l'Hospital de Son Dureta certifiquen l'agressió contra l'escriptor de sa Pobla Miquel López Crespi en document signat el 27 d'octubre de 1994.

ta contra el feixisme i que ara, parlant amb quatre dirigents estalinistes i consultant una mica de paperassa (documentació quasi sempre d'una mateixa ideologia: en aquest cas carrillista) es va pensar saber-ho tot; estudiós que, pensant que fa història «objectiva», el que basteix realment amb els seus escrits és pura i simple apologia d'un partit (en aquest cas del PCE). Els indigeribles articles (?) plens d'inexactituds, falsedats i errors que es publicaren l'any 1994 ens ajudaren a copsar la ràbia visceral d'aquest grapat de dogmàtics quan llegeixen alguna interpretació de fets recents de la nostra història que no coincideix amb les seves apreciacions sectàries.

Però el trist de tota aquesta història no varen ser els insults dels sectaris, les mentides i brutors de tota mena que patírem els antifeixis-

tes. El més trist va ser constatar la misèria moral de tota aquesta mena de gent. Hi ha una petita crònica publicada a la revista d'esquerra de Barcelona *La Aurora*, portaveu del POR, que descriu aquesta bestial «caça de bruixes» de les restes esclerotitzades de l'estalinisme illenc. Deia la crònica sota el títol «Hazañas del estalinismo en Mallorca: agredido el escritor López Crespi»: «El escritor mallorquín Miquel López Crespi fue agredido por la espalda, de día y en plena calle. Miquel López Crespi, que tiene una voluminosa y muy premiada obra literaria, sacudió recientemente la vida política mallorquina con un libro de reflexiones sobre la oposición antifranquista *L'Antifranquisme a Mallorca* (El Tall, Ciutat de Mallorca, 1994).

«El revuelo se armó en la órbita de los anti-

guos dirigentes del PCE y actuales propulsores de Izquierda Unida. El libro de López Crespi se limitaba a reivindicar a la extrema izquierda revolucionaria en la lucha contra el franquismo y a demostrar que muchos de los que ahora viven de las rentas de aquella dura etapa, tampoco cargaron entonces con el peso de la lucha y en cambio hicieron mucho daño a la causa de los trabajadores en la época de la llamada 'transición'».

En el fons aquesta criminalització -i atacs físics per part de l'estalinisme!- era el «premi» que aquests sectors dogmàtics donaven a qui -des de l'esquerra revolucionària- provava de servir la memòria dels republicans, dels comunistes i anarquistes, dels homes i dones sense partit que no havien acceptat les renúncies polítiques de la transició (de la restauració borbònica, per a ser més exactes).

Na Marisa Gallardo, la directora de *Baleares* (i antiga militant trosquista illenca), ho deixava ben escrit en un article publicat a *Baleares* el 25 de març del 1994 (pàg. 41) quan deia: «Los pactos de la Moncloa diseñaron en España un modelo de transición por el que sellaba la 'reconciliación' nacional. Fruto de aquellos pactos nadie pidió cuentas de su gestión política a todos aquellos que con tanto entusiasmo como dedicación habían colaborado con la dictadura: el pasado quedaba enterrado. Y, poco a poco, por esa tendencia anteriormente descrita, se fue maquillando al muerto de tal manera que, a veces, se llega a dar la sensación de que, sobre todo en el tardofranquismo, todo el mundo en España era demócrata, todos luchaban por la libertad, todos menos Franco, naturalmente, y unos pocos más».

I més endavant afegeix: «López Crespi dirige su mirada hacia ese pasado, y es la suya una memoria distinta, una memoria que rescata la lucha de aquellos hombres y mujeres de Mallorca que se enfrentaron a la dictadura y que lo hicieron desde posiciones abiertamente opuestas a las de la socialdemocracia o el estalinismo. Esas gentes que, herederas de una cultura de izquierdas, denunciaron el papel que jugaban los partidos socialdemócratas en la Europa Occidental y el de las capas burocráticas en los países del Este... Rescatar del olvido esa historia, esa 'otra historia', tejida de enfrentamientos, de miedo, de agrias disputas ideológicas y de esperanzas, es sin duda el mayor mérito de la obra de López Crespi».

Amb el temps he pogut anar esbrinant que una de les coses (una simple frase!) que més indignà als simpatitzants i dirigents carrillistes va ser un comentari de la pàgina 32 del meu llibre *L'Antifranquisme a Mallorca (1950-*

L'ANTIFRANQUISME A MALLORCA VIII LLIBRE

de M. López Crespi

Cada quinze dies a L'ESTEL (d'agost de 2001 fins a l'agost de l'any 2002)
Per demanar números endarrerits, telefona al 971 26 50 05

E P I !

**PARES, EDUCAU-ME EN
CATALÀ, A MALLORCA HI HA
EL MEU FUTUR**

Josep Melià

1970). La frase simplement deia, referint-se a Josep Melià (s'hauria d'entendre que parlava dels anys durs de la dictadura, és a dir, mitjans dels anys seixanta, i en aquell temps difondre un llibre progressista com *Els mallorquins*, de Melià era un acte antifranquista): «Per aquells anys, l'editorial 'Daedalus' -dirigida per Bartomeu Barceló- havia publicat *Els mallorquins* de Josep Melià que ajudarem a vendre com si fos *El Capital*». Déu meu la que es va armar l'abril del 94 per aquesta senzilla frase! A part d'afirmar que tots els partits revolucionaris érem «agents del franquisme policíac» (¿no us recorda això les acusacions de

Stalin contra els bolxevics de l'URSS o de Carrillo-Pasionaria en la campanya d'extermini de l'any 37 de comunistes i anarquistes catalans i espanyols?) deien: «Però dit això, la veritat és que resulta un poc fort que en mans d'aquest autor (que converteix per exemple, en acte de lluita antifranquista la venda d'un llibre de qui aleshores era, o aspirava a ser 'procurador en Cortes (...)».

Heu llegit, estimats lectors, afirmacions tan absurdes? Ben cert que en aquells moments, Melià, un jove advocat (es llicencià en dret l'any 1962) i periodista (acabà la carrera el 1965), volia «reformar el sistema des de dins» i es presentà a «procurador» del règim. També en aquells moments el PCE participava en la «legalitat feixista» (en el sindicat vertical) per provar de «reformar i utilitzar el sindicalisme des de dins».

Bé, anem a pams. Llegint únicament els pamflets de Carrillo blasfemant contra el nacionalisme conseqüent i l'esquerra revolucionària... què podien entendre? ¿Quina política havien de fer? Els era impossible copsar la importància d'un llibre com *Els mallorquins*, en la seva època i el seu context. És evident, i tothom amb un dit de front al cap ho sap a Mallorca, que la revifalla del nacionalisme en els anys seixanta i setanta no hauria estat possible sense aquesta primera reflexió de Josep Melià entorn del fet nacional, que hi constituï una aportació ben important en aquell context.

Com explicava Joan Gelabert, secretari de

la CGT de Correus l'any 1994 en carta pública que sortí en el diari *Baleares* (24-V-94): «No és estrany que el llibre de Miquel López Crespí *L'Antifranquisme a Mallorca* faci mal a més d'un. Concretament Ignasi Ribas i Antoni M. Thomàs tengueren la seva responsabilitat en la defensa de la nefasta política carrillista que enterrà anys de lluita i esforços populars. En un pamflet que ha sortit en un diari de Ciutat es proclamen defensors dels 'èxits' polítics del carrillisme. Són precisament aquests 'èxits' els que intentaren acabar amb la lluita per la República, pel socialisme, pel poder dels treballadors, per l'autodeterminació nacional, etc. El moviment obrer encara paga amb un cert grau de deserció i desmobilització la signatura dels perjudicials Pactes de la Moncloa que serviren per consolidar el poder econòmic i polític de la burgesia damunt el poble treballador.

'La política del PCE que defensen els Riutorts, Carboneros, Sevilles, Saoners i CIA fou la que consolidà la monarquia que ens deixà el dictador i serví per abandonar precisament la lluita republicana (els dirigents carrillistes a Espanya i Mallorca prohibien i espanyaven les banderes tricolors a les manifestacions). ¿Han oblidat aquests senyors que fou per lluitar per la República pel que sofriren i moriren milers i milers de comunistes, socialistes o demòcrates sense partit? La direcció central carrillista (i de rebot, la de les Illes) fou enterradora de quaranta anys de lluita popular pel socialisme, per l'autodeterminació de

les nacions oprimides, per la República. Els pactes amb els franquistes en temps de la transició, l'abandó de qualsevol idea de combat econòmic, cultural o polític contra el capitalisme, l'acceptació dels marcs imposats per la burgesia, només han servit i serveixen per consolidar i mantenir l'opressió dels treballadors. La fracassada política de Santiago Carrillo que defensen els Saoners, Ribas i CIA només fou útil a la banca i a les multinacionals per a bastir una democràcia curta de mires, plena de dirigents corruptes i vividors del sistema tipus Roldán, Mariano Rubio, Guerra, Amedo, etc. Aquests senyors -els que tengueren responsabilitats ajudant Carrillo- ens imposaren la bandera de Franco, unes lleis que ens barren el pas envers l'emancipació de la classe obrera, que impedeixen la nostra llibertat nacional. En el fons amb el pamflet que han publicat han provat de justificar totes les venudes que han fet per un plat de lleties.

'El llibre de Miquel López Crespí els ha molestat perquè diu la veritat. Perquè denuncia la pobresa política que defensaren venent anys de lluita popular. Crec que els milers de morts per la República, els milers i milers de lluitadors pel socialisme no podran perdonar mai els resultats de tants fracassos històrics.

'Enlairar la bandera de Franco dins la seu del PCE el dia que foren legalitzats! Vet aquí, com deia abans, tot el que aconseguí el carrillisme abans de ser enviat al femer de la història». Ω

Literatura catalana contemporània Una novel·la poblera

Antoni Serra i Mir

Estat d'Excepció no és, al contrari de les obres de Miquel López Crespí, un llibre essencialment polític. M'explicaré: el fil conductor de la trama i la major part del seu contingut conserva, evidentment, la tradicional combativitat ideològica i vital, amb la que l'autor pobler ha explicat des de sempre als seus lectors la seva posició davant el fet polític i davant la vida en general. En aquest punt, per tant, ens trobam amb el Miquel que tots coneixem: un escriptor reivindicatiu i vehement, profundament compromès amb una tradició revolucionària mamada des de ben petit, i que en Miquel ha fet seva amb una perseverança típicament poblera. No espereu, per tant, sorpreses en aquest punt: estam davant el Miquel que tots coneixem, amb la seva fermesa ideològica encara sense clivellar.

Hi ha, emperò, un fet singular en aquesta obra, un detall que potser sigui només fruit de la natural evolució literària de l'autor o, en canvi, podria ser un símptoma que ens pot obrir les portes cap a un terreny encara desconegut: a *Estat d'Excepció* el protagonista absolut és el mateix Miquel López Crespí, sense trampa ni cartró. El pes de l'acció no recau, com a *Núria* i *la glòria dels vençuts*, sobre les milícies que lluitaren a terres del lllevant mallorquí, a la guerra civil;

ni són tampoc els personatges que, barrejats de realitat i fantasia, han protagonitzat sempre els seus viatges literaris a les trinxeres de totes les guerres. En aquesta ocasió, en canvi, és el mateix autor el qui sembla tenir la necessitat d'alçar la seva pròpia veu, forta i clara, amb una sinceritat esgarriadora que és, al mateix temps, la prova d'una vulnerabilitat profundament humana.

«Visc en una ciutat assetjada, envoltat per una fastigosa soledat glaçada i fatal. Potser seria bo fugir un dia dels rancis sons dels timbals...». El corc del dubte, l'angoixa de no saber si el camí ha estat l'adequat, és present en aquesta darrera obra de Miquel López Crespí. Un dubte que ni és renúncia ni és rendició, sinó més aviat la constatació dolorosa de que només hi ha preguntes al món, gairebé mai respostes. El mateix dubte que el du a demanar-se si «és possible que fos una equivocació de la nostra part dedicar-nos exclusivament a la lluita revolucionària? No ho sé. Han passat dècades i encara no tenc aclarida la qüestió». És el moment de la reflexió, de posar a la balança la tasca de tota una vida, repartida entre un ideal polític que ha exigit molts de sacrificis i que s'ha traduït en una trajectòria literària que mai s'ha pogut llevar de damunt la sensació de ser una eina al servei d'una revolució sempre pendent.

Però s'esquivaria el qui pensàs que el llibre de Miquel López Crespí és un testimoni de malenconia. La seva evocació de París a finals dels seixanta, amb el maix francès sacsejant les estructures de mitja Europa, el París dels anys en els que tots haguérem d'aprendre a viure perillosament, són un bell tribut a la joventut entesa com una aposta vital, un salt al buit sense xarxa, un «trucar l'amo» sense cartes però amb la il·lusió desfermada del qui encara pensa que els molins són gegants. El París que Miquel recorda és el París de tots, dels que un dia compartirem amb ell el vertigen d'una vida sense demà assegurat i dels que, en unes altres contrades ideològiques,

també sabem el que representa aspirar a escriure un dia, cada un de nosaltres, la nostra pròpia història. Jo pens que, en el fons de tot, París era, per si mateix, la revolució que no acabà de néixer: després del nostre París particular, res no ha tornat a ser el que era. [] En Miquel de *Estat d'Excepció* es fa poques preguntes, recupera molts de records, però no es fa cap retret, ni a ell mateix ni als que un dia guiaren la seva trajectòria, manllevaren una part de la seva vida i un dia el deixaren tot sol en un món en el que cada dia és més difícil crear les pròpies revolucions. Però, al meu entendre, el llibre ens torna a un autor sense ràbia, un evocador de moments màgics barrejats d'angoixes i dubtes, però és evident que una cosa ha canviat: en Miquel s'estima més recordar que retreure, estimar que plorar. Quan la poesia d'en Miquel omple les planes del llibre, el lector sap que la seva mirada té més d'introspecció que

de denúncia. I no perquè els objectius de llavors ja no valguin la pena, ni molt manco perquè cap d'aquells objectius s'hagin complert -ell sap que no és així- sinó perquè en Miquel té perfectament clar allò que, diuen, ens acosta a la saviesa: que les úniques guerres que podem guanyar les lliuram sempre dins de nosaltres mateixos.

Estat d'Excepció és, per acabar, un llibre estrany, formós i profundament sincer. Miquel López Crespí arriba a aquest moment de la vida-biològica i creativa-en que un home ja no ha de demostrar res a ningú, ni tan sols a ell mateix. Els dimonis que l'espantaren de petit ja han estat exorcitzats; la guerra, l'odi fraticida, l'ignorància... els fonaments seculars de la desgràcia dels pobles fa temps que, si bé no han desaparegut, sembla que estan més o manco controlats en aquestes contrades. Tot l'esforç, tota la il·lusió, tota la feina feta aquests darrers trenta anys han de semblar per força, a un revolucionari com ell, un poc debades, però això Miquel, no és un problema de revolució, sinó simplement de vida, de regles de joc, de saber -i creu-me a mi que sóc metge- que la joventut no és més que una malaltia que es cura amb el temps.

El realment important és tenir el valor de reconèixer que hem viscut i que, massa vegades, hem perdut. Però sempre podrem dir que hem elegit el nostre camp de batalla. Tu ho has fet, Miquel: potser sigui ara el moment de començar a gaudir del bàlsam que ens dona a tots l'oblit, el moment dolç i esperat de l'armistici. Ω

L'Ajuntament de sa Pobla era ple de gom a gom el dia de la presentació de la novel·la "Estat d'Excepció" per part de Cecili Buele i d'Antoni Serra.

HISTÒRIA D'UNA FOTOGRAFIA

Història de la transició i objectivitat

Els historiadors que estudien la influència de l'esquerra revolucionària a Mallorca emprant solament les xifres dels percentatges electorals s'erraran, no podran copsar mai tota la importància de les organitzacions que durant més de quinze anys dugueren a coll el pes de la lluita per la democràcia i el socialisme. És un error que acostumen cometre molt sovint: anar als diaris, fotocopiar els resultats de les successives eleccions, veure els percentatges de vot i treure'n conclusions ràpides, subjectives. És impossible d'aquesta manera posar fil a l'agulla. De primer, hom ha de tenir en compte que a començaments dels anys setanta els partits de dreta que han comandat o ara comanden, i els polítics que viuen de la plusvàlua popular (la desapareguda UCD, el PP, etc), no existien. El PSOE, a Mallorca, no començà a organitzar-se fins al 1974 i era un petit grupet d'advocats i executius sense relació amb les lluites populars. Mai, en vint anys, no havíem ensopegat amb cap dels seus afiliats en el combat contra la dictadura. A la resta de l'estat les coses podien ser d'una altra manera. Aquí, a Mallorca, el PSOE només va començar a sortir -a la premsa!- arran de les primeres reunions de la fantasma i inoperant Assemblea Democràtica.

La gent polititzada es movia al costat dels grups revolucionaris i certs independents, els cristians pel socialisme.... En Jaume Adrover sempre ho va ser, independent, i això no li va impedir muntar les accions més agosarades contra el feixisme dominant. N'Antoni Serra encara no militava ni al PCE ni al PSAN, però no existia activitat cultural de la clandestinitat on no hi fos. El cert és que aquell començament de dècada estava dominat per les organitzacions revolucionàries. Les trobades clandestines, les primeres pintades, els inicials intents de reorganitzar el moviment obrer, eren accions encapçalades pel partit d'en Carrillo, les Comissions i Plataformes Anticapitalistes... La feina organitzativa, de propaganda, d'actes concrets contra la dictadura, fou eclipsada -i posteriorment silenciada- en els anys posteriors a la transició per la premsa, que, sovint, només treia a les seves pàgines els partits d'ordre, els que, agrupats al voltant dels organismes unitaris (tipus Assemblea Democràtica de Mallorca), acceptaven un futur pacte amb els franquistes reciclats. Si exceptuam el partit de Santiago Carrillo i, més endavant, el PSI, la majoria dels «personatges» i grups que aleshores sortien pels diaris eren sigles i noms completament desconeguts en els darrers vint anys de lluita

Finals dels anys setanta: reunió clandestina de l'OEC a Ciutat.

antifeixista. No vull dir que personalment no haguessin fet quelcom. Però en el carrer, en la tasca de configurar l'esquerra, d'enfortir el moviment assembleari antifeixista que sacsejava la dictadura, no els havíem vist mai. Reconec que ens sorprengué quan per l'any 1976 començàrem a veure tants «senyors» retratats als diaris. No podíem imaginar d'on havien pogut sortir! I aquesta -ocultar la tasca de les organitzacions d'esquerra revolucionària- fou una de les feines més brutes realitzades pels gasetillers

a sou del poder. De cop i volta, mitjançant la premsa, ràdio i televisió, el poble en general rebia una informació completament distorsionada del que havia estat la lluita clandestina. Amb les eleccions del 77, el cercle viciós es tancà definitivament. Periodistes, investigadors, historiadors, s'anaren acostumant a valorar la importància d'un partit tan sols per la quantitat de vots obtinguts, sense tenir en compte per a res la incidència social vertadera dels grups dins del teixit social. (Miquel López Crespí) Ω

Les ovelles i el llop: el projecte genocida espanyol

Josep Guia

El procés de substitució lingüística del català per l'espanyol té, a València (i una mica per tot arreu), una singularitat amarga (per dir-ho amb paraules de Joan Fuster): la dialectalització i l'empobriment del valencià, fins al punt de fer-ne una variant castellanitzada en lèxic, sintaxi i fonètica.

Per tal de donar carta de naturalesa i cobertura formal a aquesta maniobra s'ha creat l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, des de la qual faran bo tot el que tendesca a foragitar les formes comunes al català general i substituir-les per les pròximes o iguals a l'espanyol. Així, per exemple, refusen els mots «esmentar» o «desenvolupar», que són d'ús en el català general, i fan servir «mencionar» «desenrotllar», que sonen a espanyol. O fan bò el barbarisme «gasto» per evitar el genuí «despesa». Per aquest camí, aviat caldrà una altra definició acadèmica de «valenciano», com ara: «catalán castellanizado» o «dialecto castellano de raíz catalana». Potser encara seran, aquestes, unes definicions massa catalanistes...

Els autòctons que col·laboren amb els hispanoparlants imperials en aquest afer no tenen vergonya. Com es pot pactar res favorable a la recuperació i dignificació de la nostra llengua amb els qui volen, ras i curt, la seua desaparició? Com pot pactar res sobre la llibertat l'esclau amb el senyor? Com poden pactar res sobre el menjar les ovelles amb el llop? Un amic versaire

m'ha passat uns versos a l'estil de Jaume Roig (que tampoc no són de Roig), on descriu irònicament l'actitud submissa i venal de les ovelles catalanoparlants que pacten amb el llop espanyol:

Elles amb elles
ramat d'ovelles,
del president
llop prepotent
llepen la mà
que els satisfà
i els fa el cul gros.
Troben repòs
en la cadira,
toquen la lira,
calfen els ous,
cobren bons sous,
deixant-se fer
pel seu darrer:
i pel davant,
llepant, llepant,
perden la llengua,
amb minva i «mengua»
del clar llenguatge
d'antic llinatge
que és català.
Quin fer la mà
tal acadèmia!
Quina epidèmia
d'ovelles dòcils!
Quin tall de fòssils
i d'arribistes!
Quines artistes
i quin can can!
Venen i van
tots a l'ensem

rere el consens
del «money, money»,
sant matrimoni
que a tots els casa.
Tabula ras
n'haurem de fer
d'aquest femer.
I del senyor,
predicador
de butles falses,
en farem salses
ben capolat,
i escalivat,
en un solsit,
cap a Madrid
l'enviarem,
sense l'harem
que tant l'alegra;
blanca ni negra
tindrà a l'abast
per fer-ne el tast.
Que ja n'hi ha prou
de fotre's l'ou.

Tornem-hi, al fil: Com podem pactar el respecte a la nostra nació (i el reconeixement del seu dret a l'autodeterminació) amb els espanyols que la volen ocupada i destruïda? Des de fa més de cinc cents anys, amb la Inquisició i l'expulsió del jueus, fins al «nacionalcatolicismo» d'ahir i d'avui, passant per l'expulsió dels moriscos, el projecte de l'estat i de l'església espanyols ha estat la uniformació forçada, en llengua, condició nacional i creences, de la gent que habitava els territoris sota llur dominació.

Contra moros, jueus i catalans, heus ací la croada del racisme espanyol. I encara hi són: davant de la imparable (i, d'altra banda, justa i necessària), allau demogràfica d'immigrants del tercer món, a la recerca de pa i feina, el govern espanyol i la jerarquia catòlica han decidit que la immigració que els convé és la provinent de les antigues colònies d'Amèrica, perquè els fills de llurs «conquistadores y misioneros» són, com diuen ells, «de nuestra lengua y de nuestra religión». Per això, la immigració conflictivitzada i expulsable és l'africana, mentre que la bondadosa i promocionable és l'equatoriana.

Cada dia se'n veuen menys dels primers i més dels segons, pels nostres carrers, i això no és natural. Cada dia ens fan veure pasteres de pobra gent africana que intenta arribar (i, sovint, no hi arriba) a les costes andaluses, però mai no ens mostren els grans avions que aboquen allaus d'hispanoparlants americans a l'aeroport de Barajas.

Els catalanoparlants hauríem de saber, d'una vegada per totes, que nosaltres no entrem en el projecte nacional espanyol, si no és com a objectiu a abatir, mitjançant una política genocida de substitució poblacional i lingüística. L'estat espanyol en sap molt, de neteja ètnica, que ja porta molts segles practicant-la. Amb ells no hi ha entesa possible. Sota ells, estem condemnats a l'extinció com a poble diferenciats. I els nostres que pacten amb ells només en trauran la paga pel servei prestat. Ω

En Muntaner i en Braveheart

És llàstima que els catalans no tinguem massa passió pels nostres clàssics. Un dels meus clàssics preferits és el sens dubte divertidíssim i audaç nacionalista Ramon Muntaner. Bé, dic això de divertidíssim perquè els ianquis podrien bé fer una pel·lícula de molta acció amb la seua Crònica, plena de senzills, pobres i valents almogàvers. Si algú fes algun «Braveheart» d'algun personatge històric català (Braveheart fou contemporani a en Muntaner, per cert), tindriem molt guanyat i l'Aznar tremolaria, però els catalans tenim la poca traça de ser nul·litats cinèfiles (i la massa de nacionalistes tampoc no és que tinguem idees massa aprofundides d'Història), bé perquè no ens passen subvencions de Madrid o Barcelona o València, o bé perquè realment no tenim bons directors una mica sensibles a la terra, sols gent resabuda, irònica i autosuficient que no es volen mullar en res més transcendental que algun film de culs i canuts.

Ramon Muntaner acaba la «Crònica» a Xirivella (L'Horta), la qual comprèn entre el naixement de Jaume I (1208) i la coronació del Benigne (1328). Literàriament és la millor de les Cròniques catalanes: prosa tensa, fresca, vivaça i directa, influïda per la literatura cavalleresca i jocfloralasca, i amb belles descripcions. Vet ací alguns fragments de la catalanesca prosa d'en Muntaner a la seva «Crònica»:

-L'Exempli de la Mata de Jonc, bellíssima paràbola i profecia per la unitat entre els tres reialmes catalans front a les maquinacions dels futurs gonelles:

«E si nengun me demana: En Muntaner, quin és l'exempli de la mata de Jonc? Jo li respon que la mata de jonc ha aquella força que, si tota la mata lligats ab una corda ben forts, e tota la volets arrencar ensems, dicvos que deu hòmens, per bé que tiren, no l'arrencaran, ne encara con gaire més s'hi prenguessen: e si en llevats la corda, de jonc en joc, la trencarà tota un fadrí de vuit anys, que sol un jonc no hi romandrà. E així seria d'aquests tres reis, que si entre ells hi havia devisió neguna ne discòrdia, ço que Déus no vulla, fets compte que han de tals veïns que pensarien de consumir la un ab l'altre. Per que és mester que d'aquest pas se guarden; que mentre tots tres sien d'una volença, no temen tot l'altre poder del món, ans així com davant vos he dit, seran tots temps sobirans a llurs enemics». (Crònica 292)

En Muntaner escriu dels caps almogàvers, en aquest cas cavallers calabresos que s'esdevingueren literalment invencibles en les batalles (Conrad Llança i Roger de Lloria, una mena d'herois nacionals catalans, si bé nats a Itàlia): «nodriren-se tota hora ab lo senyor Infant: enaixí apreseren del catalanesc de cascun lloc de Catalunya e del Regne de València tot ço que bon e bell era, e cascun d'ells fo lo pus perfet català».

La Crònica d'en Muntaner comença

així:

«...Jo bé m'hagués estat de contar aquestes coses, però em convé fer-ho sobretot perquè cadascú entenga que de tants perills ningú no podria escapar sens l'ajuda i la gràcia de Déu... Així, vull que sapiau que vaig eixir del dit lloc de Peralada amb onze anys encara no complits, i que quan vaig començar aquest llibre tenia seixanta anys, que era el dia quinze de maig de 1325. I estant jo en una alqueria meua anomenada Xilvella, que està en l'horta de València, mentre dormia al meu llit vingué a mi en visió un home vell vestit de blanc, que em digué:

-Muntaner, lleva't i pensa de fer un llibre de les grans meravelles que has vist fer a Déu en les guerres on has estat, perquè Déu vol que per tu siga manifestat. I vull que sàpies que t'ha allargat la vida i t'ha portat a bon estament per quatre coses principalment. La primera, perquè has tingut moltes senyories així en mar com en terra on hauries pogut fer molt més mal que no has fet. La segona, perquè mai no has volgut guardar mal per mal a ningú que vinguer a poder teu, sinó al contrari: molts homes poderosos que t'havien fet molt de mal pensaven ser morts quan venien a les teues mans, i tu llavors els deslliuraves de la presó, els vesties com a ells els pertanyia i els trameies a les seues terres salvament. La tercera raó és que a Déu plau que expliques aquestes aventures i meravelles, ja que no hi ha ningú més que siga viu que ho poguera contar amb veritat. Encara una altra raó és que, així, qualsevol rei d'Aragó s'esforçarà de dir i fer bé després de veure les gràcies que Déu ha fet a ell i a les seues gents, i que pensen que aniran de bé en millor sempre que vulguen passar el seu temps en la veritat i la justícia, perquè qui amb veritat guerreja i viu, Déu l'exalta i li dona victòria. I així, lleva't i comença el teu llibre i la teua història el millor que Déu et farà saber.

I jo tot prest vaig començar aquest llibre, en el qual pregue a aquells que l'oïran que creguen per cert que és veritat tot el que sentiran, i que no en tinguin cap dubte. I quan sentiran les batalles i fets d'armes, tinguin en ment que totes les victòries estan solament en el poder i en la voluntat de Déu, i no en poder de les persones. Tingueu açò molt en compte, senyors que aquest llibre oïreu, i quan serà necessari, poseu-ho en obra i Déu adreçarà millor els vostres fets, perquè aquest llibre es fa a honor de Déu i de la seua santa Mare i de l'alt casal d'Aragó...»

En Muntaner és el gran cronista de la nostra millor i major Història. Paga la pena de llegir-lo, en les seves inacabables aventures èpico-líriques: ell i Lluïl, contemporanis a Jaume II el Just, representen tot el cim de l'esplendor catalana del qual ens cal aprendre desesperadament per a sobreviure. Ω

Ricard Colom

DOWN HERE BELOW

Abbey Lincoln - Abbey Lincoln

Down here below...
the winds of change are blowing
through the weary night.
I prayed my soul will find me
shining in the morning light,
Down here below.

Down here below,
it's not so easy
just to be.

Sometimes I'm really
all at sea.

You made me
when the world was new
and skies were blue...
and I'm here
because there's you.

They say I'll never see your face
and we're out there from your grace,
the one you fashioned
with your hand,
and scattered all across the land,
but I am happy just to know
that you must go
where I must go
for there are winds and scars to show
livin' here down here below

...
Down here below,
the setting sun is shining
on the melancholy mood.

I hear the distant thunder
and the crying of the blue
down where below

I'm yours alone:
the only one to call my own
the only one I've ever known
Sometimes I see you
standing there
Sometimes I'm freer.

And you are here,
down here with me,
you made me just the way a hear,
or less feeling, eyes to see
a strange embrace, a simple hand,
a spirit free that says: «I can»,
and I'm happy just to know
that you will go
where I must go,
for you send me this I know
living here, down here below,
living here, down here below,
living here, down here below.

A SOTA, ACÍ AVALL

A sota, ací avall...
els vents del canvi bufen
a través de la nit abatuda.

Vaig pregar a la meua ànima i em trobí
brillant en la llum del matí,
A sota, ací avall.

A sota, ací avall,
no és gens fàcil
ser com cal.

De vegades estic realment
amb l'aigua al coll.

Em feres
quan el món era nou
i els cels blaus...
i sóc ací
perquè hi ets tu.

Ells diuen que mai no veure la teva faç
i que estem fora de la teva gràcia,
qui tu vas afaçonar
amb la teva mà,
i escampat pertot arreu de la terra,
però sóc feliç tot just de saber
que tu deus anar
on anar dec jo
per on hi ha ventades i cicatrius per mostrar
vivint ací a sota, ací avall

...

A sota, ací avall
el sol ponent brilla
sobre l'humor malencònic.
escolt el tro distant
i el sanglot del caigut
a sota, ací avall
Sols teva sóc:
l'únic que em crida
l'únic que mai jo he conegut.

A voltes et veig
davant dret
A voltes sóc més lliure.

I tu ets ací,
ací avall amb mi,
em feres a penes la manera, una oïda,
o menys sentiment, ulls per veure
una estranya abraçada, una simple mà,
un esperit lliure que diu: «Puc»,
i sóc feliç perquè acab de saber
que vindràs
on dec anar,
per enviar-me açò que sé
vivint ací, a sota ací avall. Ω

LA REVISTA DE POESIA S'ESCLOP I JOAN FULLANA

En aquest número de la revista S'Esclop hi destaquem les composicions poètiques de Damià Pons, Bartomeu Fiol, Miquel López Crespí, Albert Herranz, Vicenç Calonge, Jean Serra, Antoni Vidal Ferrando...

Joan Fullana, aquest home feiner que coordina de forma perfecta S'Esclop ens ha fet arribar el número 18 de la revista.

Mirador imprescindible per anar constant la força i el vigor de la poesia mallorquina contemporània.

Sortosament hi ha encara publicacions d'un nivell únic. Ens referim, evidentment, a la revista que coordina i dirigeix Joan Fullana. En aquest número 18 de S'Esclop (suplement de La Veu) trobam alguns dels noms més importants de

la poesia actual. Hi destaquem les composicions poètiques de Damià Pons, Bartomeu Fiol, Miquel López Crespí, Albert Herranz, Vicenç Calonge, Jean Serra, Antoni Vidal Ferrando, Antoni Rodríguez, Miquel Bezares i molts d'altres autors mallorquins. Amb disseny de Joan Fullana, les il·lustracions han estat fetes per Ramon Bonet, Paula Company, Marilús

Miranda, Yolanda Rodríguez, Gaspar Serva, Guillem Crespí, Magdalena Vidal, Tudanca, Magdalena Vidal i Rainelda Palerm.

Cal felicitar públicament la feina ben feta de Joan Fullana, el seu provat interès per la nostra poesia, la il·lusió que demostra en cada nou número de la revista S'Esclop. (Redacció). Ω

Profeta Quintà

Diari Avui 9/Juliol/2001

Secció: Opinió

ENCENALL

FERIDES SENSE METGES

Alfons Quintà

Sir Isaiah Berlin creia que «el nacionalisme és la reacció a ferides». És en gran part cert i molt suggeridor. Tanmateix, sembla que Catalunya sigui una excepció. En efecte, tenim ferides per donar i per vendre, però no provoquen reacció. Ni gairebé originen un nacionalisme articulad políticament, malgrat que, per sort, la identitat nacional encara es conserva, a nivell de sentiment.

No hi ha reacció a ferides ben evidents perquè no tenim uns diguem-ne metges que facin un bon dictamen.

Ans al contrari, diuen que les ferides no existeixen, o que no causen cap dany, que són funcionals, la qual cosa vol dir que hem de funcionar així, a peu coix. Mancats de polítics capaços, els metges haurien de ser suplits per les institucions naturals del país, és a dir les deslligades del poder polític, perquè el poder d'aquí i ara només accepta l'articulació social si és construïda de dalt a baix i està del tot controlada des del poder mateix.

Juntament amb aquelles institucions (inexistents, o mudes, o massa prudents, o massa lligades per subvencions i altres misèries), també ens manca la proporció lògica de professionals de la cultura i de la informació deslliats del món polític. Aquest darrer és intel·lectualment erm, però eficaç a l'hora de crear mesquines complicitats i grans silencis.

Què hauria passat si als anys cinquanta Jaume Vicens Vives hagués decidit fer política? No gaire res. Aviat hauria anat a la presó. Llavors era el sistema que usava el poder. Què hauria passat si als seixanta Joan Fuster hagués pres aquell camí? El mateix.

L'un i l'altre van fer quelcom de millor. Van començar del no res. Van fer foc nou. Un, en el terreny de la història. L'altre en el de l'assaig nacionalment aclaridor. Malgrat els anys passats, en tots els anys d'autonomia ningú ha publicat res tan innovador i útil com Notícia de Catalunya o Industrials i polítics o, en el cas de Fuster, Nosaltres els valencians. Aquell tipus d'homenots i el seu tipus d'obra, catalanista i oberta al món, han desaparegut en tant que realitats materials, visibles. S'ha de recuperar aquell començar de nou. De com està concebuda i quadriculada

la política catalana d'avui (lleï electoral, corrupció i conxorxa generalitzada, voluntat de domini de la societat i de la cultura, esperit de clan, etcètera) no se'n pot esperar res de bo. Amb les mínimes excepcions individuals o personals que es vulgui, és un pou de cinisme i de pèrdua de temps que porta a ofegar-nos com a nació. Encara que no es veu un nou caliu, però el foc d'ara haurà de ser apagat del tot.

He trobat l'article d'en Quintà especialment interessant, parla d'una situació històrica que, de quan en quan, ve: es tracta dels moments de paràlisi i de mala voluntat (tindre la castanya torta, en diem per la Plana).

A ca nostra, Madrid ha anat comprant les élites catalanes (ensenyament, cultura...) -com les obreres (sindicats...)- amb subvencions, poltrones, sous... La milionada que Zaplana vol donar com a salari als membres de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua (inicialment sols havien de cobrar-hi dietes!) sols ensenya amb augment el que han fet més o menys silenciosament: els vol pagar quasi tant com cobra ell mateix!

No és res de nou. La natura humana és bàsicament sempre la mateixa, sols varien les circumstàncies, la tecnologia, el decorat concret: per això la Història és mes-tra.

Les coses, així amb la vida fàcil que els colonitzadors reparteixen segons llurs interessos polítics, es corrompen, perquè la gent panxacontenta s'estima llavors més la pasta i el renom que no pas la pàtria i la veritat. Justament d'això es tracta: de corrompre i comprar amb subtileza.

Fins i tot aquest escrit de l'Alfons Quintà té moltes ressonàncies de dos profetes majors, Jeremies i Isaïes, fins a un punt que ho trob ben sorprenent i colpidor:

«Aviat troben remei per a la ferida del meu poble. Li diuen: «Tot va bé, tot va bé», quan res no va bé!» (Jeremies 6:14).

«¿No hi ha bàlsam a Galaad?
¿No hi ha allí ningú capaç de guarir-me?
Per què no es tanca mai
la ferida del meu poble?» (Jer. 8:22)

«Jo tancaré la teva ferida,
et guariré de les teves nafres.
T'ho dic jo, el Senyor.
Ara t'anomenaran «Abandonada,
aquella Sió per qui ningú no demana». (Jer.30:17).

«Però després jo mateix la guariré i tancaré la seva ferida, posaré remei a les seves cases i li donaré a mans plenes la pau i la seguretat». (Jer. 33:6)

«Reconeixeu-ho, doncs: només Jo sóc,
i no hi ha altres déus fora de mi.
Jo don la mort o la vida,
Jo fereixo i guaresc les ferides.
Ningú no em prendrà res de les mans». (Deut.32:39)

«De cap a peus no hi ha res de sà:
tot són cops, morats i ferides obertes,
que no han estat netejades ni embenades
ni amorosides amb oli». (Isaïes 1:6)

«La diada en què el Senyor
embenarà les ferides del seu poble
i el guarirà dels cops rebuts,
la lluna brillarà com el sol,
i el sol serà set vegades més brillant,
com si concentràs en un sol dia
la llum d'una setmana». (Isaïes 32:26).

«M'indignaven els fraus del meu poble.
Tant em van indignar,
que el vaig ferir i me'n vaig apartar.
Però ell s'obstinava a seguir els seus propis
camins». (Isaïes 57:17).

«Llavors brillarà com l'alba la teva llum,
i les teves ferides es clouran en un moment.
Tindràs per avantguarda la teva bondat,
i per rereguarda la glòria del Senyor». (Isaïes 58:8).

«Cal obrir ferides per a drenar el mal,
calen cops per a netejar el fons de l'home». (Proverbis 20:30)

«Dóna'm un parlar seductor per a ferir de mort
els qui han planejat accions tan cruels contra la teva
aliança i contra el teu sagrat temple, contra la
muntanya de Sió i contra la terra que posseeixen els
teus fills». (Judit 9:13)

També: Jer. 33:6, Deut.32:39, Isaïes 32:26, Isaïes 58:8, Judit 9:13.

La Bíblia és un llibre molt especial. En realitat no és un llibre per ser llegit, sinó per ser estudiat Sistemàticament. Ricard Colom. Ω

El poder dels nostres refranys

El debat Barcelona-Madrid encetat pel Cercle d'Economia, no és nou. La dona que molt bada, acaba tard la fusada, doncs ni les Cambres de Comerç ni Foment de Treball ni la Caixa de Pensions s'han mostrat diligents. L'aranya a filar i l'home a treballar, hi ha qui no està fent la feina. L'endarreriment pot portar mals resultats: qui quan es jove no treballa, quan es vell dorm a la palla.

No calen càlculs matemàtics, per adonar-se'n de la situació. Moltes empreses catalanes i d'altres s'han traslladat a Madrid.

No s'ha de deixar de sembrar per por dels ocells, en un moment en que la situació política de l'autonomia catalana i les possibilitats de mercat dels Països Catalans poden semblar favorables, una visió fàcil del negoci i l'empresa ho vol desvirtuar.

A Madrid, no s'hi fa indústria malgrat ho sembli. Hi ha les finances i les seues socials. No saben que l'oci, com el rovell, gasta més que el treball. I és que per nosaltres la feina feta, no té destorb. Així som els catalans, siguin els orientals o

els valencians. Gent que sap que qui viu d'esperances, es mor de fam. I només compta allò al que un pot arribar.

Cal ser-hi, abans no surti el sol. En ser de dia, deixa el llit; tindràs salut i delit. Doncs està clar, i més que demostrat, que qui té hisenda i no la veu; es fa pobre i no s'ho creu. Lluny d'esgarriar-nos-hi, hi ha la certesa d'una quotidianitat en forma d'il·lusió i benestar. Doncs moltes candeletes fan un ciri pasqual, de manera que cada un al seu lloc fent la feina amb ganes està complint amb escriure, sigui pel seu país, sigui pels seus.

No obstant això, la nació catalana, s'ha des preocupat massa sovint de les coses públiques. Ha de fer la casa entera, qui no adoba la gotera. L'afebliment de les institucions polítiques catalanes i la manca de persones capaces al capdavant n'han malmès la seva força. Tot sovint s'ha acudit al recurs fàcil, fent apostes sense contingut. La persona que molt

muda, la veureu sempre perduda. La política real no s'ha fet des de la perspectiva de l'interès nacional. Per això, algunes entitats cíviques han de sortir al pas, dins el debat públic, tot i que per escàndol de molts siguin de dubtosa fidelitat nacional.

L'esperit dels homes d'indústria era i és: l'home que no sap sumar, no sabrà multiplicar. Però, amb els nous temps aquesta visió directa i paternal de les fàbriques ha quedat tocada. Les gerències i els directius, tot sovint, ja no participen d'una relació personal amb els seus empleats -el bon pagador és dels altres senyor- sinó que s'hi interposen mil i un tractes. Tractes, ja la majoria dels cops, internacionals d'acord als canons de la globalització. Gairebé cap indústria avui fa el cicle complet del seu producte en el mateix centre fabril.

Intervenien els nous paràmetres de les importacions, de les exportacions, de les mercaderies, dels tipus

de canvi,... tots ells més propis d'ésser ben encaminats pel cas d'estar a prop dels centres de decisió. En el cas de l'estat espanyol: Madrid.

Que n'ha quedat de tota mena de provatures fetes des d'algunes instàncies del poder de l'estat espanyol (Banesto-Conde, Gescartera,...) Qui compra més del que pot, després s'ho ha de vendre tot. I, al final, per recaptar, la hisenda pública -la caixa única en mans espanyoles- ha d'anar a escurar les butxaques dels creadors de riquesa i les economies catalanes n'han de pagar les conseqüències. Maleïda creació de riquesa ja comença de dir més d'un.

Encara que faci riure: bossa sense diner, digues-li couro. Aturem-nos-hi, per dir les coses tal com les sentim i com les pensem. Ja n'hi prou de fer el ridícul, en una processó de penes per mantenir un desenvolupament industrial que està convertint aquesta terra catalana en una autèntica claveguera, i en un enfilall destructiu de tota mena

d'infraestructures superposades i descoordinades. Res més lluny del que la indústria necessita.

Bossa sense diner, digues-li couro. I no competències, autonomia, electorat, adaptacions, governació,... o tantes altres maneres de dir com si fos si, essent de fet no. Els homes i dones d'empresa miren el negoci i malden per la millor decisió.

Mentre que els governs autònoms catalans, d'arreu dels Països Catalans, s'han revelat com «gestories» del tot inútils a les necessitats dels grans grups industrials i financers; aquests s'han desvetllat de la fumarada de l'estat de les autonomies per cercar el recer del poder central de l'Estat. També, per el cas del grups industrials i financers de tradició catalana com «la Caixa», Banc Sabadell, FECSA, SEAT, CELSA, GEC ALSTHOM,... El dubte està en saber fins quan podrà resistir aquesta seducció la major part del teixit industrial català: la petita i mitjana empresa dels Països Catalans Llorenç Prats-Segarra (campusjove@correu.vila-web.com) Ω

A dins el món ja no hi ha,
Ni pau ni conformitat,
El camí vell s'ha oblidat,
Que un temps mos va guià.
S'ha anat molt a avançar
Amb ses noves teories,
Ses nacions riques tenien,
Pa i carn que los sobrà.

L'Argentina donà exemple,
De lo molt rica que és,
Produïa el pagès,
La gent estava contenta.
La terra molt representa,
Sa molta fertilitat,
De carn, hortalissa i blat,
Tota la nació sustenta.

Cap problema hi havia,
A dins aquell temps llunyà,
El mallorquí anà allà,
Per lo molt que guanyaria.
Molt canviat tornaria,
A dins l'ordre social,
Pels obrers fou un puntal,
Que passa llarga daria.

Durant sa guerra espanyola,
En Perón molt ajudà,
Carn i blat va tragar,
Perquè en tenia de sobra.
Va donar molt bona prova,
De tot i molt li sobrava,
A tot el món ajudava,
Com ho fa el mestre d'escola.

Molt pateix l'Argentina

Per Climent Garau de Lluçmajor

N'Eva Perón conquesta,
El cor de molt argentins,
Los senyalà els camins,
Per on podien passar.
La feina mai va faltar,
La pau i conformitat,
Dins un món de germanat,
On tothom congenià.

La nació va prosperar,
Una llarga temporada,
Es comerç molt augmentava,
Sa agricultura ajudà.
Tot això va combinar,
Com sa música afinada,
Tot l'Argentina pujava,
Tot lo món la admirà.

Aquell ambient que tengué,
Un dia canviaria,
La gent jove pujaria,
Un nou esperit nasqué.
La reforma hem de fer,
A dins l'ordre social,
Gent pobre i de capital,
Ompliren el gros paner.

Varen voler canviar,
Amb ses noves estructures,
Han estades poc agudes,
Que no se pot ni menjar,
Allà fa falta el pa,
El vi i la sobressada,
Que es cosa tan estimada,
Sense diners per comprar.

Tot el camp s'abandonà,
La gent se'n anà a Ciutat,
Esperit modernitzat,
La joventut agafà.
A dins ses modes entrà,
I a dins la gran fantasia,
Tot ritme canviaria,
De lo que abans s'usà.

Pensaven ser creadors,
De una molt bona vida,
Lo vell no los convenia,
Canviaren els colors.
A n'aquell cel gloriós
Allà volgueren pujar,
El resultat va donar,
Nedar dins mar vergonyós.

Aquest ambient llenegà,
A dins el redol d'Europa,
Ha presa tanta de força,
Sa joventut que pujà,
Tota la nit dedicà,
A ballar en discoteques,
Ses joves tornen rebeques,
Que sa xaveta perdrà.

Els seus pares passant pena,
A dins el llit meditant
Se nostres filles ballant,
Per noltros n'és gran condemna.
Està be el qui s'allibera,
De posar fill en el món,
Els disgusts molt grossos són,
Sa joventut no renega.

S'ha arribat a una meta,
Que no se pot avançar,
Com és segur no està,
Circular per carretera.
La inseguretat con lleva,
A moltes vides costar,
Els trens s'haurien d'emprar,
Com se feu temps endarrera.

S nació no pot donar,
Menjar a sa gent que hi viu,
Per aquell simple motiu
Fora vila abandonar,
A ciutat no hi pots sembrar,
Ordi ni blat ni civada.
No hi pots tenir xot ni cabra,
Cap gallina per covar. Ω

LA NOSTRA CUINA

Conill amb ceba

Ingredients: Conill i ceba, el mateix pes; sobressada, llorer, canyella, sal, pebre negre, oli i aigua.

Preparació: En una cassola amb oli i un pessic de sal, es fregeix un tall de sobressada, sense pell; quan s'esflori, s'hi tira el conill, net, salpebrat i fet a trossos, i es deixa fregir fins que sigui ben ros. Mentre, en una paella, es fregeix la ceba tallada pel llarg, ben fina, també fins que sigui ben fosca. Quan tot és ben daurat, es redueix el foc de la cassola i se li aboca el contingut de la paella. Després, s'hi afegeix un got d'aigua, una fulla de llorer, un tronquet de canyella, sal i pebre negre. Es deixa ofegar, tapat i a poc foc, fins que el conill sigui tou.

Conill amb bolets

Ingredients: Conill, bolets frescos o conservats al natural, ceba tendra, alls, julivert, llorer, canyella, oli, sal i pebre negre.

Preparació: En una cassola amb oli i un pessic de sal, es posa, a poc foc i tapat, el conill a trossos, la ceba tallada pel llarg, un brot de julivert, una fulla de llorer, un tronquet de canyella i una mica de pebre molt. Quan està quasi cuit, s'hi afegeix una picada d'alls, els bolets i, si són conservats, la seva aigua; sinó, un raig d'aigua clara. Es deixa acabar d'ofegar i es serveix.

Conill amb cargols

Ingredients: Conill, ceba, tomàquet, alls, farina, carquinyolis, ametlles torrades, canyella, llorer, orenga, farigola, aigua (o brou de pollastre), vi ranci, oli i sal.

Preparació: Es renten els cargols i s'enganyen, matant-los en una olla amb aigua freda que s'escalfa a poc foc. Es trosseja el conill, net, i s'hi posa sal.

En una cassola amb oli i un pessic de sal, es fregeixen els talls de conill. Quan comencen a agafar color, s'hi afegeix la ceba picada; quan la ceba també agafa color, s'hi tira el tomàquet ratllat. Així que el tomàquet és cuit, s'escorren els cargols i s'afegeixen a la cassola, junt amb la sal que calgui, un tronquet de canyella, una o dues fulles de llorer i uns brots de farigola i una mica d'orenga. També s'hi afegeix una mica d'aigua o brou i una cullerada de farina i es remena bé. Es deixa coure a poc foc. Quan sigui quasi cuit, es fa una picada amb unes ametlles torrades, unes dents d'all i un o dos carquinyolis.

Es deixata la picada en una mica de vi ranci i s'afegeix a la cassola. Es deixa coure deu minuts més i ja està.

C I U T A T

Fa 15 anys que en Joan Badillo i en Daniel Martínez regenten el Taller Oliver a la barriada de Pere Garau de Ciutat. Tel. 971 273 581

Fa 17 anys que en Josep Cabot i na Maria Ordines obren la botiga Deports Leo al carrer d'Aragó de Ciutat. Tel. 971 246 012

Fa 15 anys que en Xisco Munné que és mestre ajustador regenta el taller de torns, fresadores i ajustaments al carrer de n'Isidor Antilló de Ciutat. A la foto amb els seus ajudants. Tel. 971 278 822

Fa 3 mesos que na Fani Cladera regenta la botiga de llits i sofàs Futon al carrer Aragó de Ciutat. L'amo del local és n'Andreas Schumacher. Tel. 971 245 831

Fa 3 anys que en Rafel Luna va obrir el taller Instal·lacions Luna al Rafal de Ciutat; fontaneria, calefacció, gas... Tel. 971 409 207

Fa 30 anys que n'Antoni Torres va obrir el Colmado Torres a Son Forteza. A la foto amb sa filla Pilar.

Fa 2 anys que en Manuel Macià regenta l'Estudi Mas Fotos al carrer d'Aragó de Ciutat. Tel. 971 912 221

Fa 8 anys que n'Antoni Cabot regenta el Bar Novetats a la barriada de Pere Garau de Ciutat. És un lloc on van els afeccionats al futbol. Durant 10 anys n'Antoni va regentar el Bar dels Veterans a la barriada Fleming. Tel. 971 271 090

Fa 2 anys que en Jesús Navarro va obrir l'Assessoria Immobiliària JNF al carrer de Joan Burgues, 25 de Ciutat. A la foto amb la comercial Feli Corbatxo. Tel. 971 250 598

Fa 10 anys que en Joan Abelardo va obrir la Fontaneria Belardo al Rafal de Ciutat. Té una trentena d'operaris i va per tot Mallorca. Tel. 971 478 202

Fa 8 anys que la família Reus regenta la Botiga Reus Hípica a la barriada d Pere Garau de Ciutat. Venen articles per a equitació i per a cans. El seu avi, n'Antoni Reus, va obrir aquest establiment l'any 1952. Tel. 971 272 993

Fa 7 anys que en Leonard Muntaner va fundar l'empresa Leonard Muntaner Editor que està ubicada a la barriada de Pere Garau de Ciutat. Una editora que publica una cinquantena de llibres a l'any. Si algú està interessat en publicar el seu llibre, telefonau-li al 971 256 405

L'ESTEL

BOLLETÍ DE SUBSCRIPCIÓ

Nom

Adreça

C.P.

Població

C.I.F. Tel.

M'interessa una subscripció

ANUAL 30,05 € (5.000 PTS)

Rebut domiciliat a un banc o caixa

Banc/Caixa

Adreça

Núm. entitat Núm. sucursal

Compte núm.

Firma

**Ompliu aquesta tarja i enviau-la al
Apartat de Correus 124
07600 s'Arenal de Mallorca**

VOLEM SELECCIÓ INDEPENDENT DELS PAÏSOS CATALANS. FES-LOS-HO ARRIBAR!

(Vosaltres mateixos/es, aquí teniu les adreces.)

CDC:cdc@convergencia.org

IC:iniciativa@ic-v.org

ERC:info@esquerra.org

PP:gruppoadjunt@parlament-cat.es

PSC-PSOE:barcelona@xarxapsc.net

UDC:parroba@uniodemocratica.org

Federació Catalana (?) de

Futbol:FUTCAT2@GLOBATNET.ES